

وەھىشتو بىشىت گاسا

یەستا. ھاتى ٥٣

١

باشترين سامان كه تا ئىستا بۇوه هەر ئەودىيە كە (مەزدائەھورا) بە (زىردىشت سپىيەمان) بە خشىيە و لە تىيشكى راستىدا خەلاتى دىكەن ئەوپىش شادى و خوشى زيانى ھەر دوو جىهانە (مەزدائەھورا) ئەم خەلاتە بەھەموو ئەوانە پەپەھۆى دىنىي راستى ئەو بن دەبەخشىت.

٢

ياورانى دىنىي راستىن و كەسانى وەكىو (كەي گوشتابى) و (كۈرى زىردىشت سپىيەمان) و (فەرسوشتەر) كە بېپىر و گوتار و كىدارى چاك (مەزدا) شاد دەكەن و خۆشىيان بەرپۇي شادەوە دەچنە نىياشى ئەو و پىتگاي راست و دىنىي پاكى (ئەھورا) دەپازتنەوە لايقى پاداشى چاكەي ئەھوران.

٣

ئەي (پوروھ چىست) (١) لە تەودەي (ھەچ تەسب) و بىنەمالەي (سپىيەمان)... ئەي جوانترین كىشى زىردىشت من ئەو پىساوەم بۇ تۆھلۈزاردۇھ بۇ ھاوسەرلى و بۇ خۆم ئىخلاق و كىرەھەنلىقى چاك و راستى ئەم تاقى كردوھەتەوە.

٤

جا تۆش بۇ خۆت بىرىلى بىكە رۆلە عەقل و زانستى خۆت بەھەرە وەرىگەر و پرس و جۆبکە و پىتگاي چاكى بۇ خۆت ھلېلىشىرە و بەجىيگاي بېتە.

ھەللى من بەدل گەرمى (پوروھ چىست) بۇ كىرەھەنلىقى دىنىي پىتىنەنلى دەكەم ھەتاڭواباڭ و شۇو وەرزيھران و ئازازدەگان لەو كە پاكىدىنى، پاكىدىنانە خوشحال بىن.

(مەزدا ئەھورا) بۇ دىنىي چاك و بەرزى تا ھەتاهەتايە پاداشى چاك و نۇورانى و ئىخلاقى باشى بىن عەتا كات.

٥

ئەي (جاماسىپ) ئەي (پوروھ چىست) من ئىۋە ئامۇزىگارى دەكەم و ئەمانەي دەلىم بۇ ئىۋە و ھەموو ئەو كىشانە كە شۇودەكەن.

ئىۋەپەش ئەم پەندانە لمىابكەن و لە نىيەدارى خۆتانا راييان بىگىن، چونكە بۇ گەيىشتىنى ئىۋە (كېيىزان) بەدونىيائى ئاخىرەت و جىيگاي چاك كىدارەكان بەكارتانا دېن.

ئىۋە لە سەرتانە بۇ كارى دىنىي راستىن لەگەل يەكدا كىيېرەكى بىكەن چونكە دەبىتە هوئى رېزگارى و

(١) Pourucista: ناوى كچى بچووکى زەردەشتە... لىيردى بۆمان رۇون دەبىتەھەوە كە دە سەدە لەمەپېتىش لە ئېرلاندا زىنان بۇ ھلېلىزاردنى ھاوسەر ئازازد بۇون و زىردىشت فەرمانانى داوه كە كچەكەي بېر لە شۇوەكەي بىكاتەوە.

شادمانى و وەرگەتنى خەلاتى ئەھورايى.

٦

ئاھاى... ئەي پىباوان و زىنان

بىزان... ئەگەر ئەمپۇكە دەبىن پەپەوانى درۆ بەرالەت بۇونەت خەيتىي سامان و شادكامى، لە رۆزى و پەسلاڭدا ھەموويان لىن وەرددەگەنەوە و بەختيان وەرددەگەرپىت و لە بۇ درۆپەرەستان سزا و جەزاي درېغ و حەسرەت و خواردەمەنلى دۆزەخى دانراوە.

ئىۋەپەش ئەگەر وەكى درۆپەرەستان بىكەن، زيانى ئەو جىهانە بەدەستى خۆتان تىيک دەدەن.

٧

تا ئەوكاتەي تىي بىكۆشىن بۇ دىن پەروردى و خەلک دەعوەت بىكەن بۇ قەبۇلى دىنىي راستى، ئەو دەپاشى چاكى ئايىنى موغان لە رۆزى پەسلاڭدا دەبىتە بەشتان. لە حاچىكدا دەبىن پەپەوانى دىنىي درۆ بەپشتى كۆمەوە لمۇشىر بارى گۇناحدا چەماونەتەوە و بەرە دۆزەخ دەپۈن.

جا ئەگەر ئىۋەپەش ئەمپۇكە پېشت لە ئايىنى (مۇقۇغ) ھەلکەن و روو بىكەنە درۆپەرەستان، داھاتووتان دەبىتە بانگى درېغ و حەسرەت و پەشىمانى.

٨

دەي با (مەزدا) شاربارانى بەھېز ھان بەتات بۇ دىنىي راستى و لە پەنای ھېزى و تواناي ئەواندا بىتوانىن بەسەر درۆپەرەستان و دۆزمنانى دىنىي راستىدا زال بىن. دىيارە بەدەكدراران لەم دىنلەتاون لە دونييائ ئاخىرەتدا بەنالە و فرياد و ھاوارى خۆيان پەمۈشۈان دەپىنەوە.

دەي با (ئەھورا) بەھېزى ئەو پادشاھانى دىنلەدار گۇنەدەكان ئاۋەدان و ھېيمن و شاد بىكەت. زۆر ناخىرەتىن كە (مەزدا) واتە ئەوھەي لە ھەمووان مەزنەرەتە دەپەرەستان نابۇود دەكەت.

٩

ئەو بەدەكىش و بەدەفەرەنەي كە خوازىبارى ئەوەن، بەرېزەكان و ھەلېلىزىرەكان، رەزل و خوار بىن ئەو سزاوارى تىيداچۇون و سزاى دژوارى جىهانى ئاخىرەتن.

كوا ئەو داوهر و شاربارەي كە ھەر لەم دىنلەدا بچىتە شەپى دەپەرەستان و گىيانيان لى بىستىنەن و بىيانكۈشىت يان بىيانكىشىتە ئىزىر دەسەلات و بىيانكەتە فەرمانبەر كوا؟ لەكوتىيە؟ ئەي (مەزدا) ھەرتۆي ئەو كەسە كە دەتوانى ئاوا شاربارىتىكى دادەكەرمان بۇ بنىتەت و بىتوانى زيانى ھەزىشاران و بىن نەوايان دروست كات... ئەمە تەنھا لە قودرەت و تواناي تۆزدەيە.

ژیانی سه ریه رزانه و زدم و خراپویزی درّ و پیسی و پق و کینمیه، مرؤّقی (مهزادا) پمرست به زمانی خوش و دنگی زرلال ئەیدرکیتین که بیر و گوتار و کرداری چاکی ههیه و دژ بهئه هرهیه نان و ناپاکان و دیوه کانه و لەگەل په بیرونی درّ په بیوندی نبیسه. ئوده رای دەگەینیت... که ئازادی و گیان و مال و سامانی خەلکی جینگای پاراستن و حورمه تن و لەگەل خەلکدا غەبیری چاکی رەفتار ناکات.

مهزادا پرسن ئەو وینهی ههیه که بۇ ئاو و گیا و زهوبن و ئاسمان و ئادەمیزاد و چواریايان ئیحترام و پیزی ههیه و هیچ نافەریددیک بىن هووده بەپیس نازانیت.

لە ئاکامدا تىیدەگەین مەزادا پرسن هەزاران سال پیش لمەھە ھاوار دەکات کە ئېتىر کەردەی شەرى و دلا ناوه و بەئەندەنگی دلگىری ئاشتى و ئازادى بەرەو جىهانى مەۋچايدى ھەنگاوهەلەگىت. بەخويىندەنەوە ئەم سرروودانە بەئەندەنیشە و بىر و كردەوە باپىرانى خۆمان ئاشنا دەبىن و واژى (يەسنا) يش بەم چەشىنە لېك دەدەنەوە.

لە ئەۋىستا و لە سنسکرت yazna و لە پەھلهۇي yazasn، بەمەعنای ستايىش و پىشە مەسىدەرى ئەم وشە لە ئەۋىستادا yaz و لە سنسکرت yaj و لە پارسى كۆندا yad و لە پەھلهۇي دا يastan يastan دەنۈرسىت. لە زمانى فارسىدا رىشەي ئەمە (يەزد) و (ئىزەد) و (يەزدان) کە بەشىوهى تاقانە دېتەكار و بۆمان ماوەتەوە، ھەروا وشەي جەڙىن لە yasna ئەۋىستايى سەرچاواى گرتووە، چونكە جەڙىنە مەزنەكانى ئېرەن ھەموويان ئايىنى دىنىي بۇون و ئەم وشەمان لەۋى بۇ بەجى ماوە. ناوهەكانى (يەزدگەر) و (يەزدخواست) و (يەزدئاباد) و (يەزد) و (ئىزەد) ھەموويان رىشەي (يەسنا) ان. (۱۱).

يەسنا. هاتى٩

۱

سەرلەپەيانى کە زەردەشت خەربىکى پاڭىرىنى (ئاڭىران) بۇو و سرروودى دەخوپىند، ھەوم لە پەيکەرى پىاپىتكىدا ھاتە لاي و زەردەشت پرسىيارى لېكىد. ئەتچە كەسى کە بەگىيانى نۇورانى و بىن بېنەوە ئەنەنە دەختەت لە پەيکەرى جوانلىرىن كەسدا ھاتىتە پىش چاوم و خۆتم بىن دەنۋىتى؟

۲

ھەوم، واتە ئەوهى مەرگ دوور دەخاتەوە و دەلامى دايەوە.

ئەى زەردەشت

ئەز ھەوم، پاك و دوور كەردە مەردن. بىن و من دەستخە و بۇ خواردنەوە ئاماڭىم بىكە.

(۱) لە شارىارانى ساسانى سى كەسيان بەيەزدگەر داونراون و ھەروا بۇونى دىنى (ئىزەدى) لە كوردىستاندا و لە لالشى پىرۇز يادگارىتى مەزدىيەسنايە و زۇر نىشانە تىرىشمان ھەيە کە لە جىنگاي خۇيدا باسى دەكەم.ع.ف.

دەفتەرى دووھەم

يەسنا

لەسەرەتاي گاساکاندا سەبارەت بە يەسنا و قمان و لېرىھىشدا بەنۇسىنىي ياداشتىيىكى كورت تىيەدەكۆشىن خۇپىنەراني بەرتىز لەگەل ئەم بەشە ئەۋىستادا ئاشنا بىكەين. يەسنا، يەكىن لە كۆتىرىن بەشە كانى نامە مېنەنۈي ئەۋىستايە و داراي حەفتا و دوو بەشە و ھەركام لەو بەشانە لە ئەۋىستادا (haiti) و پەھلهۇي و فارسى (هات) يان (ها) يان بىن دەلىن و قمان كە گاساکە كان ۱۷ هات لە ھەۋەنە ۷۲ هاتى يەسنان و لەبەرئەوە ھۆنراوەدى زەردەشتن، ھەمىشە بەجىا نىيوبان ھەيتاوه. لە حەقىدە ھاتى گاساکان و پەندەكانى ئەو لە سەرەتاي ئەم دەفتەرەدا قىسىمان كەردى و ئېتىر پېتىسىتى بەھۆتەي زىاتر نىيە:

لە پەنجا و پەنج ھاتى پاشماوهى (يەسنا) حەوت ھاتى (4۱-۳۵) haptang haiti دەلىن و بەجىا ناوابان بەردووە و لەو دەچى زەمانى نىزىكى نۇسىنىي گاساکان ئەمەيش نۇوسراپىت. تاقمىن لە لېتكۆلەران پېتىيان وايه ھاتى ۴ بەشۈن ئەم حەوت ھاتەدا دېت، بەلام ناوهەرە كىيان يەك ناگىنەوە و لەو دەچى ئەمە لەپاش حەوت ھاتە كە نۇوسراپىت. لە ھەشت ھاتى (4۲-۳۵) لە ناوهەتى ۳۴ (ئاخىرى ئەھونۇدى گات) و ھاتى ۴۳ (سەرەتاي ئەشىوگاسا) فاسىلە ھەيە. ھەروا ھاتى ۵۲ لەناو چوارەم و پەنجىومى گاساکاندا جىنگاى گرتووە و (ھوشبامى) ناوه و دوعاى تايىھەتى بەيانانە.

ماكى ھاتەكانى (يەسنا) ستايىش و نىياش (ئەھورا مەزدا) و (ئىمشاپىنەدان) و (ئىزەدەكان) و باقى خولقاوهەكانى باشى ئەھورايىن. ئىيمە لەناو پەنجا و پەنج ھاتى يەسنادا سىن ھاتى ۵ و ۱۰ و ۱۲ مان ھەلبىزاد و لەم دەفتەرەدا نۇوسىمان، چونكە ناوهەرە ئەم سىن ھاتە شىرىپىنتر و سەرنج را كېشىتن بۇ خۇپىنەران و زۇر دلگىرلىر بە باقى ھاتەكانى يەسنا يە.

لە ھاتى ۹-۱۰ (ھەوم haoma) گىياتى موقىددەسىكە كە لە گوشىنى ئەو، چەشىنە شەرەتىكىيان ساز دەكەد و لە جەنۇنەكان و نىياشى دىنيدا بەھۆتەي شەرەبى موقىددەس دەيانخواردەوە. بەر لەمە دېيانە كە زەردەشت بۇ خۇي لە گاساکاندا لۆمە ئەوانە كە شەرەتى ھەوم دەخۇنەوە، كەچى چونكە لەناو ئۆمەتى ئەۋدا بېرەو پەيدا كەربەوو و پەيپەوانى زەردەشت دەيانخواردەوە، لە پاش زەردەشت، ناوى ھەوم و ھەكىرەتلىكى پېرۇز چووه نېپو نۇوسراوهەكان و سرروودە پېرۇزەكانى زەردەشتى و بەھۆتەي ئىزەدد و ھېزىكى تايىھەتى داواى يارمەتى لېكىراو... ئەۋە كە لەم دوو سرروودەدا و ھەرچاواي خۇپىنە و سەرنجى بىستىيار دەكەۋىت، زەوق و ھەست و خەيالاوى بۇونى شاعيرانە ئەوان و ئەمەيش بەراسلى ئۆئەدەبى ھەرەكۆنۈ ئىيمە جىنگاى فەخر و شانازىيە كە پېشىنەيانى ئىيمە توانىبىيانە بە و شىپوھ سرروود دابىنەن.

لە ھاتى ۱۱ دا يەكىن لە پەيپەوانى (مەزدا) لە فەرمانبەردارى و پاك دلى خۇنى قسان دەکات و بۇ سەلماڭىنى راستى و تەكانى خۇي سويند دەخوات. لېرەدا قىسىه لە ستايىشى پاكى و راستى و جوانى و

ئەی (سپیتەمان)

لە تاریفی مندا ھەلّدە سروودی نیایش، وەکو چۆن لەمەودوا سوشیانتەكان دەیکەن.

٣

زەردەشت گوتى:

دروود بۆ ئەی ھەرم... ئەودى بۆ يەکەم جار تۇی ئامادە كرد چ كەس بۇ و كام پاداش و بەختى
چاکى بۇ بەنەسىبى؟

٤

ھەم، پاكى دوورەكەرەودى مەرگ لە وەلامدا گوتى: بۆ يەکەم جار (وەيونگەن) (١) لە جىهانى
خاکىدا منى ئامادە كرد و بەپاداشى ئەو كردەوە بۇو بەخاودنى كۈرى بەناوى (جەمشىد) كە خىتىي چەند
پەھەدى چاک لە ئازىز بۇو و بەراستى ئەو خاودن شەكتىرىن كەسى بۇو لەنانو ئادەمەزىزەكان كە تا ئەۋ كاتە
خولقاپۇون، چاۋى بەوینەي خۆزەتاو بۇو و لە كاتى شارىبارى خۆزىدا گىانداران و مەرۆقى لە مەرگ
دۇورخىستەوە و ئاوهەكان و شىك نېبۇون و خواردەمنى نەھاتە كەممىي.

٥

لە كاتى شارىبارى (جەم)دا نە سەرما بۇو نە گەرما، نە پىرى ھەبۇو و نە مەدن و خەللىكى لە رىقەبەرى و
چاولىيەكەرى كە خولقاپۇون دېۋەكانن بەدوور بۇون و باوک و فەرزىنەدەرەكەن تازەلاۋى پانزىدەسالە خۆزبان
دەنواند.

٦

(زەردەشت) ھەم دىسان پرسىيارى كرد:

ئەی (ھەم) پاش ئەوھە چ كەسى بۆ جارىتىكى تر تۇی سازىكەد و پاداشى ئەو چ بۇو؟

٧

(ھەم) پاكى مەرگ زدا وەلامى دايەوە:

بۇ دووهەم جار (ناتېين) (٢) لە جىهانى خاکىدا منى سازىكەد و لە پاداشى كردارى چاکى خۆيدا بۇو
بەخاودنى كۈرى بەناوى (فەرەيدون) لە بەنەمالەتى بەتوانان.

٨

ئەوھە كە (ئازى دەھاكى) (٣) خاودنى سى پۇزە و سى سەر و شەمش چاۋ و اۋە ئەوھە كە چالاڭ دېۋىتكى
بېكچار بەھىز و درۆزىن و يەكچار زۆردار بۇو ئەم دېۋە درۆزىنە كە ئەھرىيەن ئەۋى بۆ گەياندىنى زىيان و

(١) vivanghan. ناوى باوکى جەمشىد.

(٢) atbin باوکى فەرەيدون.

(٣) azhidahaka: وانە زەھاك يە دەھاك كە لە شاھ نامەدا بەناوى ماردۇش ناسراوە.

كوشتنى راستى ناردبۇوو جىهان، لە عەرزدا و كوشتى.

٩

(زەردەشت) بۆ جارى سىيەم پرسىيارى كرد:

ئەی (ھەم)

چ كەسى بۆ سىيەمەمین جار تۇی لەم جىهانى خاکىيەدا ئامادە كرد و پاداشى كردەوەكەي چ بۇو؟
(ھەم) اى پاك و دوورخەرەودى مەرگ وەلامى دايەوە.

سىيەمەمین جار (ئەترەت) (١) منى ئامادە كرد و لە پاداشى ئەمەدا بۇو بەخاودنى دوو كۈرپەناوەكانى
(ئۇرۇ ئەخشىيە) و (گەرشاسپ) (٢) كە يەكەميان داودر و حاكمىت بۇو خاودنى داد، دووھەميان
پالەوانانى بۇو بەتۇانا و لاويتىكى شەنگ بۇو بەقۇزى درېز و پىتىكەوتۇو و گورزىتكى قورسەوە.

١١

ئەو كەسەي ئەمەدەپەيەشەي شاخدارى ژاراۋى و زەردرەنگى كوشت ئەو ئەمەدەپەيەشەي خاودنى ژارى زەرد بەبلېنىدى
يەك نىزە بۇو و جارى وا بۇو ئەسپ و سوارى پىتىكەوە قوقۇت دەدا. ئەو پالەوانە تۇيانى.

گەرشاسپ، لە كاتى نىيەرپۇدا، قازانى ئاسنى دەنبايە سەرپىشتى ئەو ئەمەدەپەيەشەي و بەئاڭرى ئەو، چىشىتى
ساز دەكەد تاکو جارىتىڭ ئاڭر زۆرى بۆ ئەمەدەپەيەشەي زىيانكار هېتىنا و ھەللسا و لە ئىتىر قازانەكە دەرچوو و ئاۋى
كولاتۇرپۇزىيە عەرز، بەلام گەرشاسپ خۆى كېشىيەتە كەننار و زىيانى بىن نەگەيەشت.

١٢

زەردەشت بۆ جارى چواردەم پرسىيارى كرد:

ئەی (ھەم)

ئەوھە چ كەس بۇو، جارى چواردەم ئەتۇي لەم دىيای خاکىدا ئامادە كرد و پاداشى ئەو كردەوە چاکەي ئەو
چ بۇو؟

١٣

(ھەم) ئەو پاك و دوور كەرەودى مەرگ لە وەلامدا گوتى چواردەمین جار (پوروشەسب) لە جىهانى
خاکىدا ئامادەي كردم و بەپاداشى ئەو كردەوە بۇو بەخاودنى رېزەلەيىتكى وەك تۇرچالاڭ و پىياو چاڭ،
تۇئەي زەردەشتى پاك و موقەددەس لە بەنەمالەتى (پوروشەسب) (٣) و دىزى ناپاكان و دېۋەكان و خاودنى
ئايىنى پاك و راستەقىنەي.

(١) thrita: يا (اترت) كە لە چەند كېپىدا بەباوکى گەرشاسپ ناوبراوە.

(٢) urvaxsaya: ناوى براي گەرشاسپە.

(٣) pourusspa: ناوى باوکى زەردەشت.

ئەی (زەردەشت) ئەی ناودارى (ئىرلان و يېج)^(۱) تۆبۈرى كە يەكەم جار دوعاي (ئەھونه و ئىرىيە...ت)^(۲) بەچوار دەنگ ھەلبەست و نىيۇدى دووهەمى ئەو دوعات بەدەنگى بەرز و ئاھەنگى بولەند خۇپىندەدە.

ئەی (زەردەشت) ئەی بەھېزىزلىرىن و دلىرىتىرىن و تىكۈشەرتىرىن و پىتىشەوتىرىن و پىرۇزلىرىن ئافەرىيدى مىيەنەوى... تۆبۈرى كە ھەموو دىيەكانت والىتكەد خۇيان دابشارن لە حالىتكىدا بەر لە تۆ و كە بەنى ئادەم لەسەر ھەرد دەگەران، بەلام تۆ ئەۋانت لە زۇيىنا قايمى كەد.

(زەردەشت) گۇتى:

سلاو لە ھەمم، ھەومى چاك و باش كە لە رپووی راستىيەوە خولقىتىراوە و دەرمانى دەرداňە و داراي شاخەى نەرم و رەنگى وەكى زەردە و كاتى دېخۇنەوە، چاكتىرىن شەرىبەتە و چاكتىرىن ئارامكەرى رەقح و پەوانە.

ئەی (ھەمم) اى زېپىن بەتۆدا ھەلەدەلىم:

داوات لىنى دەكەم و دەخوازم دلىر و سەركەوتتوو و زالى بىم و بەھۆى خواردنەوەي تۆ، بىمە خاودەنى عەقل و زانسىتى فەروان ھەر وەكى شارىيارىتىكى كامپەوا دەسەلاتم ھەبىت و بتوانم (دىيەكەن و درۆزىنەكان تىكى بشكىنەم).

ئەی (ھەمم) اى زېپىن

دەخوازم يارمەتىم بەدەيت تا لە شەرى دۈزمنان، چ دىيەكەن و چ مەرۆڤى نابار و چ جادووگەران و غەدداران و (كەھىيەكان) و (كەھىيەكان) و ئەوانەنى زىيانىدەرن و ئەم دۇپاى گۇمەرە و گورگى چوارپا و ھەموو ھېز و لەشكىرى دۈزمن تىكى بشكىنەم.

ئەی (ھەمم) ئەی دوورخەرەوەي مەردن، لە تۆ داواي ئەم بەخسىنە دەكەم، بەھەشتى پاكان... واتە ئەم و جىيگا پان و بەرىنەي كە رۇوناكە و جىيگا ئاسايىش و حەساننەوەيە.

لە تۆ داوايىكى ترم ھەيە، لەشساخى و بەھېزى لەش و گىان. ئەی (ھەمم)، ئەي دوورخەرەوەي

(۱) ئىرلان و يېج، سەرژۇينى سەرەكى ئاريا كان.

(۲) (يەتاھەو و يېرىيە) سروودى زەردەشتە و لە سىن شىعىر سازكزاوە.

مەرگ، لە تۆ داواي بەخسىنە سىيەم دەكەم.. ئەويش ژيانى درېڭ خاييانى گيانە.

۲۰

ئەي (ھەمم) دوورخەرەوەي مەرگ و نەمان، لە تۆ خوازبارى چوار بەخسىنە - ئەز بەكامپەرواپى و دلىرى و شادمانى لە جىيەنەي پانويەرىندا بتوانم شەرىخوازان و درۆزىنەكان تىك بشكىنەم.

ئەي (ھەمم) دوورخەرەوەي مەردن لە تۆ داواي بەخسىنە پەنجىمەم ھەبە. ئەز بەھېز و تواناي فەرەوانەوە بىتىمەدر و بتوانم شەرىخوازان و درۆزىنەنان نابۇود بکەم.

۲۱

ئەي (ھەمم) دوورخەرەوەي مەرگ

لە تۆ داواي بەخسىنە شەشم دەكەم - با بۆ يەكەم جار ئىيمە بۆزى دزەكان و ېتىگەكان و گورگەكان بکەين و پىتىسان بزانىن، قەت نەكتات ئەوان بەر لە ئىيمە ھەست بکەن. كارىن بکە بۆھەميشە ئىيمە بهرلەوان ھەستىيان پىن بکەين (بۆزكارى خراپى خۇيان و ھېشمان نەكمەن).

۲۲

(ھەمم) ھېز و توانا دەداتە ئەم دلاوەرانەي كە لە گۆرەپانى خەباتدا ئەسپى خۇيان غار داوه.

ھەم دەگاتە يارمەتى ئەم زىانەي كە ئائوسن و رېتلەي ناودار و پارىزكار عەتا دەكتات و بەوانەي كە بەخواستى خۇيان فيئى دابونەرىتى ئايىنى پاستىن دېن پاکى و زانايى دەبەخشىت.

۲۳

(ھەمم) دەگاتە فىيابى كېيەكان و ئەم كچانەي قەپىرەن و شۇوبىان نەكىدووھ ئەگەر داواي لىنى بکەن، دەنە خاودەنى شۇوى دەفادار و پەيان شناسى.

۲۴

ئەم (ھەمم) بۇو كە توانى (كىرسانى)^(۱) لە شارىيارى بختات، ئەم پادشا كە لە تەماعكارى خۇيدا ھەر دەنيلاند و دەيدىگوت، لەمەمۇلا ئىستەر پىشەواي دىنى بۆ ولاتى من نايىت. ئەم كەسە كە دەيھەۋىست بەر بەھەمۇو كەس بىگىت و ھەرجەشىنە جوولانەوە سەركوت بکات.

۲۵

خۇش بۆ تۆ ئەم (ھەمم) كە بەھېزى خۇت وەكى شارىيارى.

خۇش بەحالى تۆ ئاخاوتىنى پاست و چاك دەزانى.

خۇش بەحالى تۆ كە نيازىت بەپرسىيار نىيە بۆگوتە راستەكان.

بۇ يەکەم جار (مەزدا) كەمەرى (۱۱) ئەستىرە نىشانى دىنى پاڭى مەزىيەسنانى بەتۆ بەخشىوە و بەوشىوە، ھەمېشە كەمەرت بەستووه و لەسەر لوتكەرى چىا، پارتىزەرى ونار و ئايىنى ئىيزدىت.

ئەی (ھەم) ئەي مەزنى بىنەمالە، ئەي مەزنى گوند، ئەي مەزنى شار، ئەي سەرەكى ولات، ئەي پارتىزكار و زانا. ھىز و سەركەوتن و دللاوايى پىزگارىدەرى تۆ بۆ خۆم لە تۆ دەخوازم.

قىينى رقەبەرە كەغانلى دۈورىخەرەدە و ھەركەس لەم مالەدا، لەم گونددا، لەم شارەدا و لەم ولاتەدا گۇناھ دەكات و خەربىكى ئاكارى خراب و دىزىو، لە پاي بىخە و عەقل و هۆش و زانستى لى بىستىنەوە و پۇزىڭارى تىيرە و تار و بۆ خۆتى بشكىتە.

ئەو كەسەي رقى لە ئىيمەي و چاوى بەكرىدە و ئەندامى مەدا ھەلنىيەت پاى لە رېيشتن بويستىت و دەستەكانى لەكار بکەن و چاوهكانى زەوين نەبىئەن و ھەروا چاوهكانى لە حاندى گياندارانى زيانىدەر نەبىئەن.

ھەلسى و دز بەئەمىزىيەي سامدارى زەردەنگ كە خەربىكە پەيكتەرە پارتىزكاران نابود دەكات بەكەرسەي شەپەللىتىت بگەرە.

ئەو راھىزدى نابەكار و خۆىنخۇر پىگايىان گرتۇوە و ژيانى پارسا و پارتىزكار لە مەترىسىدايە... دەي كەرسەي شەپەلگەر و بېچۇ بۆ شەپەيان.

ھەلسى بۆ شەپى فەرمانپەواى درۆزىن و درۆپەرسەت كە بەھەستى پىرۆزى و سەركەوتن خەربىكى نابودكەنلى پەيكتەرە پارسايە.

(۱) كەمەر: واتە كوشتى يىاكوستى، پشتىۋىنى زەردەشتى كە لە ۷۲ پاشتە خورى سېپى دروست دەكرا و دەييان بەستە كەمەريان.

ھەلبگەرە چەك و كەرسەي جەنگى دىرى ئەو تىكىدەر و گومپايدە كە بەروالەت ئايىنى لە يادە بەلام لە كەرددەدا عەمەلى بىن ناكلات.

ھەلسە بەكەرسەي جەنگى دىرى ئەو ژى خۆفرۆش و جادووگەرى پىاوانما كە مالەكەى بۇوەتە پەناگاي گۇناھكاران و كەرددەكانى و كەوھور لە بەرانبەرى بادا، لەرزان.

ئەي (ھەم) اى زىپىن ھەلبگەرە چەك و كەرسەي جەنگى دز بەھەر كەسىن كە دىيەھەويت زيان بىات لە پەيكتەرە پارسا و پارتىزكار (زەرددەشت).

يەسنا - ھاتى-۱

دىبەكان و دىليلە دىبەكان لېرىدە دوورىن، سرۇوش، نوينەرى چاكى لېرىدە پايدەر بىن. (ئەرتەي) چاك، لېرىدەدا، لەم خان و مانەدا كە مالى (ئەھورا) و (ھەم) اى راستىپەرەدە بەئارامى سەقامگىر بن.

ئەي فەرزانا: ستايىش دەكەم ئە ئاۋەنە و دەستەي زىپىنە كە شاخەي (ھەم) اى تىيا دەكوتۇن لەگەن (باڑ) دا.

ئەي فەرزانا ستايىش دەكەم ھىزى باززووپىاوانە و ھاۋەنە و دەستەي زىپىنە كە (ھەم) اى تىيادەكوتۇن لەگەن باڙدا.

سوپاس و پىيزانىن بۆھور و باران كە بۇونەتە ھۆى سەوز بۇون و پەيدابۇونى تۆ لەسەر لوتكەرى چياكان دا.

سوپاس و ستايىشى من بۆھەمۇو پانايى زەوين كە تۆي لە باوهش گرتۇوە. من سوپاس و ستايىش دەكەم لەو كىيىلگە و دەشتنە پان و بەرينانەي كە تۆيان وەكى رازاوەتلىن گىيات خوش بۆ و گىيات تايىبەتى (مەزدا) لە باوهش گرتۇوە.

ئەي (ھەم)... ئەي سەرجاوهى راستى

كە لەسەر لوتكەرى چياكان دىتەدەر و ھەمۇوان لە تۆ سوود و دەرددەرن.

(۱) Bazh بەمەعنای ئاواز و دوعا و نزايە، لە كاتى كوتانى گىيات ھوم دا دوعاييان خوتىدۇوە پىيان و تۇوە باڙ.

ئەی ھەم

بنازە و سەرپەرز بە و بەھەمەسو ساقە و پىشە و پەلەکانتەوە و بەشادەمارەکانتەوە شانازى بکە چۈنکە من (زەردەشت) تارىفت دەكەم.

٦

- ئەگەر ئېئۆ سەتايىشى ھەم بىكەن، زىياد دەكەن. - پىساۋى كە ھەم سەتايىش كات زال دەبىت. - كەمترىن ئەفسىرۇدە و كەمترىن جورعە و كەمترىن سەتايىش و ئىيمان بەھەم بۆ كوشتنى ھەزار دىيە بەسە.

٧

لەھەر مالىيەكىدا (ھەم) ھەبىت و نىيايشى بىكەن و رېتىزى لىت بىگرن و (بىخۇنەوە) ئالىودەگى و چەپەلىٰ و نەخۇشى نابۇد دەبىت.

٨

بەلۇ... مەى خراپە و رېق و شەر و قىنى لەگەلدىا يە بەلام مەى (ھەم) پەيامھىنەرى دۆستى و راستىيە و مەھىسى ئەو سووك و سادە و بىت زيانە.

ئەو كەسانى كە (ھەم) يان و دەكۈرلەكانى خۆيان خۆش دەويت لە بەرانبەردا بەھەسىلەي ھەم دەرمان دەكىتىن و لەش و گىيانيان لە نەخۇشى دەھەسىتەوە.

٩

ئەي ھەم: لەو دەرمانى كە دەردى خۆزت چارەسەر دەكەن بەمن بىدە.

ئەي (ھەم): بەمن عەتا بکە لەوەي كە دەتوانى دۇزمىنى بىن شىكەست بىدەيت.

ئەي (ھەم): خوازىيارى دۆستى و پەحەمەتى تۆم، (ئەھورا مەزدا) سەتايىش دەكەم و ھەروا (ئوردى بەھەشت) يېش.

١٠

ئەي دلاوەر و دلۇقان ئافەرىدەي دادار. خۇداي ھونەر تۆى دروست كرد. تۆ... ئەي دلاوەر و دلىر ئافەرىدەي دادار. خۇداي ھونەر ئەتتۆى لەسەر لوتىكە ئەلبۈرز: ھەرەبەر چەقاند و ۋاند.

١١

پاش ئەوه بالىندىيېتكى پاك و كارزان هات و تۆ و پىشە بىد بېز كەڭ كان و بلاوى كەدىتەوە. لەننیوان لوتىكە كانىي (ئۇپا يېرى سەئەن)(١) و (سەتروسار)(٢) و (كۆسروپەت)(٣) و لىوارى (وھىش پەس)(٤) و داۋىنەكانىي (سېپىست گەون) بالا و بۇويتەوە.

لە مەتنى فارسیدا جىتىگاي ئەم كەۋاھە مەھەلەن ئەنەن ئەنەن ئەنەن بەلام بەرإى من ناوهكانيان ئاشنان و من وا دەزانم ١ سەھەندر ٢-ساردەكۆتسان ٣-كۆسەرت ٤-كۆسالان

(١) سې سەنگ بن كە لە ئازىز ئابادغان و گەورك و ھولىپ و سەنە و مەبابادن و بەم شىئە زەردەشت دەلىن تۆى

ئەي (ھەم)

لەو كاتەيە ھاتىت و لەم كەۋاھەدا پې لە شىر و جۇراوجۇر بەرەنگى زەرد دەۋايت، دەرمانەكانت لەگەل خېشى (بەھەمەن) دا ئاۋىتە بۇون.

ئېستا ئەي (ھەم) ئەو بەدكىدارەي كە دەبەيەت گەزىندىم لىن بىدات دۇر خەرەوە و نابۇدى بکە.

(ھەم) سەتايىش دەكەم چۈنکە بىن نەوايان بەخواردىنى ئەو دەبىنە خاۋەننى كەرددەدەي داراكان و دەرۇنیيان گەمورە دەكتەوە.

ئەي (ھەم) ئىزىپىنى تىكەللاو لەگەل شىر. تۆ بۆئەدە سوودت لىن وەردەگىرىت يەكجار بەكەللىكى و دەيىكەيە خاۋەننى دەسەلات و پىاوانى زۆر و بەپاڭى و زانايى دەرى.

ئەوانەي (ھەم) دەخۇنەوە نابىن و دەكۈرلەپەرچەمىي كاوىيان و بەدلخوازى خۆيان لەگەل شەنەي بادا بەلەرنى.

ئەي ھەم

ئەوانەي بەخواردىنەوەي تو مەستى دەكەن دەبىن ھۆشىyar و زىنەدە دل و كارزان و لىۋەشاوەن.

ئەي (ھەم) ئىزىپىنى تىكەللاو لەگەل شىر. تۆ بۆئەدە سەتايىش دەكەم چاڭ ۋەرەپەرەرە.

ئەز پەيدەرى خۆم كە دەكۈرلەپەرچەمىي كاوىيان دەۋاوه پېشىكەشى تۆ دەكەم.

من لەوەي زۇپەنیم كە ئەو ژىنە نابەكار و كەم عەقلە دەبەيەت (ئاگەردا)(١) بخلەتىنى و بە (ھەم) فەرىبىي بىدات. چۈنکە ئەو ژىنە بۆ خۆي ھەلخەتاتەوە و يەك سەرە نابۇد دەبىت. (ھەم) ھىچ كاتىن دلۇقان نىيە بەرانبەر بەوانەي بىيان ھەبىت ھەر خۆيان بېتۇشۇن و بەشى ھەزاران نەدەن. ئەو ھەرگىز بەوانە نادات فەزەندانى كە بىوانن رۆزى لە رۆزىن بگەنە مەقامى (ئاگەردا).

من تا رۆزى پەسلان كە شەرىي نىيowan دوو گەمەھەرى سەرەكى (ئەھورا و ئەھرىيەن) بەرقەرەرە لەگەل پەنچ مەبەست ھەم و لەگەل پەنچ مەبەست نىيم. لەگەل بېر و گوتار و كەدارى چاڭ و فەرمانبەرى و پاستىدا ھەم. لەگەل بېر و گوتار و كەدارى خاپ و تافەرمانى و درەدا، نىيم.

ھەم لە لوتىكە چىاى ھەر بەرزوھە (البرز) بەكەذكەكانىي ولاتى ئاپىدا بلاۋىوھەتەوە.

(١) لە مەتنى فارسى دا (اتریان) نۇوسراوه بەلام راستەكە ئاگەردا كە لە پېشىمەوايانى دىنى بۇون. ع.ف.

زه رد هشت و تی: سلاو له ههوم که (مهزادا) عهتای کرد و ده. سلاو له ههوم، من ههمو (ههومه) کان ستایش ده کم. چ ئهوانهی لسهر لو تکهی چیا کان سه و زده بن و چ ئهوانهی له قو ولا بی دله کاندا ده رقین و چ ئهوانهی زنان کهندویانه و له قوزنی مالاندا ههليان گرتون و رایان ده گرن.

ئهی (ههوم)

من تو ناخه مه سه رئه رز و بهرپن، به لکو تو سزاواری جامی زیوبن و جامی ئالتونی، چونکه به راستی تو خاوند شکو و ههربه رزی.

ئهی (ههوم)

ئهمه يه شیعه کان و سلاود کان و پهسته کانی تو ئهمه يه گوتاری راست که هینه ری دروستی و سه رکه و تن و به رانبه ر به دوز من چاره ساز و ددرمان به خش.

ئهی (ههوم)

ئهمه، ههمو روی بو تؤیه... به لام بو من مهستی تو به تو ندی دی به ره و رونا کیم ده بات مهستی تو سووک و لسهر خویه مهستی تو (ههوم) ای هوی سه رکه و زالبون هه میشه بهم شیوه ستایش بکمن.

سلاو له چواریايان، گوتني خوش، بو چواریايان، مويارکي بو چواریايان، خوارک و ئالقزار بو چواریايان، كشتوز درع بو چواریايان، چونکه ئهوانن بوئيمه خورشت دين.

ستایش ده کم بو (ههوم) ای مه زن و گهلازپن، ههومی شادی هینه و هوی مه زنایه تی جیهان و دوور خره و هرگ. ئه ز، بو ههمو (ههومه) کان ستایش ده کم. لیرهدا، (فروه هه) (۱۱) و پاداشی (سپیتەمان زرد هشت) ای پاک ستایش ده کم.

پەسنا - ھاتى ۱۲

من، لۆمەی دیوه کان ده کم

ئه ز دووپاتى ده کم و ده کم دیوه کان و په بېرەوی ئايىنى ئه هورا مه زدام. من ستاینده و په رستنده ئه هورا و ئىيىشا سپەندان.

(۱) له فارسى دا (فروه) دنووسن به لام راستىيەكەي كوردىيە و فردوهەر يەعنى خاونى بەھرى فردون.

ئه ز، ئهورامە زدای مه زن، خوداي چاكى، ئه و پاكى شكىدار و سزاواره ستایش ده کم چونكە هەر ئەو سه رجاوەي هه مو چاكىيە کان و ئه و بە دېيەتىنەر مە خلوقات و چوارپايان و نور و پووناکى... ئه و پووناکى ئهورايە كە جلویەرگى شادى كرده بە بەر جىهانىاندا. (۱)

(سپەندارمزا) چاك هەلەد بېرىتم... با ئەو يىش بو من بىن من رووی خۆم و دەرە گېپم لە جەرده و دزانەي چوارپا و ئاژەل دەبەن من بېزارم لەوانەي دىن و پو دەكەن گوندە کانى (مهزادا) پەرەستان و خەربىكى كاولکارى و خاپور كردن.

ئه ز پىز دەگرم لە سەريەستى و ئازادى مرۆڤ و هاتوجۆرى هەر كەس لە خانە و كاشانەي خۆيدا و هەمو كەس لە گەل ئاژەل و چوارپايانى خۆيدا لەم و لاتە ئازادە. لە كاتى نىياش و دعوا بەرانبەر بە (زور) (۲) دووپاتى دەكەمەوە. لەم كاتە و دەستدىرىشى ناكەمە سەر گوندى مە زدابەرەستان و قەسىدى لەش و گييان و مالى كەس ناكەم. (۳)

ئه ز پىوهندى خۆم لە گەل دیوه کانى ناھەز و بە دەفر دەپسىيەن. ئه ز تېكلاوى خۆم لە گەل دەرە زنان و ئەوانەن و ناھەزان و ئەوانەن قىسىي درە و بۇختان بوئەم و ئه و سازدە كەن، تېكىددەم. لە دیوه کان و پەيەوانىان، ساھىران و جادو و كەزان و جادو و پەرەستان و هەمو ئەوانەن بە دېيەتەر و خۆلىقىتەرى چەوتى و نالەبارىن دوورى دەكەم. بهم شىپوھىدە، پىوهندى خۆم لە گەل يەكە يەكە درە پەرەستان و شەرخوازان و ئەوانەن ئازارى خەلک دەدەن و گوتار و بىر و كەداريان چاك نىيە دەپسىيەن.

(ئهورامە زدا) زه رد هشتى وا فيئر كرد. لە كاتە كە مەزادا و زه رد هشت لە گەل يەكدا دەپەيەفين، لە هەمو گوتوبىز و شنۇودە کاندا و لە كۆپۈونەوە کاندا (ئهورامە زدا) بەم شىۋاھى دېتان زه رد هشتى تەعلیم داوه.

بەم شىپوھ و بەو لەونە (زه رد هشت) پىوهندى خۆي لە گەل دیوه کان پساند و لە هەمو و تەكان و لە

(۱) بە راستى نۇو سراوە کانى ئەۋىستاي موقە دەدس زۆر جار لە گەل قورئانى پىر قىزدا يەك دەگرنەوە و جىيگاى خۆيەتى لە كېتىيەكدا ئايە تە كانى هەر دەر و كييان بە رابىر كەن.

(۲) Zor: بېرىتىيە لە شەرىپەت و خواردەنەوە كە پىشىكەش ئاۋارگايان دەكەد.

(۳) بۆ وىنە سەر جىيەكى دووباردى هاتە كانى ۱ و ۲ بەن و هەروا هاتى ۱۶ لە يەسنانى هاتى ۱۰ كە يەك جار لە گەل ئايە كانى قورئانى پىر قىزدا يەك دەگرنەوە وەك (الله نور السموات والارض)... ع. ف.

کۆپونه و کاندا و هر کاتئ لەگەل (مەزدا) دەھاتە ئاخافتتى دەيگۈت:
ئەزىش مەزدا پەرسىتم و لە دېۋەكان دوور دەكەممەد.

٧

ئەز ئەو ئايىنەم خۆش دەۋىت كە رېز دەگىرىت لە ئاوه كان و لە گول و گىا و لە ئازەلە كان.
ئەم ئايىنە (ئەھورامەزدا) دایناوه بقىپاوانى پاك و چوارپايانى چاڭ. ئەمە ئايىننى و دىنى زىردەشت
كەي گۇشتاسپ، فەرەشۈستەر، جاماسپ و دىنى ھەموو (سوشىانتى) راستىپەرور و پاكە كەوايە... من
يەك مەزداپەرسىتم، من ئەم دىنەم خۆش دەۋىت.

٨

من ھەم دىسان بەزمانى رېتك دووپاتى دەكەممەد، كە من، مەزداپەرسىتم و زىردەشتىم و بروام بەم دىنە
ھەيە.
ئەز بىر و گۇتار و كىرددەھى چاڭ دەكم و بەوانە باودۇم ھەيە.

٩

ئەز، بەدىنى راستىينى (مەزدييەسنا) بروام ھەيە و دەزانم ئەمە دىنى ئاشتىيە و كەرسەي شەر و
پىتكىدادانى فېرى داوه.
ئەمە لەناو ھەموو دىنە کاندا (لەوانى ھەن و دىن) مەزنتىرين و باشتىرين و جوانلىرىن دىنە.
ئەمە دىنى ئەھورايى زىردەشتە كە ھەرجى شتى باشە و ھەرجى كىرددەھى چاڭ كە بەمالى ئەھورامەزداي
دەزانلى.

يەكتى لە بەرزىرىن و ۋازاواھتىرىن بەشەكانى ئەويىستا بە (يەشتەكان) ناونراوه، وشەي (يەشت) لە
مەعنادا و ھەك (يەسنا) وايە و جىاوازى ئەو دۇوانە ئەمەدەي كە (يەسنا) بەمەعنائى دوعا و نىياشە بق
ھەمۇوان بەلام (يەشت) ستابىسى تابىيەت بەيىمىشاسپەندان و ئىزىدەنلى دىنى (مەزدييەسنا) يە.
بەشىيەكى يەشتەكان بىيىت و يەك دانھىيە و ناوى زىباترى ئەوانە ھەرنماۋى ئەو ئىزىدەنھەن (مەلايىك)
كە سى رۆزى مانگەكان بەناواي ئەوان كراوه.

لە چاخى ساسانىيە کاندا ئەزىزلىرى يەشتەكان لەمە فەرەۋانتر بۇون كە بەداخوه بەر ھېرىش كەوتۇون ھەر
بۆيە لەناو ئەمانەي كە ئىستا ماون ھەندى پچىر پچىر و نابەسامانى ھەيە و نۇوسىنەكان و مەعنائىيان
يەك ناگىرنەو، بۆيە دەبىت ئەمانە بەدوو بەشى كورت و بولەند دابەش كەين.
لە يەشتە كورتەكاندا شىۋاوازى نۇوسىنەي باش نېيە و تازە دەنۋىتىن، بەلام لە يەشتە بولەندەكاندا
شىۋازاڭىكى پۇختە و پاراوى نۇوسىنەي دەبىنەن.

(يەشتەكان) كۆنترىن و بەرزىرىن سرۇودەكانى ئىپارەن كە بۆ ئىيمە بەميرات ماون، شىۋاوازى وانە
(مەنزۇم) بەلام و ھەك (گاساكان) نابىن و دەتوانىن بلىيەن زمانى ئەويىستايى لەكتى دانايى يەشتەكاندا
زۆر پاراوتر بۇوه لە زەمانى دانايى گاساكان و دانەر توانىيەتى لە بارى نۇوسىنەو، ھەنگاوى بەرھۇپىش
ھەلگۈرتىت.

يەشتەكان، نەك ھەرتارىيە ئىزىدەدان، بەلكو ھەلگۈرى زۆرىيە ئەو داستان و ئەفسانە و حەكايەتاناھ
كە باو و باپىرانى ئىيمە ھەزاران سال لەمەپىش دايىان ناوه و ھەروا شەرى نىپاۋان ئىپارەن ئىپارەن
دراؤسىتەكان لەم بەشەدا تۆمار كراوه.

لەگەل ئەمانەدا پېتىم وايە (يەشتەكان) نەنوسرارون و چەند دانەيان ھەلېتىراون بەھو ھىوايە كە لە
داھاتوودا ھەمۇسى بىنۇسىن.

لىپەدا شەش يەشت لە يەشتەكانى مەزن نەقل كراون و نامەوى زۆريان لەسەر بىنۇسىم چون ھەركاميان
و ھەك بۇوكى ۋازاواھ خۆ دەنۋىتىن و پىيوىستيان بەتارىفدا نېيە، بەشەكانى يەشتەكان بە (كوردە) ناونراون.

ئابان يەشت

کورده‌ی یه‌گاه

۱

(ئەھورامەزدا) به (سپیتەمان زەردەشتى) وە:

ئەی (زەردەشت سپیتەمان)

(ئەردى وەيسور ئاناھيٰتا) (۱۱) ستايىش كە چونكە ئەو لە پانايى جىهاندا بلاو بۇوهتەوە و دەرمان بەخشە و دوزمنى دىۋەكان و پېرىدۇي ئايىنى ئەھورايى... ئەو سزاوارى ئەوهەيە كە لە جىهانى خاکى دا ستايىشى بىكەن و لىيى بپارىتەنەوە.

ئەو ئەو پاكەي كە گيان بەخشە و رەوهە سامان و خىتو و زىد و لات زىاد دەكات.

۲

ئەو كە نوقەي پياوان پاك دەكتەوە و رەحەمى زنان بۆ زايىن ئاماھە دەكات.

ئەو كە زنان لە ئىش و ژانى زايىن نەجات دەدات و پاش زايىن شىر دەزىنەتىه نىتو مەمكى زنان.

۳

ئەو، ئەو پىن كەوتۇو جوانە كە لە هەموو جىنگادا ناوى ھەيە.

ئەو، ئەو مەزنهى كە بەۋىنەيە هەمۇو ئاواھەكانى رەوانى دنيا مەزنه و بەھىزى فرەوان لە كەزى (ھوگەر) (۲۲) دەزىتە ناو دەرياي (فەراغ كەرت).

۴

ئەو كاتە كە (ئەردى وەيسور ئاناھيٰتا) ئەوەي كە هەزار چەم و هەزار دەرياچەي، هەركام بەمەزنايەتى بىتكەش چەل رېۋىز پىباوي چاڭەسوار ھەيە بۇ لاي (فەراغ كەرت) دەپقۇن و هەمۇو لېوارەكانىيان سەۋىز و خوش ھەوا و لە جوش و خرۇش دان.

۵

ئەم ئاوه، من خولقاندومە و هەر چەملى بۆ حەموت و لات دەروات و چەمنى كە زستان و ھاوبىن وەك يەك وايە و ناوى (ئەردۇي) يەد (۴) و بەخواستى من نوقەي پياوان و رەحەمى زنان و شىرى زنان پاك دەكتەوە.

۶

من، (ئەھورامەزدا) بەھىزى خۆم (ئاناھيٰتا) م خەلق كرد تا مال و گوند و شار و لات ئاوهدا بىن و لهانە نىگاھبانى و پاسماۋانى بىكم و بىممە پەنا و پالپىشى كەسان.

۷

ئەي (زەردەشت)

(ئەردى وەيسور ئاناھيٰتا) لە لايىن ئافەریدەگارى جىهان (مەزدا) نىئرراوه بە باز ووھە كانى سپى و جوانىيەوە كە بەزىپ و خشل و گەوهەرى شىكۈدار رازاونەتمەوە و هەركامىيان بەئەندازىدى شانى ئەسپىتىكەن. (ئاناھيٰتا) لەشىتكى نازدار و رەوانىتكى يەكچار بەھىزى و توانىي ھەيە، بەلام لە دەرونۇن خۆبىدا لەوە بىر دەكتەوە...

۸

كام كەس نىيايشى من دەكتەوە و كامە كەس نوشابەي (زور) لە گەمل شىر تىكەل دەكتەوە و هەر وەك پاللودە دەيكتە پىشكەشى من؟ من بۆ كەسىتكى وا دلىپاک و وەفادار ئاواتى خوشى و شادمانىم ھەيە و دەخوازم بۆ ھەميشە شاد و كامەران بىن.

۹

ئەز، بۆ (ئەردى وەيسور ئاناھيٰتا) لە بەر نۇرۇ و شىكۈدارى بەدەنگى بەرز نىيايش دەكتەم، من بۆ ئەو پىشكەشى (زور) دەھىيەن و بەمۇتەي باش و چاک تارىفى دەكتەم.

ئەي (ئەردى وەيسور ئاناھيٰتا) دەي با تۆپىش بەزىنەفتىنى بازىگى دوعا و نىيايشى ئىيمە، بگەيتە هانامان چونكە بەو چەشىنە باشتىر دەتناسىن و تارىفت دەكتەن و (ھەموم) ئاۋىتەمە شىر و (بەرسەم) ھاوري لە گەل بىر و گوتار و كرددەھى چاک و (زور) پىشكەش دەكتەن.

(ئەھورامەزدا) بۆ خۇي ئەو زنان و پياوانە كە چاكتىرىن و باشتىرىن دروود و ستايىش پىشكەش دەكتەن و (ئوردى بەھەشت) پاداشيان دەدانەمە، بەچاڭى دەناسىتتەن. ئىيمە ئاوا زنان و پياوانى ستايىش دەكتەن.

۱۰

(دۇپات كەرنەھەي بەندى يەكەم)

کورده‌ی دووهەم

۱۱

ئەو (ئاناھيٰتا) كە سوارى گەردوونە خۇي بۇوه و لغاۋى چارەواكانى گىرته بەدەستەوە و لىيى دەخورىت. رەوانىي ئەو كە خوازىبارى نام وەرى و خۇشى خەلکە لەم ئەرراپەدا ھەميشە لەوە بىر دەكتەوە.

(۱) Barsam ناوى تۆلىيىكى بارىك بۇوه كە لە كاتى دەعادا لە دەستيان دەگرت بەو تۆلەيان وتۇوه (بەرسەم) و بەو چەققۇي پىبيان بېرىۋە وتۇپيانە (بەرسەمچىن)، و لە ئاورگايش كە دەيانتسوپاند پىبيان دەگوت (بەرسەمدان).

(۱) aredvi sura ananita : بەمەعنای چەملى پاك و بەھىزى و فرشتەي پارىزەرى ئاواھەكانە و بەۋىنەيە زىنېتكى جوان بېشان دارە.

(۲) hukairyia : لە ئەويىستادا بەرۇتىن لوتىكەي چىاي ئەلبورزە.

(۳) فەراغ كەرت : ناوى بەحرىتكە... وى دەچىن بەحرى خزى بىن.

(۴) aredvi : چەمەيىكى موقەددەس.

ئايىنى من بدويت و بهو چەشىنى دينى منه ھەلسىت و دانىشىت.

١٩

(ئەردى وەيسۇر ئاناھيتسا) كە ھەميسىھ سەبارەت بەوانەي پېشىكەشى (زور)اي بۆ دىنن مەرخەمەتى
ھەيدە، وتهى ئەھورامەزدای قەبۈل كرد و داخوازى ئەھى جىئەجى كرد.

كوردەي شەشۈم

٢٠

بەندى يەكم لىرەدا دەخويىرىتەمەد.

٢١

ھۆشەنگى پېشىدادى لەسەر چىاي (ھەرا) سەد ئەسپ و ھزار گاو و ھزار سەر مەرى بەئاناھيتسا
پېشىكەش كرد.

٢٢

ئەمچار داۋى لىنى كرد: ئەي ئاناھيتسا، ئەي چاك، ئەي بەتوانا يارمەتىم بده تاكۇ بىتوانى بىمە
شارىارتىكى مەزن لەم جىيەنەدا و بەسەر ھەمۇو ناحەزان و دىيەكان و جادووەكان و پەرييەكان و
كەھىيەكان و كەھىيەنەكانى سەتكاردا زال بىم و بىتوانى دووبەش لە سىن بەشى دىيەكانى مازىنەران و
درقپەرسەستانى (ودرىن) (١١) بىدم بەعەرزا.

٢٣

ئاناھيتسا كە ھەميسىھ سەبارەت بەوانەي پېشىكەشى (زور)اي بۆ دىنن مەرخەمەتى ھەيدە، ئەھى كامىردا
كىد و خواستەكانى ھۆشەنگ بەراوەرە بۇو.

كوردەي حەوەتىم

٢٤

بەندى يەكم لىرەدا دەخويىرىتەمەد.

٢٥

چەمشىيد كە خاونىنى ۋەدە و گەلەي فەروان بۇو لەسەر دوندى چىاي (ھۆكەر) سەد چارداوا و ھزار گاو
و دە ھزار سەر مەرى بەئاناھيتسا پېشىكەش كرد.

٢٦

چەمشىيد داۋى كىد لە ئاناھيتسا

ئەي ئاناھيتسا، ئەي چاك، ئەي بەتوانا - بىن و يارمەتىم بده تاكۇ بىمە مەزىتلىن شارىارتىن جىيەنەدا
و بىتوانى بەسەر خەلکى ناحەز و دىيەكان و جادووەكان و پەرييەكان و كەھىيەكان و كەھىيەنەكانى

(١) varena ناوى باستانى لاتىنى گىلانە.

كام كەس نىيايشى من دەكتات و كامە كەس (زور) لەگەل شىردا تىيەللاو دەكتات و بەموينەي پاللۇدە
پېشىكەشى منى دەكتات. من، بۆ كەسىكى ئاوا وەفادار و دلىپاڭ، ئارەزووى خۆشى دەكتام و خوازىبارى
ئەودم بۆ ھەتاهەتايە شادىشىت.

كوردەي سىيھەم

١٢

(بەندى يەكم ھەم دىسان دەخويىرىتەمەد)

١٣

ئەوه كە ئەرپابەكەي بەچوار چارەوابى گەورە و سېپى لە يەك رەنگ و يەك رەگەز لىنى دەخورى و دىتە
شەپى دۈزمنان و بەسەر ھەمۇو دىزى گەلىيەكان و دىيەن و جادووەكان و پەرييەكان و (كەھىيەكان و
كەھىيەنەكانى سەتكاردا زال دەپەت).

كوردەي چوارەم

١٤

بەندى يەكم ھەم دىسان دەخويىرىتەمەد.

١٥

ئەوه، ئەھۇ زۆردار و نۇورانىيە بالا بەرز و خۆش ھەيکەلهى كە وەكۈ ئاۋىتىكى ھەلقلۇيۇ و خرۇشان،
بەئەندازە و فەرەوانى ھەمۇو ئاۋەكەنلىي پۇوى زەھىن لە حەركەتدايە.

كوردەي پەنجۇم

١٦

بەندى يەكم ھەم دىسان دەخويىرىتەمەد.

١٧

ئافەرىدگار (ئەھورامەزدا) لە ولاتى (ئارياوېچ) (١) و لە قەراخى چۆمى (وەنگوھى دايىتىا) (٢)
(ھەموم) اى لەگەل شىر تىكەل كەدبۇو و ئەمچار بەزمانى عەقل و بەبىر و گوتار و كەدارى چاك، لەگەل
(زور) و ئاخافتلىي بەرز، ستايىشى ئاناھيتسا كەد.

١٨

(ئەھورامەزدا) داۋى لە (ئاناھيتسا) كرد، ئەي (ئەردى وەيسۇر ئاناھيتسا، ئەي چاك، ئەي بەتوانا،
كارىيەكى وابكە كە زەردەشتى پاڭ كۈرى (پورۇدەشىپ) بۆ ھەتاهەتايە لەسەر ئايىنى من بىن و بەشىيەدى

(١) ئارياوېچ ناوى ولاتى سەرتاي ئارياكەن بۇوە.

(٢) vanguhi daitya: ناوى چۈمىتىكە لە ولاتى ئارياوېچ بۇوە.

ممەبەست ئەۋەيە كە (ئەھورا) بۆ خۆزى پەسنى ناھىد دەكتات و خەلک دەپىن وابكەن.

103

سته‌مکاردا زال بیم و بتوانم سامان له دهست دیوه‌کان دریبینم.

۲۷

ئاناھيٰتا كه هەميشه سەبارەت بەھينه‌رانى پېشىكەش و ئەوانەي (زور) بۇ دىن مەرخەمەتى هەيء، جەمشىدى كامپردا كەم دەرىد.

كوردەھىھەشتوو

۲۸

بەندى يەكم لىرەدا دەخوتىننەوە.

۲۹

ئاژىدەھاكى سى پوزە لە ولاتى (بابل) سەد ئەسپ و ھزار گا و دە ھزار سەر مەرى بەئاناھيٰتا پېشىكەش كرد.

۳۰

ئاژىدەھاك داواى كرد لە ئاناھيٰتا:
ئى ئاناھيٰتا، ئى چاڭ، ئى بەتوانى.

بى و يارمه‌تىم بده تا بتوانم حەوت ولات لە بەنى ئادەم خالى كەم و ھەموويان نابود بکەم.

۳۱

بەلام ئاناھيٰتا بەخوازىيارى ئەو رووى خۆشى نىشان نەدا و وەلامى نەدایەوە.
(بەندى نۆھەم لىرەدا دەخوتىننەوە)

كوردەھىنۆھەم

۳۲

بەندى يەكم لەم بەشەدا دەخوتىننەوە.

۳۳

فەريدون كۈرى (ئاتبىن) لە بەنەمالەي بەتوانى و لە ولاتى چوار گۆشەي (وەپىنە) سەد ئەسپ و ھزار گا و دە ھزار سەر مەرى پېشىكەش كرد.

۳۴

فەريدون داواى كرد: ئى ئاناھيٰتا، ئى چاڭ، ئى بەتوان - ئەو قودرتەم بىن عەتا بىكە كە بتوانم بەسەر ئاژىدەھاكى سى پوزە و سى سەر و شەش چاودا كە زۆر بەھىز و تونانايە و دېۋىتكى درۆزىن و خلەتىنەر كە ئەھرىيەن ئەوي بۇ تىيدابىرىنى راستى خەلق كردووه زال بىم و سەر بىكەم و بتوانم ھەردوو زىنەكانى ئەو، واتە (شەھرناز) (۱) و (ئەرنەواز) كە سزاوارى بەنەمالەي پاڭ و شايىستە ئاوس بۇونى

(۱) شەھرناز و ئەرنەواز ناوى دوو كىيىزەلەي جەمشىد، پادشاھ پىشىدادىن كە وەكولە نەقلە كۆنەكانى ئېرلاندا نۇوسراوه ئاژىدەھاك پاش كوشتنى باوکيان ئەسىرى كەن.

تهودەھي پاڭ و زىياد بۇونى پۇزەلەكانى پاکىن بەچنگ بىقىم و بىيانپەيىم.

۳۵

ئاناھيٰتا كە هەميشه خوازىياران و ھاودەندەكانى پېشىكەشى (زور) كامپردا دەكات، فەريدونى بارمەتى دا تا بەئاواتى خۆرى بگات.

كوردەھىيەزەھەم

۳۶

بەندى يەكم لىرەدا دەخوتىننەوە.

۳۷

گەرشاسپ، پالەوانى دلىر لە لىيوارى دەرياچەي (پېشىنگە) سەد ئەسپ و ھزار گا و دە ھزار سەر مەرى بەئاناھيٰتا پېشىكەش كرد.

۳۸

گەرشاسپ داواى كرد: ئى ئاناھيٰتا، ئى چاڭ، ئى بەتوانى. يارمەتىم بده تا بتوانم بەسەر (گەندەرە) (۱) پازىنە زېپىندا كەوا لە لىيوارەكانى دەرياي خەرقەنەي (فەرەخ كەرت) سەرىبکەم و ئەو تونانام پىن بده كە لەم سەرزەۋىنە پانويەرنىندا بەتاخت بىگەمە سەرى و بىناغەي مالى ئەو درق پەرسە پرووخىتىم.

۳۹

ئاناھيٰتا كە هەميشه خوازىياران و ھينه‌رانى پېشىكەشى (زور) كامپردا دەكات، گەرشاسپ بەئاواتى خۆرى گەياند.

(بەندى نۆھەم لىرەدا دەخوتىننەوە)

كوردەھىيەزەھەم

۴۰

بەندى يەكم لىرەدا دووبات دەكىتىمەوە.

۴۱

ئەفراسياوى تۈزانى و نابەكار لە ھەنگى زېرى زەۋىنى خۆيدا سەد ئەسپ و ھزار گا و دە ھزار سەر مەرى بەئاناھيٰتا پېشىكەش كرد.

۴۲

ئەفراسيا داواى كرد: ئى ئاناھيٰتا، ئى چاڭ، ئى بەتوانى بىن و يارمەتىم بده تاڭو بتوانم ئەو

(۱) candareva ناوى دىيىتكى ئەفسانەبى بوجە كە بەدەستى گەرشاسپ كۈزراوه.

که یخوسرو و داوای کرد، ئەی ئاناھيٰتا، ئەی چاک، ئەی بەتوانا - يارمەتىم بده كە بىممە گەورەترين شاريارى سەرزەوين و بەسەر ھەممو ناخەزان و دىۋەكان و جادووکەران و پەرييەكان و كەوييەكان و كەرييەنە غەددارەكاندا زال بەلۇنى كە من ھەميشە لەپىش ھەممو انەوھ عەرپابەي خۆم تاوابىدەم و هەركىز و لە هيچ كاتدا خۆم و ياؤەرەنم بەداوى دوزەمانى نابەكار كە بەسوارى دىئنە شەرمان گۈفتار نەبىن.

(ئەردى و ھېسۈر ئاناھيٰتا) (۱) كە ھەميشە سەبارەت بەوانەي پېشىكەشى (زوراى بۆ دىن مەرخەمەتى ھەيدە، تكا و خواستى ئەھى قەبۇول كرد.

كوردەي چواردەھەم

بەندى يەكم لېرەدا دوپات دەكتەتە.

(توس) (۲) پالەوانى جەنگاودەر لەكتىكىدا سوارى چارەوى بۇو ستايىشى ئاناھيٰتاي كرد و لەسى خواست كە هيچى فرەوان بەلات بەچارەواكانى خۆزى و سۈپاکەي و ھەروا دوعاى كرد كە تەندروست و لەش ساخ بىن و بتوانى لە دوورەوە دوزەمانى بناستىت و دوزەمنى كىنەوەر و دلەرق بەيەك زەرب بخاتە خوار.

توس داوايى كرد لە ئاناھيٰتا

ئەي (ئوردى و ھېسۈر ئاناھيٰتا)... ئەي چاک... ئەي بەتوانا! بىن و يارمەتىم بده كە بتوانى لە پىگاي (خەشەرەرسوك) (۳) و لەسەر (گونگ)اي بەرز و پاڭ، رىڭاي كورەكانى پىرانى و ھېسە بگرم و بەسەرياندا زال بىم و سەر زەۋىنەكانى توران بگرم و لىيان بىكۈزم پەنجاھا... سەدھا... ھەزارھا... دە

(۱) بەراستى زۆر لەوە بىرم كرددەتەوە كە بۆجى ئاناھيٰتا و اخوتىراوەتەوە و بەم ئاكامە گەيشتن كە راستىيەكى ئەھەيدە (ئەي دوپىتىي روو سۈر ئاناھيٰتا) واتە ئەي كىشىي روو سۈرور... ئەمەيش لەناو كورەناندا باوه كە بەكىزىي چاک و خاودەن نامووس دەلىن (روسوورا) و (دوپىت) لە ناوجەچى كەمىاشان بەكچ دەلىن. ع.ف

(۲) توس: كۈرى نەوزەر بەكىن لە پالەوانەكانى ئېتىران و نامىرەتىزى سۈپاى كەي خۆسەرە بۇوە و ماۋەيىتىكىش داوايى تاج و تەختى ئېتىرانى دەكرد. توس لە سەفەرى كەي خۆسەرە بۆ جىھانى باقى بەكىن لە ھاورييەكانى ئەو بۇو و سەرئەنچام خۆزى و ھاورييەكانى كەوتە زىيرەتەسى بەفر و گۈم بۇون، توس بەكىن لە سوشىياتەكانى دىنى زەردەشتە.

(۳) xsathro suka erezifya ناوى دەرىنەدى بۇوە لەسەر كەنگ و ئەوپىس لە ئەۋىستادا kangaha ناوى چىايىتىك بۇوە لە ولاتى توراندا و ئەو دەزىدى كە دەلتىن لە ولاتى توران بۇوە و سىياوەش دروستى كەردووە لەسەر ئەپو چىا بۇوە.

(فەرى ئىزىدەي) كە ئىستا لەننیوان بەحرى فەراخ كەرتدا مەلە دەكتا بگرم و دەستى بخەم چۈنکە ئەوە (فەرى) لەتەكاني ئارىبايى و زەردەشتى پاڭە.

بەلام ئاناھيٰتا خوازىيارىيەكانى ئەفراسىيابى قەبۇول نەكەد. (بەندى نۆھەم لېرەدا دوپات دەكتەنەوە)

كوردەي دوازدەھەم

بەندى يەكم لېرەدا دوپات دەكتەتە.

كەمى كاوس، لەسەر لوتكەمى چىاي (ئىزىفييە) (۱) سەد ئەسپ و ھەزار گا و دە ھەزار سەر مەپى پېشىكەشى ئاناھيٰتا كەد.

كەى كاوس لە ئاناھيٰتاي خواست ئەي ئاناھيٰتا، ئەي چاک، ئەي بەتوانا - بىن و ئەو هيچ و توانام بىن عەتا بىكە تا بتوانى بىممە شاريار و فەرمانپەواي مەزنى سەرزەوين و بەسەر دىۋەكان و جادووەكان و كەوييەكان و كەرييەنەكان و ھەممو خەلکى ناچەز و گوناھكاردا زال بىم.

ئەردى و ھېسۈر ئاناھيٰتا، كە ھەميشە خوازىياران و ھاودراني پېشىكەشى (زور) كامپەوا دەكتا، تكاي ئەھى قەبۇول كەد.

بەندى نۆھەم دوپات دەكتەتە.

كوردەي سىزدەھەم

بەندى يەكم لەم بەشەدا دوپات دەكتەتە.

كەھەيدە، پالەوانى سەرزەوينەكانى ئارىبايى كە و دەكە سەتوننى پاڭرى ولات وايد، لە لېوارەكانى دەرىچەق قۇول و پانى (چى چەست) (۲) سەد ئەسپ و ھەزار گا و دە ھەزار سەر مەپى پېشىكەش كەد.

(۱) لە مەتنى فارسىدا نۇرساراھ جىنگاى ئەم كەزە دىار نىيە بەلام من بېبى گومان دەنۇوسم كە ئەوە چىاي پېرۇزى (زېبىيە) ئەزىزىكى سەقزىي ئېستا.

(۲) ناوى باستانى دەرىچەق ورمى لە شارى ورمى.

ههزارها... سعد هزارها...

۵۵

(ئەردى وەيسۇر ئاناھيٰتا) كە ھەميشه ھېنەرانى پېشىكەشى (زور) كامپەوا دەكتات ئەويشى بەثاواتى خىزى گەياند.

(بەندى نۆھەم لېردا دەخوئىنەوە)

كوردەي پازىزدەھەم

۵۶

(بەندى يەكەم لەم بەشەدا دوپات دەكەنەوە)

۵۷

رۆلەكانى دلىرى (پيران ودىسە) (۱) لە دەريەندى (خەشەرەسوك) و لمىسر (گەنگ)اي بەرز و پاكدا سەد ئەسپ و هەزار گا و دە هەزار سەر مەريان كەردى پېشىكەشى ئاناھيٰتا.

۵۸

کورانى پيران ودىسە خوازىيار بۇون. ئەي دويتى رەپەسۇر ئاناھيٰتا... ئەي چاڭ... ئەي بەتوانى، يارمەتىمان بىدە كە بتوانىن لە جەنگ دىز بە توسى پالەواندا سەربىكۈين و سەرزەۋىنە كانى ئىترانى داگىر بەكىن و خەلکەكە قەلاچۇ بکەين، پەنجاها، سەدەها، هەزارها، دە هەزارها، سەد هەزارها.

۵۹

دويتى رەپەسۇر ئاناھيٰتا، ئاواتى ئەوانى بەراودە نەكەد و قوربانى و دوعاي لىق قەبۈل نەكەدن.

كوردەي شانزدەھەم

۶۰

(بەندى يەكەم لېردا دوپات دەكەنەوە)

۶۱

كەشتى رائى كارزان (پائوروه) (۲) لەو كاتەيدا كە بەدەستى (فرەيدون) وەك قالا و بەرز كراو و بالىيەددا، دەستى كەر بەدەعە و ستايىشى ئاناھيٰتا.

۶۲

(پائوروه) سى شەو و سى رۆزى پەيتاپەيتا لە حالى پەروازدابۇو و نەيتوانى لە مالى خۆى بنىشىتەوە.

(۱) ودىسە بىرى پەشەنگ و مامى ئەفراسيا بۇوه و كۈپەكانى جەنگاودەر بۇون و لە شەپى نىتون ئەفراسيا و كەرى خۇسروەدا كۈژراون.

(۲) ناخوداى كەشتى بۇوه كە فەرەيدون ئەوى كەر بەلاشخۇر و خستىيە هەلقرىن و ئەم ئەفسانە تەنها لە ئەويستادا نۇرسراوه.

كاتى سى شەو و سى رۆزى تەواو بۇو، لە كازىبەرى كەردى (دويتى رەپەسۇر) ئاناھيٰتا و
ھاوارى كەد كە:

۶۳

ئەي (دويتى رەپەسۇر ئاناھيٰتا)

تەكتات لى دەكەم زۇو بىگەرە فەريام و من وەكۆ بەناھەرىك قەبۈل بکە و نەزەر دەكەم ئەگەر بەزىندۇوبى
بىگەرەتىمەوە بۆ سەر زەۋىنى خەلقىكراوى و ئەھورا و لە مالى خۆم بىنيشىمەوە، لە قەراخى چۆمى (رەنگە)
ھەزار (زور) وەكۆ پالۇدە ئاوىتىم بە (ھەمم) و شىر بۆ توتساز و پېشىكەش دەكەم.

۶۴

ئەوجار دويتى رەپەسۇر ئاناھيٰتا لە ھەيکەلى كىيىزىكى زۆر جوان و لەبار و پېتكەوتە و بالا بەرز و
داوتن پاكدا پەستوتىنى بەستبۇو و جۇوتىن كەوشى زىپىن و درەشاۋەدى لە پىن كەردىبۇو خىزى نواند و
ھاتەدەر.

۶۵

ئەم جار دەستى برد و بازووى (پائوروه)اي گرت و لە ماواھىتىكى كورتدا ھەتىنایە خوار و نەمە ھىشت
ھېچ ئاسىب و سەددەمەي تۈوش
بىي و ھەرودك دوعاي كەردىبۇو لە سەر زەۋىنى خۇلقىتىراوى (ئەھورا)دا نىشىتەوە و رەپەسۇر ئەندا خان و
مانى خۆى.

۶۶

دويتى رەپەسۇر ئاناھيٰتا كە ھەميشه دوعاي پېشىكەشەكەرانى (زور) قەبۈل دەكتات، ئەھىشى
بەثاواتى خۆى گەياند.

۶۷

(بەندى يەكەم لەم بەشەدا دوپات دەكەنەوە)

۶۸

جاماسب، لە كاتىكەدا ئەي دىت لەشكىرى (دىيەسنا)اي درقەپەرست لە دوورە و خەرىكى خۆساز كەردىن
بۆشەر و دەيانەويت بېتىنە پېش، سەد ئەسپ و ھەزار گا و دە ھەزار سەر مەرى كەر بەقوربانى و
پېشىكەشى ئاناھيٰتا.

۶۹

ئەو داواي كەردى... ئەي دويتى رەپەسۇر ئاناھيٰتا، ئەي چاڭ، ئەي بەتوانى يارمەتىم بىدە كە بەئەندازى
ھەمە ئارىيائىيەكان دەستم بىگاتە سەركەھەوتىن و بەسەر دۈزمناندا زال بىم.

پیشکهشی ئاناھيٽا کرد و لهزير ليوهوه بهوتەي راست دوعاى دەكىد و دېيگوٽ.

٧٧

ئەي دويتى پووسور، ئاناھيٽا

ئەز بەراستى لاي تۆئىقرار دەكم كە بەئەزماري تۈوكى سەرم لە دۇزمىنلى تۇواتە (دىيىھىسنا) كوشتووه... داوات لى دەكم بەپاداشى ئەو خزمەتە پىتگايتىكى وشكىم لە نىپو رووبارى (ويتنگوھەئىتى) بۆ بکەرەوە.

٧٨

لەو كاتەدا كېيىشى پووسور، ئاناھيٽا لە هيکەللى كېيىشىكى جوان و لەبار و تەرلان و بالاھەرز و داۋىن پاڭ، پشتويتىنى جوانى بەستبۇو و كەوشى زېپىن و درەشاوەدە لە بىن كردىبو و بەخشىل و زېپ^(١) و زېپەر خۇزى پازاندېبو و دەركەوت و دەستى بىر دەۋەتكەي و دەكتالى بەنن گرت و دەرىنند و بوارىكى وشكى بقى كرددەوە.

دويتى پووسور ئاناھيٽا، ھەميشه خوازىياران و ھېينەرانى پیشکەشى (زور) اى خۇش دەويت و دوعايىان قەبۈل دەكت، ئەويشى بەئاواتى خۇزى كېياند.

كوردەي بىستەم

٨.

(بەندى يەكم لېرەدا دوپات دەكەنەوە)

٨١

(يۈئىشتە) (٢) لە بەنەمالەتى (فەريان) (٣) چووه دوورگە شەپۇل شكىتىنى (رەنگە) و سەد چارەوى و ھەزار گا و دە ھەزار سەر مەرى كردد پیشکەشى ئاناھيٽا.

٨٢

پاش ئەوه خوازىيار بۇو، ئەي دويتى پووسور ئاناھيٽا، ئەي چاك، ئەي بەتونا، يارمەتىم بەدە تا بەسەر (ئەختىيە) (٤) اى فييلباز و كەللە شەقدا زال بىم و بتوانم بە ٩٩ پرسىاري ئەو كە لە رووى دۇزمىنى و مەكر و حىلە بۆ منى داناوه و دلام بەدەمەوە.

ع.ف
(٩) = vitanguhaiti ناوى چومىنگە لە ئىرلاندا.
(١) ئەم چەشىنە كارە لە قورئانى پېرۋەز و كىتىبى عەھدى عەتىق دا باسى كراوە كە يەزدان لە چۆمى نىيل دا پىتگاى بۆ موسا كردهوە تا خۇزى و ياودارانى لە دەست فېرىغەون رېزگار بن لەوانە يە سەرچاوەي يەك بن.

ع.ف
(٢) yoista: يەكىن لە ناودارانى تورانى و لە بەنەمالەتى فەريان كە زىرددەشتى بۇون.
(٣) faryan: ناوى بەنەمالەتىكى مەزنى تورانى كە لەسەر دېنى زىرددەشت بۇون.

(٤) axtya: يەكىن لە دىيىھىسناكان كە ٩٩ مەتەلى داهىتىابو.

٧.

دويتى پووسور ئاناھيٽا، كە ھەميشه سەبارەت بەھېينەرانى پیشکەشى (زور) مەرەمەتى ھەيە، ئەويشى كامپەوا كرد.

كوردەي هەزەدەھەم

٧١

(بەندى يەكم دوپات دەپەتەوە)

٧٢

(ئەشۇز دەنگەھە) (١) كورى (پورو زاخ شتى) (٢) و (ئەشۇز دەنگەھە) و (سرىت) (٣) كورانى (سايۈزۈرى) (٤) لەلای ئىزىددى مەزىن و سەرەرە دەرەشاوە و خاودەنلى چارەداي تووندرەھە (ئەپەم پىات) (٥) سەد چارەدا و ھەزار گا و دە ھەزار سەر مەريان پیشکەشى ئاناھيٽا كرد.

٧٣

ئەمچار داوايان لى كرد، ئەي دويتى پووسور ئاناھيٽا، ئەي چاك، ئەي توانا. يارمەتىمان بەدە كە بتوانىن بەسەر تورانىيەكانى (دانو) و (كدر) و (وەر) لە بەنەمالەتى (ئەس بەن) (٦) و ھەروا (دەئىكىتى) دا زال و سەركەوتوو بىن.

٧٤

دويتى پووسور ئاناھيٽا، كە ھەميشه بەھېينەرانى پیشکەشى (زور) مەرەمەتى ھەيە، دوعاى ئەوانى قەبۈل كرد.

كوردەي نۆزەدەھەم

٧٥

(بەندى يەكم لېرەدا دوپارە دەكەنەوە)

٧٦

(وېست ئورو) (٧) لە بەنەمالەتى (نەوزەر) (٨) چووه قەراخى رووبارى (ويتنگوھەئىتى) (٩) و

(١٠) (٤، ٣، ٢، ١) sayuzhdri و pouruahastى asavzdangaha و thritha و ناودارانى دىنىي مەزىديسنا و لە ئەزمارى سوشىانلى جاويدان.

(٥) apamnapat لە فرشتەكانى پارىزكارى ناو و لە يارانى ئاناھيٽا.

(٦) asaban ناوى بەنەمالەتىكى ناودارى تورانى بۇوه.

(٧) vistauru ناوى يەكىن لە سەردارانى ئىرلاندا باستان بۇوه.

(٨) naotara، كورى مەنوجىھەر (ماھنەچىھەر) واتە روولەتى و دەكى مانڭى تازىدە لە پادشاھانى ئىرلان بۇوه بەدەستى ئەفراسىياو كۈزۈراوه.

ھەر مانڭى نۇقى بىن دەلم پەشىۋە... چۈن ھىلال شىۋە ئەبرۇي تۆزى پىتە. (مەولەوى) =

112

111

دويتى رووسور ئاناھيٰتا، كە هەميشه خوازباران و هيئه رانى پېشکەشى (زورا) خوش دەویت ئەويشى بەئاواتى خۆى گەياند.

كورده‌ي بىست و يەكەم

(بەندى يەكەم دووباره دېپىتەوە)

(ئەھورامەزدا) اى خاودن شكت فەرمانى دا:

ئەي (دويتى رووسور ئاناھيٰتا) لەسەر ئەستىرەكانەوە رووبەسەر عەرز وەرگەرى و هەم ديسان لهۇيە بىگەرتىو بۆ جىگاي خۆت.

ئەي (ئاناھيٰتا)

سزاوارە كە فەرمانى دەپىتەوە دەپىتەوە ناودارانى ولاٽ و كورەكانىيان ستايىش و نيايشى تۆ بىمن.

ئەي (ئاناھيٰتا)

دەبىن جەنگاھدران و دلىران لە تۆ بخوازن كە دەستىيان بگاتە (فەرەي ئېزىدى) و چارهوابى بەغار و هەروا پېشەوايانى پارىزكار لە تۆ بخوازن كە بىنە خاودنلىقى رەوان و ئىرادەي قەمۇي و بەھىز و بگەنە زانىارى پەت و بەوانى ئەھورا بۆ سەركەوتىن و پېرۋىزى و باشتىن زيان خەلقى كەدوون.

ئەي (ئاناھيٰتا)

دەبىن كېزۈلەكان، واتە ئەوانەي لايقى شۇوى چاكن لە تۆ بخوازن بىنە خېتىو شۇوى باش و مائى چاڭ و خانمى مائى خۆيان بن.

دەبىن زنانى جوانى ئاووس لە كاتى زايىندا لە تۆ بخوازن كە زايىنيان ئاسان بىن و (منالى باشيان بىيت).

ئەي دويتى رووسور ئاناھيٰتا

تۆى كە دەسەلاتت ھەيە و دەتوانى هەممۇ ئەو خواستانە بەراوەرد بگەيت.

ئەي زەرەدەشت

دويتى رووسور ئاناھيٰتا، لەسەر ئەستىرەكانەوە رووى كەدە سەر ئەو عەرزە كە خولقىنراوى ئەھورا يە و دانىشت و گۇتى.

ئەي (سېيىتەمان) بەپاستى و بىگومان، (ئەھورامەزدا) تۆى ھەلېژارد و دايىيات بۆ سەرەدەرى و پېشەوايى جىجهانى خاکى و منى كەدووە بەحىمايە و پارىزەرى ھەممۇ ئەوانەي بەپاکى خەلقى كەوان.

ئەوه بەھۆى (فەر) و تېيشكى منه كە بەنى ئادەم و چواربىيان لە بچۈوك و گەورە بەسەر عەرزا دەگەرتىن و لە جەموجۇلدا. ئەز، پاسدار و پارىزەرى ھەممۇ مەخلۇقاتى چاڭ و پاڭ و بەيارمەتى (مەزدا) پەناھكىاي ئەوانم.

زەرەدەشت لە ئاناھيٰتا پرسى:

ئەي دويتى رووسور ئاناھيٰتا، ئەي ئەو كەسەي كە بەفرمانى مەزدا شەقامىيكتىيان بۆ سازكەرى تا لە سەرچاۋاگەھە تاوا و بىگەيتە عەرز تاڭو مارەكەن و (تارىشىن) (۱) و (وەۋەزەكە) (۲) و (وەرنىوھىش) (۳) كەن نەتوانى گاڑتلى بىگەن و سەددەمەتلى بەدەن. ئەز بە چەلەننى دەتوانىم سوپاس و ستايىشى تۆ بىكمە؟

دويتى رووسور ئاناھيٰتا لە ۋەلامدا گۇتى:

لە كازىبەدەي بەيانمۇدە تا كاتى ئېوارە و خۆداشاردىنى ھەتاوا، تۆ و باقى پېشەوايانى ئاگادارى پرسىيار و ۋەلام و خاودىرا كە گۇتنەكانى ئېزەدى پاڭ، كارى تىن كەدوون دەتوانىن لە نۆشابەي (زورا) من بىنۋەن. ئەي زەرەدەشت... بەو چەشىنە دەتوانى نيايش و ستايىشى من بگەيت.

لە (زورا) من يەك (ھەرتىتە) (۴) ئەوانەي لەرزا و ياويان ھەيە و ئەندامىيان رەسا نىيە و يەك (سەچى) (۵) و يەك (كەسويشە) (۶) زىنلى يَا كەسى كە گاساكان ناھۆننەتتەوە و ئەوهى (گول) بۇوە دەبىن لە خەللىكى جىبا بىكىتەوە نابىي بىخۇنەوە.

(۱) ناوى سىن گىيانلەبەرى زىانى دەرن لە چەشنى مار و لەوە دەچى مەرام لەمانە دوپىشك و قىزانگ و... بىن بەتاپىيەت ناوى (وەۋەزەكە) شىتىو دۇپىشك دەدات، لە سەن پېتى دەلىن (دومارەكۈل). ع.ف.

(۲) Kasvis و Saci و Hareta ناوى سىن چەشىنە ئازارن كە لەوە پەت لە مەتنى فارسيدا نەنۇسراوە بەلام من پىيم ايدە ئەو نەخۆشىنانە بىنەن لە ھارى يان شىتى و گولى و كەوتەيى.

لە قەدىمەوە شىتەكانىيان بەپەت و زنجىر دەبەستەوە و پېتىان دەوتن پەتىارە و ھەروا گولەكانىيان شارىدەر و نەفى دەكەد، چونكە زۆر بوايىن لە دەرەوە چەند جىتىغان بۆ سازەكەن دەكەن و پېتىان دەوتن مالە سەبورى يان مالە گولان و ئېستىاپىش لە دەرەوەرى سەقز چەند جىتىغان بەنانوى مالە گولان مەشھۇر و لە نزدىكى مەباشدەر دەنەنلىكى تايىيەتىيان بۆ سازكەراوە و مافىي ھاتنە شارىان نىيە و لە رەۋىتىمى پېشىۋودا دىيەمە لە چەند شار ئەو گوندى تايىيەتى گولەكانىيان دروست كەد بۇو. ئېستىا كە عىلىم پېش رەۋىتى كەد بەخۆشىيەوە ئەو چەشىنە ئازارنە بىنې يان كىنترۆل و بەرىمەست كەراون بەلام قەدىم ناچار بۇون شارىدەر يان بىكەن.

ئوانه‌ی کویر و که‌ر و کورته‌ی بالا و بین عهقلن و ددانه‌کانیان تاق و لوقه‌یان کوم و پشتیان چهماوه‌ده و، یان نهخوشی‌نی (ئرده) یان هه‌یه و ههروائه‌وانه‌ی (غهش) ادکمن و بهشایه‌دی هه‌میوان بین عهقل و سه‌فی و دیوانه‌ن نابن (زور) بخونه‌وه. ئه‌ز، له ئایین و مه‌راسمی به‌رپاکراو که له چهشنه کسانه‌ی تیدا بن، به‌شداری ناکم.

زه‌ردەشت له ئاناھیتای پرسى

ئه‌ی دویتى رووسور ئاناھیتا
ئه‌و (زور) اه‌ي كه دیویه‌رستان و درق‌په‌رەستان له‌پاش داچونى هەتاو و له تارىكى شەودا پیشکەشى توئى دەکن چى لىن دى؟

دویتى رووسور ئاناھیتا له دلامدا گوتى

ئه‌ی زه‌ردەشت... ئه‌ی پاک... له ئايىنى (زور) كه ئاز بۆ خۆم نەچم چ شەش سەد كەس، چ هەزاران كەس له ياوە سەرایان و كەسانى پەست و قىسىه قۇر و بىن ئەسلىل و نەسەب به‌شدارى تىدادەكەن ئه‌وه سزاوار و لايمقى دىۋەكانه و مافى منى پېتە نېبىه.

ئه‌ز، چىاى زىپىنى شکۆدارى (هوکەر) ستايىش دەكم كه دویتى رووسور ئاناھیتا به‌سەر شاخى تەۋيدا به‌هزايى بالاى هەزار كەس ئادەمیزاد خۆى دەنۋىتى. دویتى رووسور ئاناھیتا، به‌شکۆدارى و مەزناھىتى هەموو ئاواه‌كانى جىهانه. هەر ئه‌وه كه به‌ھېزى و توانىي هەرچى تەواوتر دەپواتە پېش.

کوردەتى بىست و دووهەم

بەندى يەكم لەم بەشەدا دووبات دەكەن‌وه.

مه‌زىدەسناكان (بەرسەم) بەددەست دىئنە ستايىشى ئه‌و، (ھووه) كان ستايىشيان كرد و خوازىيارى سامان و دارايى پىتر بۇون و (نەوزەر) يەكان هەلسان بۆ ستايىش و پارانه‌وه له داواى چاره‌واى به‌غار و يۆرغەيەيان كرد.

لە ماوھىتكى كەم خاياندا، (ھووه‌كان) بۇون بەختىوی سامانى فرهوان و (نەوزەرەكان) بۇونە خاوه‌نى چاره‌واى چاڭ و (گوشتاسپ) (۱) لەم ولاته‌دا چاكتىرين چاره‌واىه‌كانى به‌غار و يۆرغەي بۇو.

(۱) لە نزدىكى ئاوجەي تەخت سولەيمان له محالى تىكان تەپەي هەوشار و له كوردستانى ئېزان كە وېرانەكانى =

دویتى رووسور ئاناھيتسا، كە هەميسە خوازىياران و هېتىمرانى پېشکەشى (زور) كامپەوا دەكات، هەممويانى بەئاواتە كانىيان گەياند.

کوردەتى بىست و سىھەم

(بەندى يەكم لەم بەشەدا دووبات دەكەن‌وه)

ھەر ئه‌وه كە خاوه‌نى هەزار رەپوبار و هەزار دەرياچەيە كە هەر كامپىيان بەدرىتىايى پېتگاي چەل رەزى ۋەسپ سوارىتىكىن. لە قەراخى ھەر كام لەم دەرياچانەدا مالىيان ساز كەرددووه بۆي بەسەد پەنجىزىدە دەرەشاوه و هەزار ئەستۇرونەوه، مالىيتكى يەكجار گەورە كە لەسەر هەزار پايه و سەتون دانراوه. (۱)

لە هەر كام لەم كۆشكانەدا، تەختى دانراوه بەبالىنج و دۆشەكە و سەرىنى جوان و خۇش بۇ.

ئەي زه‌ردەشت

دویتى رووسور ئاناھيتسا لە ئەندازە و بەرزايى بالاى هەزار كەس ئادەمیزادا دىتە خوار و بەشكۇر و عەزىمەتى هەموو ئاواه‌كانى جىهان خۆ دەنۋىتى و دەپواتە پېش.

کوردەتى بىست و چوارەم

(بەندى يەكم لەم بەشەدا دووباره دەكەن‌وه)

زه‌ردەشتى پاک لە (ئارياوچ) و له كەنارى چۆمى (وەنگۈھى دائىتىيا) (ھوم) اى ئاۋىتىمى شىر كرد و

= شارى (شىز) و (ئاورگەي ئازەر گوشىنسەب) ماوه و هەندىن لە مېتىوو زانەكان بەجىنگاي زه‌ردەشتى دەزان.

ناوچەيىتكى زىپىن و تەللايى ھەيە كە ئىستا بۇوەتە (كان: مەعدەن) و بەشىوه‌يى رەسمى كارخانى لى دانراوه و سالانە چەندىن كىلىق شەمشى ئالتۇن دەردىتىن بۆ دەولەت... دوور نېبىه ئه‌وه چىاى ھۆكەرى ئەوتستى بىن. ع. ف.

(۱) يەكىن لەم مالانە بىرتىيە كە مەعبەدى ئاناھيتسا لە قەراخى چۆمى گاماسىپاپ و له نزدىكى شارى كەمماشان كە

پېتى دەلىتىن (كەنگاوهر) بەرای من ناوى سەرەكى ئەم جىنگا له دوو خاڭدايە.

الف: كەنگاوهر: كەنگىكى گاور واتە كچى گاور كە پاش ھېرېشى عەرەب بەئۇمەتى زه‌ردەشتىان و تەمەجوس يَا

گاور و ناوى مەععبدى ئاناھيتسا بۇوە بەكەنېشىكى گاور.

ب: كەنگاوهر: بىرتىيە كە نېشىكى ئاڭر كە لەو تاۋەچىدا بەكچ يېشىن كەنى، يان كەنېشىك و چونكە ئاڭرى

پېرەزى ئاپاپووه و تۈرىيانە كچى ئاڭر و ئەن ناوه بەمۇرۇز زەمان بۇوەتە كەنگاوهر. بەھەر حال و تېرانەكانى

مەعېدى ئاناھيتسا لەمۇي ماوه.

ع. ف

کورده‌ی بیست و شده‌شاد

۱۱۱

(بهندی یه‌کدم لیرهدا دوپات دکنه‌هود)

۱۱۲

(زدیر) بهرانبه‌ر به‌ثاوی رووباری (دایستیا) و لهسر پشتی چاره‌واکه‌ی و له حالت جه‌نگدا سه‌د
ئه‌سپ و هه‌زار گا و ده هه‌زار سه‌ر مه‌ری کرد به‌پیشکه‌شی ئاناھیتا.

۱۱۳

وه داواری لئن کرد

ئه‌ی دویتی رووسور، ئه‌ی ئاناھیتا، ئه‌ی چاک و به‌توانا - ئه‌و توانام پئی بده که له پانای جیهاندا
به‌سهر (هومه‌یدک) ای (۱) دیویه‌رستدا که خاوه‌نی چه‌پوله‌ی بولینده و خوی له هه‌شت قوش‌بنداده‌شارداوه
و هه‌روا به‌سهر (ئه‌رجاسب) ای دروپه‌رستدا زال و سه‌رکه‌و تووبم.

۱۱۴

دویتی رووسور ئاناھیتا که هه‌میشه خوازیاران و هینه‌رانی پیشکه‌شی زوری کامپهوا کردووه، ئه‌وی
به‌ثاواتی خوی گه‌یاند.

کورده‌ی بیست و حەوت

۱۱۵

(بهندی یه‌کدم لیرهدا دوپات دبیته‌وه)

۱۱۶

(و‌ندەر مەئینیش) (۲) برای ئه‌رجاسب له نزدیکی زه‌ربای فراخ کەرت سه‌د چاره‌وای و هه‌زار گا و ده
هه‌زار سه‌رمپی پیشکه‌شی ئاناھیتا کرد.

۱۱۷

وه خوازیار بuo ئه‌ی دویتی رووسور ئاناھیتا، ئه‌ی چاک، ئه‌ی به‌توانا من کامیاب و زال بکه تا
بتوانم به‌دایگیرکردنی سه‌زدینه‌کانی ئاریا بی به‌سهر کاک گوش‌تاسب و سواری جه‌نگاوه و اته زه‌ریردا سه‌ر
بکه‌وم و لیيان بکرزم په‌نجا، سه‌دها، هه‌زارها، ده هه‌زارها و...

۱۱۸

به‌لام دویتی رووسور ئاناھیتا و‌لامی نه‌دایوه و ئه‌وی به‌ثاواتی خوی نه‌گه‌یاند.

کورده‌ی بیست و هەشتم

۱۱۹

(بهندی یه‌کدم لهم به‌شده دوپات دبیته‌وه)

(۱) humayaka: به‌کن بوده له تورانیان و په‌یوه‌ی دیویه‌سنا که بددهستی (زدیر) کوژراوه.

(۲) vandaremainis: برای ئه‌رجاسب و یه‌کن له میززاده‌کانی ئایینی دیویه‌سنا بوده و خەلکی توران.

له‌گەل (بهرسه‌م) دا کردی به‌پیشکه‌شی ئاناھیتا و (زور) هینابوو و بمزمانی ئەندیشە و به‌گوتاری
بولند و بیرو گوتار و کردده‌هی چاک و پاک ستایشی ئاناھیتای کرد.

۱۰۵

زه‌ردەشت خوازیار بuo

ئه‌ی دویتی رووسور ئاناھیتا، ئه‌ی چاک، ئه‌ی به‌توانا ئەم کامیابی و یارمه‌تی و هیزم بین بده که من
بتوانم (کاک گوش‌تاسب) کوری (لوهراسب) ریتیونی بکەم تا بۆ هه‌میشه بیتە سه‌ر دینی راستی و هه‌موو
کردده‌هکانی به‌رانبه‌ری ئایینی من بین.

۱۰۶

دویتی رووسور ئاناھیتا که هه‌میشه خوازیاران و هینه‌رانی پیشکه‌شی (زور) کامپهوا ده‌کات،
دواعی ئه‌وی قه‌بوقل کرد.

کورده‌ی بیست و پەنجوو

۱۰۷

(بهندی یه‌کدم لیرهدا دوپات دبیته‌وه)

۱۰۸

کاک گوش‌تاسبی دلۇقان و دللاوا له به‌رانبه‌ری ئاوا (فەرزدان) (۱) سەد ئه‌سپ و هه‌زار گا و ده هه‌زار
سه‌ر مه‌ری پیشکه‌شی ئاناھیتا کرد.

۱۰۹

وه لەوی خواست: ئه‌ی دویتی رووسور ئاناھیتا، ئه‌ی چاک، ئه‌ی به‌توانا
ئەز یارمه‌تی بده که بتوانم له پانایی جیهاندا و له جەنگى بەرپاکراودا به‌سهر (تسريباوهنت) ای (۲)
دېۋەدین و (پېشەن) ای (۳) دیویه‌رست و (ئه‌رجاسب) ای (دېۋەند) دا (۴) زال و سه‌رکه‌و توو بم.

۱۱۰

ئاناھیتا که هه‌میشه خوازیاران و هینه‌رانی پیشکه‌شی (زور) کامیاب ده‌کات ئه‌ویشی به‌ثاوات و
ئاوه‌زووی خوی گه‌یاند.

(۱) frazdanava: ناوی زه‌رپاچه‌بینک بوده له سیستان دا.

(۲) tathryavant: ناوی يه‌کن له دوئمنانی زه‌ردەشت بوده و گوش‌تاسب کوشتوویه‌تی.

(۳) pesana: ناوی يه‌کن له رەقیبەکانی گوش‌تاسب بوده.

(۴) دېۋەند و اته درۆزىن و درۆپەردەست و ئەسلەکەی درۆ و نېبۈوه.

118

117

۱۲۰

هه رئمهوه که (ئەھورا مەزدا) لەبەر خاترى وي چوار ئەسپى تىيىزەوی باو باران و هەور و تەرزىدى خۇلقاندووه.

ئەي زىردەشت سېيتەمان!

لەم چوار چارەوايە، ھەميشە بۆمن باران و بەفر و شەونم و تەرزە دەبارن.

۱۲۱

(بەندەكانى ۹۶۹ لەم بەشەدا دووبارە دەكەنهوه)

كوردەتى بىست و نۆھەنە

۱۲۲

(بەندى يەكەم لېرەدا دووبات دەكەنهوه)

۱۲۳

دويىتى پووسور ئاناھيتا (بەنام) اى زىپىنى لەبەر كردووه و راۋىستاوه و گۈر راڭرى سروودى (زور) و لە دەرۈونى خۆيدا ئەندىشە دەكات.

۱۲۴

كام كەس نىيايشى من دەكات و كامە كەس دېتەلام و (زور) اى ئاوىتىھ بەشىر دەكتە پالودە و پېشکەشم دەكت؟

ئەز، بۆكەسيكى وا كە ئە خزمەتم پى بکات خوازىيارى خۇشى و شادمانى ھەتاھەتايىم.

كوردەتى سى ۵۵

۱۲۵

(بەندى يەكەم لەم بەشەدا دووبات دېتىتەوه)

۱۲۶

دويىتى پووسور ئاناھيتا، ھەميشە بەينە كېيىتىكى جوان و پېتەكتوو و تەرلان و لمبار، كەمەرى بەستووه و بەقەد و بالاى راستەوه كراسى چىندار و گران قىيمەتى لەبەر كردووه و بەداوىتى پاكەوه خۇزى ئاشكرا دەكت.

۱۲۷

ئاناھيتا، بەو چەشىھى كە رەوشتى ئەوه (بەرسەم) اى لە دەست گىرتۇوه و گۆشوارە زىپىنى چوار گۆشەه كردووه تە گوچىچكەي و ملوانكەي جوانى لە مل دايە.

ئەو پىشتوتەنكەي وا بەستووه تا ھەر دوو مەمكەي جوان دەركەون و بەو چەشىھى بەزىن و بالاى جوانتر و دلگىتر پىشان بەلت.

۱۲۸

لەسەر سەرى ئاناھيتا تاجىتكى زىپىنى ھەشت گوشە دانراوه ئەو تاجە وەك چەرخىك دروستكراوه كە بەشىتكى لىن ھاتووهە دەر و بەنەوارى لەزىپ چنراو بە يەك سەد ئەستىتەرە زىپىن پازاودەمە.

۱۲۹

دويىتى پووسور ئاناھيتا، كراسىتكى لە بېستەتى سىن سەد بەبرى مىتو^(۱) لەبەردايە، بېستى بەبرى مىتو كە گياندارىتكى ئاۋىييە و لەنیتۇا دەكتە جوانلىق پېستە و ئەگەر بەكتى خۇي شكار بىرىت بەوينەي زىپ دەرەشاودىيە.

۱۳۰

ئەي دويىتى پووسور ئاناھيتا، ئەي چاڭ، ئەي بەتوانا. ئىستا داواي يارمەتىت لىن دەكتە كە بەقورىي فرەوانەوه بىم بەشارىبارى مەزن و خاودەن دەسىلەت... ئەو شارىبارىيە كە بتوانى خۇراك و مىلاڭى فرەوان دروست بکات و بەھەر و بەخشىنى ھەر كەس بەزىيادى بەلت، ئەو شارىبارىيە كە لەودا خواردەمەنى و ئازىزىقە و شىتى خۇش تام و خۇش بۆھەبىت... ئەو شارىبارىيە كە لەودا ئەنبارەكانى دەخل و دان و پىزق و ئازىزىقە و ھەرچى بەكارى جەماوەرى خەلک دى فرەوان دەست بکەۋىت.

۱۳۱

ئەي دويىتى پوو سوور ئەي ئاناھيتا، ئەي بەتوانا ئىستا لە تو خوازىيارى دوو چالاکىم، يەكىان دووپا و يەكىان چوارپا، دووپا بۆئەوهى لە جەنگدا ورپا و زىرەكە و چوار پا بۆئەوهى لە ھەر دەولاتى سەنگەرەو بەرەي دۆزەنمان تېكبدات و تېكىيان بېشىۋىن لە چەپ بۆ راست و لە راستەوه بۆ چەپ.

۱۳۲

ئەي دويىتى پووسور ئاناھيتا ھەلسە و بۆئەم ستابىش و نىيايش و بۆئەم پېشىكەشە لەسەر نوچكەي ئەستىتەرەكانەوه كە پايدەگاپ بولىنىدى تۆن، بەرەو سەر زەۋىنى خۇلقىتىراوى ئەھورامەزدا و بەرەو ھېنېرە پېشىكەشى (زور) بەپەلە وەرە.

۱۳۳

بۆ يارمەتىدان بەوهى كە توئە و رىزگار دەكت... بۆ يارمەتىدان بەوهى كە لە رۇوى پاكى و راستىبىيە و زورت پېشىكەش دەكت بەرەو لاى ئىيىمە بەپەلە وەرە تا ھەموو جەنگاۋەران و دلائىيان و كەسانى وەكى كاڭ گوشتناسى بەتوانى بىگەرپەنەوه سەر خان و مانى خۇيان.

۱۳۴

زىردەشتى مەزن كە بەراسىتى ھەللىتىراوه، ئەو سەرەرەدى مىنەوييە كە لە خەزىنەي كرددە دەكت و بەكردارى چاڭ كۆمەلەنلى خەلک دەپارتىت و لە رۇشى پەسالاندا لە خزمەت (مەزدا) تىكايىان بۆ دەكت و ئاناھيتا،

^(۱) گياندارىتكى دەريابىيە و بەلاتىنى Fidet بەئىنگلىزى Beaver ناو دەبرىت و نابىن بەمۇرى كېتىي بىزائىن.

شاریاری (مهزادا) بۆئه و کەسەیە کە پارێزەر و پاسدار و حیمایەی هەژارانە.

ئەز سلاو دنییرم بۆھەموو ئاودەکانى چاک کە (مهزادا) دروستى كردوون و ھەروا سلاو بۆ دویتى پووسور ئاناھيەنا.

پاستى، چاکتىرين توشە و مايەي بىھەرقىزىيە، داھاتسووی چاک بۆئه وانەيە کە خاوهنى كردار و گوتارى پاستن.

شکۆدارى و مەزنايەتى و لەش ساخى و سەركەوتىن و كاميايى گيانى و سامان و دارايى و رۆلەكانى سالىح و پىنكەوتۇو و ژيانى درېز خاين، لم جىھانە و بەھەشتى جاويدان و حەسانەوە لە جىھانى ئەبەدى بۆئه و كەسانەيە کە بەراستى تو (مهزادا) دەپەرسەن و ستايىش و نيايشت دەكەن. (*)

تىبىنى: خودا لېخۇشىبوو عىيمادەدىن دەولەتتاشاھى لە كىتىبى خۇيدا بەناوى كىپەكانى نەناسراوى ئەۋىستا پېتى وايە... شارى دىنەوەر لە ناوجەمى كرماشان لە ئەسلى دا (ين ئاودەر) بۇوە زەردەشت لەم شارددا ھەلساوه و بۆئە ناوى بۇوەتە (دین ئاودەر) و ھەروا نۇرسىيوبەتى چىاى ھۆكەر كە جىڭكاي نىيايشى زەردەشت بۇوە نىزىكى شارى دين ئاودەر... (دینەوەر).

(*) بەراستى داوا لە خۇينەران دەكەم جارىتكى دى و بەسەرنىجى ورد، بەشى ۱۳۳ بخۇينەوە و ئەمچار لەگەل نۇرساوهەكانى باقى كىتىبە پىرۇزەكانى وەكى عەھدى عەتىق و قورئانى پىرۇز و فەرمۇودەي ئەنبىاكان و ئەولىاكان بەراودەرى بىکن و تىبىگەن كە پىتشىنیيانى ئىيە خوداپەرسەت بۇون نەك بەتەبلىغاتى عەرەب مەجوس و ئاگىرەست... سلاو لە پروھى پاکيان.

تیریهشت

كورده‌ی سیه‌م

۵

سویاس بۆ (تەشتر) ئەستییرەی خاون شکۆ کە هەموو چوارپایان له ورد و بچووک چاودروانی ئە دەکەن و هەروا ستمکارانی پیشتو و (کاییسته‌کان) کە بەر لەمە خەریکی شەرارەت بۇون چاودروانی ئەون. کەی و له چ کاتدا (تەشتر) ای خاون شکۆ سەر ھەلدىنیت؟
له چ کاتدا بۆ جاریکی دى و ئاودکان دەبۈزۈننەو و له سەرچاوه‌کانەو بەتوانابى و ھیزى ئەسپ دېتىمەدر؟

كورده‌ی چوارە

۶

سویاس بۆ (تەشتر) ئەستییرەی شکۆدار کە بەجالاکى و پەلە رۇو دەکاتە دەربىای (فەراخ كەرت) و ھەرودە تىرى (پەران) کە (ئارش)^(۱) چاکتىرىن تىرئەندازى ئېرانى لەسەر چيای (ئەئىرپۇخشوت) خىستى بۆ چيای (خوانەنەت)^(۲).

۷

لەو کاتەدا (ئەھورامەزدا) ھېزىكى سەر سۈرپەنەری عەتا کرد بە(ئارش) و فەرمانى دا بەئاو و گىيا و (مېھر) خاونى دەشتەكانى پانويەرين تا رېتگا بۆ تىرى ئارش بەكەنەوە.

كورده‌ی پەنجوم

۸

سویاس بۆ تەشتر ئەستییرەی خاون شکۆ کە بەسەر پەرييەكاندا زال دېبىت لەو کاتەى پەرييەكان لە پەيكەرى ئەستییرەي دونبالا داردا دېنەدەر و لە كەنارەكانى بەحرى قولۇ و بەھېزى (فەراخ كەرت) اى دل بزوئىن و خۇش دېمەن کە ئاودکانى بەشىكى زۇرى زەوينيان داپۇشىۋە، خۇرادەكتىش ئەمچار تىشتر لە ھېيکەلى ئەسپىيکى جوان و پاكدا دېت و بەشەپۇلۇ بەحرەكە و بەھېزى باي ئەو شەپۇلانە ھېزى پەرييەكان تىنەشكىتىت.

۹

ئەو کات (سەتەودىس)^(۳) کە بەکاتى بەخشىنەوە پاداش دېتەدەر ئەو ئاوانە دەگەينىتە حەوت و لات. ئەوجار (تىشتر) ای جوان و چەلنگ و ئاشتى بەخش رەوودەکاتە ئەو ولاتانە و ئەوان لە سالىيکى

(۱) erexsa ناوى ئارش تىرئەندازى ئاودارى ئېرانى کە بەنووسىنى شاھنامە و ئەویستا بەھاۋىشتىنى تىر لە لوتکە ئەلبۇزز بۇقەراخى ئامۇزەر يَا سىنورەكانى و لاتى ئېرانى دىيارى كەر و گىانى خۇزى لە كەمان خىست و پاش تىرەكە، مەد.

(۲) xvanavat Airyoxsutha ناوى دوو چىا بۇون لە ئەلبۇزز و خۆراسان.
(۳) Satavaesa: ناوى ستارە ئىزىكى تىشترە و ناوى يەكتى لە پارىزەرانى ئەو.

كورده‌ی یەڭىم

۱

(ئەھورامەزدا) بە (زەردەشت سپىتەمان) اى گوت:
ئەی زەردەشت
تۆم كەر بەسەرەدەری ھەردوو جىيەن لەناو ئادەمىيەدا. مانگ و (مەيەزد)^(۱) و خان و مان ستايىش دەكەم تا ئەستىرەي (تەشتر) ای خاون شکۆ ھاۋى لەگەل مانگدا فەر و مەزنايەتى بەدەن بەدلەرەن.
ئەز (تەشتر)^(۲) ئەستىرەي بەخىندەي خان و مان ستايىش دەكەم و پېشىكەشى (زور) بۆ دەبەم.

۲

سویاس بۆ (تەشتر) ئەستىرەي شکۆدار کە ھېنەرى خېر و خۇشى بۆ بەنەمالەيە، ئەدەن ئەستىرەي بەر ز دردۇشاوە و بولىنىد کە بەتىشكى خۇزى ھېمنايدىتى و دەرمان دەبەخشى بەمۇزىش و نۇور و پۇوناکى پاك و بىنگەرد بلاو دەکاتەوە.
ئاواي دەربىای پان و بەرین ستايىش دەكەيىن و سویاس بۆ رووبىارى (وەنگوھى) بلىنىد ئاوازە و ھەروا ستايىش دەكەيىن (گوش) اى کە مەزدا خۇلقاندۇویەتى و فەر و تونانى كەيانى و فەرەوەھەرى (سپىتەمان زەردەشت) اى پاك ستايىش دەكەيىن.

۳

بەھاوار و دەنگى بەرز ھاۋى لەگەل پېشىكەشى (زور) و (ھەوم) ئاۋىتىھ كراو بەشىر و لەگەل (بەرسىم) دا، بەزمانى عەقل و زانست و گوتار و كىدار و بىرى چاکەوە، ئەستىرەي (تەشتر) نىايىش دەكەيىن (مەزدانەھورا) بۆ خۇزى ئەو پىاوانە و ئەۋۇنەنى كە بەچاکتىرىن شىۋاھەت دەكەن دەناسىت... من سویاس دەكەم لەو چەشىنە مەرۇقانە.

كورده‌ی دووھەم

۴

تەشتر، ستارەي شکۆدار و مەزن كە ھەلگىرى نۇتفەئ ئاواه و بەتوانا و مەزن و خاون ھېزە و لە دۇورەوە دەبىندرىت و بەدەسەلات و مەزن و لە تەۋەرەي (ئەپەم نەپات) ستايىش دەكەيىن.

(۱) mayazd بېتىيە لە پېشىكەشى وشك و بىن ئاو كە دەيان بۆ بېزەدان.

(۲) tistara ناوى ئەستىرە و فرىشەتى پارىزەرى بارانە و لە عەرەبىدا بە (شعرائى يەنلى) مەشھورە و لە ئاخافتىنى ئەورۇپا دا بە (sirius) ناوى دەيەن... نابىن لەگەل ستارەي (عتراد Mercurie) بەسەھو بىگىن.

خوش به هر دهنه.

به و شیوه همه سه زوینه کانی تاریایی دکمه نه خوشی و ناودانی.

کورده‌ی شده‌شده

۱۰

سیاسی (تیشتهر) نستیره شکدار دکمه‌ین که به (نه‌هورا) گوت:
ئهی (نه‌هورامه‌زدا) ... ئهی عقل و فامی پاک، ئهی خولقینه و بدیهینه ری جیهانی خاکی... ئهی
دور له هر عیب و نقصان.

۱۱

ئه‌گمر مروف له نیایش و دوعای خوباندا، له من ناو بیمن و ستایشم بکمن. هر به و چهشهنی ناوی
مدادیکه کانی دی دهمن و ستایشیان دکمن من بدگیانی جاویدان و ریشداری خومده روپیان تی دکم
و له زمانیکی له پیش دازرا و به کاتی خوی له یدک، یان دوو، یان پهنجا شهودا دگمه‌له لایان.

۱۲

سیاسی تیشتهر دکمه‌ین (تیشتهر بیینی) (۱) یه کان ستایشم دکمه‌ین هروا سیاسی ئه و ستاره‌ی که
له پاش (تیشتهر) دیته‌در و (پهروین) و (حه‌توره‌نگ) (۲) ستایشم دکمه‌ین بۆئه‌وهی هتاهه‌تایه له
به‌رانیه رپریه کاندا راوستاون.
(وهنه‌ند) ستاره خولقینه‌راوی (مدزا) ستایشم دکمه‌ین بۆ سه‌رکه‌تون و پیکه‌تون. بۆ هیزی که نه‌هورا
بۆ به‌رگری پی داوه بۆ سه‌رکه‌تون و زالبون به‌سهر دره‌مندا. تیشتهری چاو راست ستایشم دکمه‌ین.

۱۳

ئهی (سپیته‌مان زدرده‌شت)

(تیشتهر) ای خاوند شکو له د شهودی سه‌ردنای مانگدا دهیتنه لاویکی پانزده ساله و به‌رواله‌تیکی
پوناک و چاو گهله‌یکی پرشنگدار و بالای به‌رز و یه‌کجارت‌هیز و توانا و چالاکانه له‌نیسو نوردا
هله‌لده‌پرت.

۱۴

له پیکه‌ری لاویکدا که بۆیه کدم جار (کوستی) (۳) بۆ بیهستان.
له هه‌یکه‌لی لاویکدا که بۆیه کدم جار سه‌رکه‌تون و زال بیت.

(۱) ناوی دسته‌ییکی نستیره‌نکه دهوری تیشتهریان گرتووه.

(۲) حه‌توره‌نگ: ئهوانهن که نیستا به‌حوه‌توه‌وانان له کوردیدا مه‌شهرون.

(۳) kosti: پشتیونی بورو له ۷۲ تالی خوری سبی و به‌نیشانه‌ی ۷۲ هاتی یه‌سنکانی ئه‌نیستا له ته‌مه‌نی
پانزده سالیدا (نیستا له حه‌وت سالیدا) دهیه‌ستن.

له پیکه‌ری لاویکدا که بۆیه کدم جار پای ناوده دهورانی پیاوه‌تی.

۱۵

کیهیه ئه و که‌سی لیرده‌دا و لم کۆبوونه‌وددا بیتنه ئاخافتی؟
کیهیه ئه و که‌سی لیرده‌دا پرسیار بکات؟ نیستا کام که‌س به (ههوم) و (زور) ئاوتیه به‌شیر ستایش
دهکات؟

ئه‌ز کامه که‌س به‌عه‌تاکردنی رهله‌ی پیکه‌توو و تاقمی کورانی چاک ده‌له‌مه‌ند بکم؟ ... به‌کام که‌س
رهوانی ئاسووده و به‌رز بیه‌خشم؟
نیستا... ئه‌ز، لم جیهانی خاکیدا سزاواری ستایش و پینداهه‌لدانم چونکه باشترين ئايني راستیم
هیناوه.

۱۶

ئهی سپیته‌مان زدرده‌شت

(تیشتهر) ای خاوند شکو له د شهودی دووه‌می مانگدا له‌شی خوی ده‌کاته خاکی و به‌هیکه‌لی گای
شاخ زیرین له نوردا په‌رواز دهکات.

۱۷

کیهیه ئه و که‌سی لیرده‌دا و لم کۆبوونه‌وددا بیتنه ئاخافتی؟ کیهیه که‌سی که لیرده‌دا پرسیار بکات؟ ...
نیستا کامه که‌س دی و به‌هینانی (زور) و (ههوم) ئاوتیه کراو به‌شیر، عیبادتی من دهکات؟
ئه‌ز، کام که‌س به‌هیشینی رهوانی گا ده‌له‌مه‌ند بکم؟ به‌کام که‌س رهوانی به‌رز و ئاسووده و پینکه‌وته
بیه‌خشم؟

نیستاکه، ئه‌ز، لم جیهانی خاکیدا سزاوار و لایقی ستایشم چونکه چاکترین و راستیم ئاينم بۆ
هیناون ئهی سپیته‌مان زدرده‌شت.

۱۸

(تیشتهر) ای خاوند شکو، له د شهودی سیه‌هه‌می مانگدا خوی ده‌کاته خاکی و له پیکه‌ری
چاره‌اویکی سپی و جوان بدلغاوی زیرنیشان و گۆیچکه زیرنیشوه له ناو کۆمەلی نوردا ده‌کم‌وتیه
په‌رواز. (۱)

۱۹

کیهیه ئه و که‌سی لم کۆبوونه‌وددا و لم جیگادا بیتنه ئاخافتی؟
کیهیه که لیرده‌دا پرسیار بکات؟ نیستا کام که‌س دی و به‌هینانی پیشکه‌شی (زور) و (ههوم) ئاوتیه

(۱) تا به‌له شورشی ئیسلامی و روخانی رژیمی ئه‌رباب و ره‌عیه‌تی، سه‌رک عه‌شیره‌کان و پیارانی ئازا،
چاره‌اوکانی خزبان به (په‌خت) ده‌پازانه‌وه که بروتی بورو له نوقره و زیو و هه‌موو سینه و که‌فه‌لی ئه‌سپه‌که‌ی
داده‌پوشی، ئه‌مه له نیشانه‌کانی دینی زدرده‌شت بوروه. ع.ف.

128

127

کراو له گەل شیردا، عیبادەتى من دەكت؟

ئەز، كامە كەس بەعەتاكردنى رەۋەيىتكى چارهۇي بەغار، دەولەمەندكەم؟

ئەز، بەكام كەس رەوانى ئاسوودە و رازاوه بەراستى بېھەشم؟

ئىستا، من، لەم جىهانى خاكىدا شايىتە و لايدقى عىبادەتم چونكە چاكتىن و راستىرىن ئايىنم بۆ
ھېناون.

٢.

ئەي (سپىتەمان زرددەشت)

ئەو كاتە (تىشىتەر) خاودن شكۆ لە پەيکەرى ئەسپىيتكى جوان بەگۈچىكە زىپىن و لغاوى زىپىن
نېسانەوه لاي بەحرى (فەراخ كەرت) دېتەخوار.

٢١

لە بەرانبەریدا، دىيوي (ئەپوش) لە پەيکەرى ئەسپىيتكى رەش و لار، بەيال و كلکى چەماوه و
بەگۈچىكە پېچراوه، وەكۆ ئەسپىيتكى بەسام و ترسەتىن دېتەدەرى...

٢٢

ئەي سپىتەمان زرددەشت،

لەوپەدا تىشىتەر خاودن شكۆ و دىيوي (ئەپوش) تىكىدەگىرىن و بەشەر دىبن و لە ماوهى سىن شەو و
سى رۆژدا، دىيوي (ئەپوش) بەسەر (تىشىتەر) دا زال دىبىت و تىكى دەشكىنى.

٢٣

ئەو كاتە، (ئەپوش) دى و (تىشىتەر) هەلەگىرىت و بەئەندازەي هەزار هەنگاوه لە دەرياي فەراخ كەرت
دۇورى دەخاتىمۇ. ئەمبار (تىشىتەر) بەگىيان و بەلەشى پە لە ئىشىھەوھاوار دەكت:
واي بۆ من ئەي (ئەھورامەزدا)

ئەي داخ و حەسرەتم بۆ ئاوهكان و گياكان،

من دەگىرم و پرسەتلى دەكم بۆ توئەي ئايىننى (مەزىيەسنا)، ئەوھ ئىستا كۆمەلانى خەلک (مرۆز)
ناوى من نابەن و ستايىش ناكەن و منيان لەو ئىزىدەكانى دى جىا كەدووھەمەوھ و ئەوان ستايىش دەكەن.

٢٤

ئەگەر خەلکىي لە نويىزى خۆياندا ناوى من بىتن بەسەر زمانياندا و ستايىش بىكەن، هەرودەكە باقى
ئىزىدەكان، بەقدەرەتى دوعاى خەلکىي هېيزى دەسپ و دەشتر و دە گاوه چىا و دە ئاوى كەشتىگىر
دەكەوتىن لەشىم و بەتمەواوى دەجە خاودن هېيز و دەسەلات.

٢٥

(ئەھورامەزدا) بەم چەشىنى گوت...ئەز بۆ خۆم نېيوي تىشىتەر مەزن دەھىيئم و پەسنى دەكەم، ئەز

هېيزى دەسپ و دەشتر و دە گاوه و دە ئاوى كەشتىگىر پى دەھەخشىم.

٢٦

ئەي سپىتەمان زرددەشت

ئەو كاتە (تىشىتەر) خاودن شكۆ لە پەيکەرى ئەسپىيتكى سپى و جوان بەگۈچىكە زىپىن و لغاوى
زىپىشانەوه لاي بەحرى (فەراخ كەرت) دابەزى.

٢٧

لە بەرانبەرى ويدا، دىيوي (ئەپوش) لە پەيکەرى ئەسپىيتكى رەشى نابار، بەيال و كلکى پېچراوه و
گۈچىكە لارەوھ، بەويتىنى چارهۋايتىكى بەسام و ترسەتىن دەركەوت.

٢٩-٢٨

ئەي سپىتەمان زرددەشت

ئەو كاتە (تىشىتەر) دىيوي (ئەپوش) (١) بەئەندازەي هەزار هەنگاوه لە بەحرى (فەراخ كەرت) دۇور
خىستەوه.

(تىشىتەر) خاودن شكۆ، بەشادمانى و خۆشىيەوھ هاوارى رىزگارى بەرز كەردەوه.
سوپاس بۆ ئەھورامەزدا و خۆش بەحالى من

- خۆش بەحالى ئاوهكان و گياكان
- خۆشى بۆ توئەي ئايىننى پېرۋۇزى (مەزىيەسنا)

- خۆشى بۆئىپوھ ئەي سەھرەزەينەكان... ئەودتا ئاوهكان. لە جوگە و جۇبارەكاندا رەوانە و بەيىن دۇوارى
و بەويتىنى (جاوى قىزانگ) رۇپيان كەردووھە مەزرا و كېلىڭە كانستان و بەفتىكى ورددەوھ دەبارىتە سەر
مېرىگ و گياجار و ئالفجارە كانستان و لەودرگاى ئاۋەلە كانستان بىزۇين دىبن و هەموو جىهانى خاكى لەم
خەلاتە بەشدارە.

٣٠

ئەي سپىتەمان زرددەشت

ئەو كاتە (تىشىتەر) خاودن شكۆ، لە پەيکەرى ئەسپىيتكى جوان بەگۈچىكە زىپىن و لغاوى
زىپىشانەوه لاي بەحرى (فەراخ كەرت) دادەبەزىت.

(١) Apaosa رەقىبىي تىشىتەر و دىيوي وشك سالى ئايىنى زرددەشتە و شەباندىنى ئەو بەئەسپى رەش و ساماناك
نېسانەي خۆقى مەرۇشى قەديم لە وشكى و بىن ئاوى و بىن بارانى بۇوه كە بەداخوه ئىستايىش خەربىك
بەسەرماندا زال دىبىت. ع.ف

ئەو دەستى لە دەريا و دردەلات و دەيختە جمۇرىل و شەپۆلەكان دەبىنە ياغى و پەل و دشىن.
لە ھەمو قەراخەكانى بەحرى (فەرەخ كەرت)دا تەۋۇمى ئەو بەويىنە چىا ھەلدىستى و شەپۆلەكان
بەشىوه قورس و قايىم دەھرۇزىن.

ئەى سېپىتەمان زەردەشت
پاش ئەوه، تىشتەرى خاودن شىكتۇجارتىكى تر لە بەحرى فەرەخ كەرتەوە دىتىنە سەر و (سەتەدیس) اى
ئىتىش لە پاش وى دىتى.
ئەو كاتە، تەم و مىژلەولاي ھيندوستانەوە و لەو كەزەى كە لە ناودەپاستى دەربىاي فەرەخ كەرتدا
ھەلدىستى.

لە پشت ئەو مىزدا، ھەورەكان دەردەكەون و باى نىسۇرۇچالىيان پېسە دەنلىت بۆلای ئەو ناوجەى كە
(ھەوم) اى شادى بەخشى تىدايە، ئەو كاتە (با) اى چالاک و چاپووك كە خولقۇتراوى (مەزدا) يە، ھەور و
باران و تەرزە دەنۈرىتىت بۆخان و مانى حەوت ولاتى ئەھورا يى.

ئەى، سېپىتەمان زەردەشت
(ئەپەم نەپات) بەيارمەتى و ھارىكارى باى قايىم و (فەرەي) نەھىنگىراو لەناو ئاودا و فەرەھەرەكانى
پاكان بەھەرىكە لەسەر زەۋىنەكانى جىهان بەھەرى تايىھەتى دەبەخشىن.

كۈرەھى حەوتە

(تىشتەر) ئەستىرە خاودن شىكتۇسۇپاس دەكەين كە لە كاتى كازىبەي بەياندا، بەپېشىنگىدارى لە
پېگاي دوور لە باقۇر و بەرەو جىيىگاى بەخشىتەران دىن و لەو مەكانى كە پېيانى داوه و سەر پېزىز لە
ئاودىت بۆئەوهى خواستى ئەھورامەزدا و ئىمماسپەندان بەجى بېتىنى.

كۈرەھى ھەشتەم

تىشتەر، ستارەدى شىكتۇدار پەسىن دەكەين كە لە كاتى هاتنى سالىدا فەرمانزۇۋايانى زانا، گىانلەبەرانى
ئازاد كە لە چىاكاندا دەشىن و درنەدەكانى بىبابان پەيمىا، ھەموويان چاودۇوانى ئەون.
ئەوە ئەستىرەيىتكە كە بەدەرەھاتنى خۆى دەتوانى سالىنەكى باش يان سالىنەكى خراب بۆ جىهانيان بەدى
بېتىت.

ئايا سەر زەۋىنەكانى ئارىايى سالىنەكى خوشىان دەبىت ؟

كۈرەھى نۇھەم

(بەندى شەشم دووبات دەكەنەوە)

ئەو كاتە (ئارش) تىرى دەھاوېشىت بۆئەوهى سۇورەكانى ئېرمان دىيارى بىكات، ئەھورامەزدا ھېزىتكى
فرەوانى بەو تىرىدە بەخشى و ئىمماسپەندان و مىپەر خاودەنى دەشىتەكانى پان و بەرينى شەقامىتىكىان بۆ ساز
كەد.

(ئەشى) چاڭ و مەزن و (پارندى) بەسوارى گەردوونەي سوووك و جەم و جۆر و لە پاشتى ئەو دە
(تىرى) كەوتىنە پېتگا تا ئەو كاتە ھەموويان لە كەزى (خوان وەنت) دابەزىن و لەسەر عەرزى نىشتنەوە.

سوپاس و ستابىش بۆتىشتەر، ئەستىرە خاودن شىكتۇ كە بەھېزى ئەھورا يى سەرگەوت و توانى ئەو
پەرييغانە و ائەھەرىيەن ھانى دابۇن شىكتەست بىدات چونكە ئەوان دەيانەوېست نۇتفەئى ئاوا لەناو
ئەستىرە كاندا وشك بەكەنەوە.

تىشتەر (بەيارى ئەھورا) پەرييەكانى شىكتەست دا و ئەوانى لە بەحرى (فەرەخ كەرت) دوور خىستەوە،
ئەو كاتە ھەورەكان ھاتن و ئەو ئاوانەى كە پەيامھېتەرى سالىنەكى خۇشىن رەوان بۇون. لافاوى بەتەۋۇم و
ئاواي ھەلقوولى و كە لە حەوت ولاتىدا حەرەكەت دەكەن لەم ھەواراندان.

كۈرەھى يازدەھەم

تىشتەر، ئەستىرە خاودن شىكتۇستابىش دەكەين چونكە ئەۋا ئاوانەي وېستاون و ئەوانەى چارىن لەگەن
كانيابا و جۆيار و بەفر و باران، ھەموويان تۆڭۈرى ئەون.

كەئى (تىشتەر) اى شىكتۇدار سەرمان بۆ دەردىنى ؟

كەئى چاوجەكانى ئاواي بەھېزىتەر لە شانى ئەسپەكان، ھەلدىتۆقۇن ؟ چ كاتى كانىاوهەكان رۇو دەكەن
كىشتىزەر جوانەكان و ھەمو پېيدەشت و مىرگۈلان دادپۇشىن و پىشەى گىاكان دەخوسيتىن و ھەمو گول
گىاو دار و سەبزى لەو نىعەمە تە بەشدار دەبن ؟

کورده‌ی دوازده‌هه

۴۳

سوپاس بۆ تیشته‌ر، ئەستىرە خاون شکۆ کە بەئاوى خرۇشانى خۆى بىم و هەراسى بىن ئاوى و قاتوقى لە دلاندا دەشوانتەوە. ئەگەر مروڭ ستايىشى تیشته‌ر بکات و بېيتە هۆى خوشى و شادمانى ئەو، لە بەرانبەردا دەتوانى لە كەرمەن و سەخاوتى بەھەر بىبات.

کورده‌ی سىزدە‌هه

۴۴

تیشته‌ر، ستارە خاون شکۆ ستايىش دەكەين چونكە ئەھورامەزدا ئەۋى دانابە بۆ سەرودى و نىگاھبانى ھەموو ئەستىرە كانى جىهان ھەرودەكۈ زەردەشتى كەد بەسەرودەر و نىگاھبانى مروڭ. ئەو (تیشته‌ر) ئەستىرە يىتكى جاودان و ھەتاھەتايىيە كە ھىچ كاتىن جادوگەران و دىيەكەن ناتوانى زيانى ليبدەن.

کورده‌ی چوارده‌هه

۴۵

سوپاس بۆ تیشته‌ر خاون شکۆ کە ئەھورامەزدا بەھەزار جۇر چالاکى پىن بەخشىيە، ئەو ئەستىرە يىتكەن ھەلگىرى نوتقەنى ئاوا و تونانلىرىن ئەستىرە كە ھاوري لەگەل ئەوانى ديدا لە بەحرى نۇورا ھەلەندەفريت.

۴۶

ئەو كە لە پەيكەرى ئەسپىيەكى جوان و سپىدا بەگۈچىكە زىپىن و لغافى زىرىنىشان، لە ھەموو دورگەكان و ropyوارەكان و جۆگەلەكانى رازاوا و جوانى بەحرى (فەراخ كەرت)، ئەو دەرياي بەھىز و قۇول و خوش دىيەنە كە ئاوهكە زۆرىھى زەۋىنەكانى داپۇشىو، دىتن دەكت.

۴۷

ئەي سپىيەمان زەردەشت

لە كاتىنى كە سىلاۋى پاك كەرەوە و دەرمان بەخش لە دەرياي فەراخ كەرت سەرەخوار دەبن. تیشته‌ر ئەۋاھ بلاو و بەش دەكت و ئەو جىنگاى دەگىرىتەوە كە (خەلکەكەي) عىبادەتىان كەدبىنى و نىيايش و ستايىشى ئەويان كەدبىنى و بە چەشىنە لېيان رازى بىتت.

کورده‌ی پانزده‌هه

۴۸

سوپاس بۆ (تیشته‌ر) ئەستىرە خاون شکۆ. ئەو كەسى كە ھەموو خولقاوەكانى (سپەندىمىنۇ) واتە ئەوانەى لە زېرەزە دەزىن و ئەوانەى لەسەر عەرزىدان و ئەوانەى لە نېۋ ئاوا دەزىن و ئەوانەى لە وشكى دان، ئەوانەى ھەلەندەفەن و ئەوانەى كە خىزىكەن و ئەوانەى كە كۈلانى ئازادىيان ھەيە و ئەوانەى كە لە جىهانى زېرۆدا دەزىن و لە ئەزمارى ئافەرىنىشى بىن سەرەتا و بىن ئاكامى (ئەشا)ن... تىكىپا تامەززۆى

دیدارى ئەو (تیشته‌ر)ان.

کورده‌ی شانزده‌هه

۴۹

ستايىشى (تیشته‌ر) ئەستىرە خاون شکۆ دەكەين كە كارزان و فەرمانپەوا و تىماركەرە. تیشته‌ر مىپەربانە و ھەر كەسى خوشى بويت بەشىوە خورافى خواتە كانى بۆ دەھىپىتە دى.

۵۰

ئەي سپىيەمان زەردەشت

ئەز، كە ئەھورامەزدام، فەر و شەوكەتى فەروانىم داوه بە (تیشته‌ر) و پەوايە بۆئىبە كە ستايىشى بکەن و سوپاسى بکەن و ھەكۈچۈن بۆ منى دەكەن... ئەوتان خوش بويت و ھەكۈچۈن مەتنان دەۋىت.

۵۱

بۆئەوهى لە بەرانبەر دىيۇي وشكسالىدا سەرىكەون و بەسەرىدا زال بىن ropyكەنە (تیشته‌ر)... جىنگاى داخە ھەندى خەلکى نەقام و ھەرزەۋىز وشكسالىيان بىن خوشە و بەھاتنى شادمان دەبن.

۵۲

ئەي سپىيەمان زەردەشت

ئەز، بەتابىيەت، (تیشته‌ر)ام كەد شايىستەي ستايىش و بەراستى ئەو سزاوار و بەرازىندەي نىيايش و پىز و حورەمەتە و لەسەرتانە ھەمووتان بۆ خۇشىوودى و راپىز بۇونى ئەو تىېكىشىن، ھەرودەكۈچۈن مەتن دەكەن.

۵۳

(بەندى پەنجا و يەكمەن لىپەدا دوپىات دەكەنەوە)

۵۴

دىيۇي وشكسالى بۆ ماوەيىك، لە ھەر شەو و ھەر پۇزدا، لېرە و لەۋى سەرى دەكىيشا و دىيەۋىست ھېزىز ژيان و ھومىيد بەزىيان، لە جىهانى خاکىدا نابۇود بکات و كۆمەلانى خەلکى لە ژيان دەلسارد بکاتەوە.

۵۵

بەلام (تیشته‌ر)اي خاون شکۆ هات و ئەو دىيۇي گىرت و بەزنجىرى سىلاۋ چەند لاي قايم و نەچۈ دەست و پاي بەست و ھەكۈچۈن ھەزار پىياوى بەقۇوەت، يەك نەفەر بېن و دىلى بکەن.

۵۶

ئەي سپىيەمان زەردەشت

لەسەر زەۋىنەكانى ئارىايىدا بۆ (تیشته‌ر)اي خاون شکۆ، ستايىش و نىيايش بکەن، ئەو عىبادەتە وا

شاریاری (مهزادا) بۆ کەسیکە که پاریزەری بین نهوايان و هەزارانه.
سلاو دەنییرین بۆ (تیشتمەر)ای شکۆدار و (سەتموھیس)ای بەتوانا و خولقىنراوی (مهزادا) که لەوانەوە
ئاو پەيدا بۇوه.
پاستى چاکىرىن تۆشە و مايەي بىھەرقىزىبە. شادى و سەركەوتىن و داھاتۇرى چاک بۆ کەسیکە کە
خاوهنى كردهوە باش و خوازىيارى باشتىرىن پاستىبە.

چاکە بەگەوەھەرى راستى بىازىتەوە بەچەشنى کە لە شەئنى ئەو ئەستىرە پېرۋەزدا بىت.
ئەگەر ئىيە خاوهن ئىممان بن، سوپایا دوشمن هەرگىز ناتوانىت پاى بگاتە سەرچەد و ناو خاک و مال و
زەوينى ئىيە و ھېچ كات چاوتان ناكەوتىت بەئالاى سوپایا دوزمن و لە دەنگى عەپرائىي لەشكەكانىيان
داناقلەكەن و ھەروا لە سىلاو و نەخۇشى و پەتا بى بەرى دەبن و ولاتنان و گيان و مالتان پارىزراوه.

٥٧

زەردەشت پرسىيارى كرد لە ئەھورامەزادا:
ئەي ئەھورامەزادا، ئەي پاک.

چۈلۈنە ئەويستايىش و نيايشەي کە لەشان و سزاوارى تىشته ردا بىت لە رووى راستىبەوه؟

٥٨

ئەھورامەزادا لە ولامدا و تى

لەسەرتانە کە لە سەر زەوينەكانى نارىايىدا بۆ تىشته رى خاوهن شكۆپىشىكەشى (زور) بىمن و
(بەرسەم) بەرن و مەريتىكى سپى و يا رەدش (يەك رەنگ) و قەلەوى بۆ بېرىشىن.

٥٩

لەو پىشىكەشە نابىت بەشى رېڭەكان و ژنانى بەدكارە و ئەو لادىنانەي کە (گاساكان) ناھۆنەوە و
دىنىي ئەھورايى تىكىشەدەن و دىزى ئايىنى ئەھورايى (زەردەشت)ان بدرىت (ئەو كەسانە لە ئايىنى تۆدا لە
ئىحسان بىبەشىن)

٦٠

ئەگەر بەشى لەو پىشىكەشە بەدەن بەچەتە يا ژىنلى بەدكارە يان بەوه (گاساكان) ناھۆنەوە و تىكىدەرە و
دۇز بەدىنىي ئەھورايى زەردەشتە... ئەوه (تىشته رى خاوهن شكۆ رووى خۆيتانلىق و دردەگىيپەت و
دەرەكانتان تىمار ناکات).

٦١

ئەوكاتە سىلالو دى و ھەممۇر ولاتەكانى ئارىايى دەگىيەت و سوپایا دوزمن لەسەر حەد و سنورەكانەوە
دىتە ناوه و ھەرجى بەردەستيان بىكمويت ويرانى دەكەن و تىكى دەشكىن، پەنجابا و سەدھا و ھەزارھا و
دەھزارھا و سەد ھەزارھا.

(بەندى سىيەم دووپات دېيىتەوه)

٦٢

(زەردەشت)اي مەزن لە رووى راستىبەوه ھەلىتىراوه. ئەوه ئەو سەرودەرى مىنەوي کە لە خەزىتنەي
كردووه كانى خۆيدا، لە كىدارى چاکى جەماوەرى خەلک پاسدارى دەكتات و لە پۇزى پەسلاڭدا رپوودەكتە
(مهزادا).

میهانیست

کوردەی یەگەم

١

ئەھورامەزدا، گۇتى بەسپىتەمان زەردەشت
ئەی سپىتەمان

ئەز (مېھر) خاودنى دەشته کانى پان و بەرينم لە کاتى خولقانىندادا، لمبارى نىيايش و ستايىشەوە،
بەرانبەرى خۆم داناوه و هەر كەس ستايىشى ئەو دەكات وەك سەستايىشى من وايە.

٢

ئەی سپىتەمان

پەيانشىكىنى بەدكار تىيدەكۈشىت سەرانسىرى لەلات كاول بکات بۆيە كەسىنلىكى والە گوناھ و سووچدا
و دەكۆ ئەوه وايە كە پىاوىيەكى بىيگوناج و دىندارى شەھيد كەرىدىت.

ئەی سپىتەمان

نەكات كە پەيانشىكىن بىيت، ئەلېتە مەبەستى من ئەو پەيانە نىيە كە لەگەل درۆپەرسىتى عەقدى
دەكەن بەلکو مەبەستى من ئەو پەيانە يە كە لەگەل بېرەوانى دىنى راستىدا بەستوتانە.

٣

مېھر، خاودنى دەشته کانى پان و بەرين، بەو كەسەي كە پەيانى ناشىكىنلىت، ئەسپ و چارهواي چاك
دەبەخشىت و (ئازدراي) (مەزادەھورا) سەبارەت بەمۇدى درۆ نەكات و پەيان نەشىكىنلىت، رىگاى راست
پىشان دەدات.

٤

ئىيمە، بەھىنانى پېشىكەشى (زور) دەچىنە سلاۋ و ستايىشى مېھر و ئەو بەرتىزە ستايىش دەكەين و
بەرزى رادەگىرىن لەبەر ئەوه بەراستى خاودن شىڭ و خاودنى فەرى ئىيزدىيە سۈپەسى مېھر دەكەين كە
بەللانەكانى ئارىيابى زىيانى خوش و سەرپىز لە ئاسايىش و سازگارى بەخشىسوھ دەي با مېھر بىتتە
يارمەتىيەن و گىز لە كارى ئىيمە بىكتەوە و با ئەو خاودن شىڭ بگاتە فريادمان و بۇ دىلسۇرى و بۇ
چارەسەركەرنى دەردى ئىيمە بگات و كارىيەكى وا ھېبىت بۇ سەركەوتتى ئىيمە كارىكات و بەھىزى خۆى يَا
ساۋاد و پۆزگارىتى خوش لە لەتماندا سەقامگىر بگات.

٥

ئەو جەنگاودانەي كە لەسەر قەلپۇسى زىنى ئەسپى خۆيان و لە حالى پەزىمدا ستايىشى مېھر دەكەن بۇ
ھەرچى بەھىزىزتر بۇنى چارهوبىه كانىيان و لەش ساغى خۆيان دەپارېتىمە بەلکو بىتوانى لە دوورەوە
دۇۋەنسەرى خاھانى خاکىدا شايىان و سزاوارى ستايىش و نىيايش، ھەر مېھر دە... واتە... ئەو كە خاودنى
دەشته کانى پان و بەرينە.

٦

ئەو مەلايىكەي بەھىز و توانا، ئەو بەھىزىزلىكىن ئافەرىيدە، ئەو (مېھر) بەپېشىكەشى (زور) ستايىش
دەكەين و دەچىنە ستايىش و سلاۋى مېھر، خاودنى دەشته کانى پان و بەرين بە (ھەم) ئاۋىتە لەگەل شىر
و بەھەلگەرتى (بەرسەم) و بەزمانى عەقل و گوتار و كرددوھ و بىرى چاك و ھىننائى (زور) دەدە.
مەزادەھورا، بەندەگانى خۆى چاك دەناسىتەت و ئەوانەي كرددوھى چاكىيان ھەيمە، پاداشيان پى دەدەت و
(ئوردى بەھەشت) لە بەرانبەرى ستايىش گەراندا پاداشى چاكە دەدانەوە.

کوردەي دووهەم

٧

سوپاس و ستايىشى مېھر دەكەين كە خاودنى دەشته کانى پان و بەرينە و خىيوي گوتارى راستە و لە
راستىبىيە كان ئاگادارە. ئەوه خاودنى ھەزار گوتىچكە و خۆش ھەيکەلىتكە كە داراي ھەزار چاۋىي بىتايىھ و
بالا بەرزيتىكە كە لەسەر بورجىتىكى قايدا راۋىستاوه و خاودن ھىزىتىكە كە بۇ ھەمىشە پاسدار و نىگاھبانە
و چاۋى ناچىتە خۇ.

٨

ئەوان كە سەرانى ھەر دوو ولاتى جەنگاودەن لە كاتى ھىزىشى دۇۋەمنانى خوتىن خۆردا بەھىنائى
پېشىكەشى (زور) خۆيان دەخەنە پال مېھر و تكاي لىن دەكەن كە يارمەتىيەن بادات و لە مېھر داۋى
ئىيەدەد دەكەن.

٩

مېھر خاودنى دەشته کانى پان و بەرين بەھاواکارى (با) يىپىز و (دامۇيىش ئوپەمەن) (١) پەزىمدا ستايىش
لای تاقمىن لە ھاوتاييانى خۆى كە بەخۆشحالى و كرددوھ و خۇو و خەدى چاك و بپواي راستەقىنە،
نەياسىشيان بەجى ھىنناوه و مېھر دەچىتە لايىن و يارمەتىيەن پى دەگەتىتتە.

کوردەي سىيەم

١٠

(بەندى حەوتەم لەم بەشەدا دوپات دەبىتەوە)

١١

ئەو جەنگاودانەي كە لەسەر قەلپۇسى زىنى ئەسپى خۆيان و لە حالى پەزىمدا ستايىشى مېھر دەكەن بۇ
ھەرچى بەھىزىزتر بۇنى چارهوبىه كانىيان و لەش ساغى خۆيان دەپارېتىمە بەلکو بىتوانى لە دوورەوە
دۇۋەنسەرى خاھانى خاکىدا شايىان و سزاوارى ستايىش و نىيايش، ھەر مېھر دە... واتە... ئەو كە خاودنى
خراپەويىستدا سەركەون و زال بىن.

(١) Damois upamana: يەكىن لە مەلايىكەكان و يارىددەرى مېھر.

میهُر، رق ئەستورۇر و شەمزازو روو دەکاتە ئەمۇ جىيگاى كە پەيانشىكىتىنى تىيدايم، هېيج كاتىن دىنى زانسىتى ناتوانى لە ئەندىشىھى ئەودا جى خوش بکات.

۲۰

پەيانشىكىتىان دىين بەلام چارووه اوكانىيان لە كاتى سواربۈوندا لېيان لا دەدەن و غار ناكەن و ئەگەرىش بەقامچى و مەھمىيەز ناچاريان بىكەن بىتنە دەر ئەمە بەشىتىدە ئاسايىي غارناكەن لەبەر ئەمۇ ھەمۇ قىسە و گۇتۇرىتىزى نابار و درۆيە كە شىيە و ئايىنى دۇزمانانى مىتەرە، ھەرنىزەتىك بەخەن بۇ مىتەر دەگەرتەمەدە بۇ خۇيان.

۲۱

ئەوانەي دىز بەمىتەرن، ئەمەندە بەگۇتارى خراب و ھەرزەگۆپى و قىسەي قۆپ، مىتەريان لە خۇيان ۋەنجاندۇوه ئەگەر لە كاتى جەنگ و مەيدانى ۋەزمدا بەنىزە، ھەربىنى خۇيان بېتىكىن، ئەمۇ نىزە لە جىنگاى كارى ناكەوتىت و دەگەرتەتە بۇ خاودەنەكەي.

كوردەتى شەھىشەم

۲۲

ئەگەر بىت و لەگەلى درۆ نەكەن و بەراسىتى بىتنە ئاخافتىن و ھاتوچۇ، ئەمۇ بىي نىياز دەبن و لە ھەرچى گىرۇگرفته خەلاسىتان دىيت.

۲۳

ئەمىتەر، ئىيمە لەگەل تۆ درۆمان نەكەدۇوه، دەي بىي و نىيازەكالان بەراودەر بىكە، تۆ دەتوانى بىم و ھەراس بىخەيتە دلى پەيانشىكىتىان. تۆ قادرى و توانات ھەيە كە بەدىتى درق، پەيانشىكىتىان گرفتار بىكەيت و چاو و دەست و گۇتىچىكى ئەوان و ھېيزى بازۇوه كانىيان لىن بىتىتىنى.

۲۴

ئەوانەي بەبىن ئالايس و لە پۇوى راستىيەوە رۇوبىكەنە مىتەر و ئەمويان خوش گەردەك بىي و يارمەتى بىدەن، ئەمۇ لە گەزىندى تىرى پەرەن و نىزە دۇزمانان پارىزراون و ئەوانە كاريان لىن ناكەن.

كوردەتى حەوەتەم

۲۵

ستايىشى مىتەر دەكەين، ئەمۇ سەروردىيەكى بەتوانايد و قازانجى بۇ ھەمۇوان ھەيە و داھاتنۇرى لەبەر چاوه و نىيايش دەكتات.

خاودەن سامانى كە پايەگاى بولىتىن و بەرزاپەيە و ئەندامى ھەمۇو لە و تەكاني يېزىدىن... ئەمە يەل و

كوردەتى چوارەم

۱۲

(بەندى حەوتەم لېرەدا دوپات دەكەنەمە)

۱۳

ھەر ئەمۇ يەكم ئىزىدە مىنەمۇ كە بەرلەمە خۇر دەركەۋىت بەسوارى ئەسپى جاۋىيدان و بىي مەرگى خۇرى لەسەر لوتكەنە چىای (ھەرا) دەرددە كەۋىت... يەكم كەس كە بەخىشل و زىپو و زەپى جوان پازاواھەتەمە لەسەر كەڭى (ھەرا) سەر دىنەتتە دەر و سەرنجى ھەمۇ خان و مانەكانى ئارىيابىي دەدات.

۱۴

لە جىيگا كە شارىارانى دلىر، جەنگاوهاران ئاماھە دەركەنەمە و لەويىدا چىا بەرزەكان و لەوەرگاى بىۋىن بۇھىستەرەكان ھەيە و دەرياي پان و قۇولىشى لېيە و ھەر لەويىدا پوپارى پان و بىي بىن و واي تىيدايم كە شايىستە كەشتىرپانى و راپوردنى بەلەم و پاپۇن و ۋەرەنە بەردى خارا و لايەنەكانى (مەرسى) و (ھەرات) و (سوغىد) و (خارەزم).

۱۵

مىتەرى توانا و خاودەن بەزىبىي و دللاوا، ئىستا كە يەكجار پەرۋىشە و بۇ لاتەكانى (بىزىزىھى) و (سەھەھى) و (فەرەدەزەفسەمە) و (وېدەزەفسەمە) و (اوورپەرىشىتى) و (ونوروجىرى شىتى) و (خۇنېرىسى درەشاوه) و اتە ئەمۇ جىيگا كە پەنگاى ئەمنى چارەروى يەگانە لە دلە خۇر پىتىدایه. (۱)

۱۶

ئەمەلايىكەي بەھەشتى كە بەخىشىنەرە (فەر) و (شارىارى) يە رۇو دەكاتە ھەمۇو لاتەكان و يارمەتى ئەمە كەسانە و ئەمە پاکىدىنانە دەدات كە بىچنە لاي و بەپىشىكەش كەنلى (زور) ستايىشى بىكەن تا دەستييان بىگاتە سەركەوتىن.

كوردەتى پەنجۇم

۱۷

ھېيج كەس ناۋىيەت بەرانبەر بە درق بکات نە خاودەن مال، نەكۈبىخا، نەشارەوان، نەسنىورەوان.

۱۸

ئەگەر خاودەن مال يان خاودەن گوند، ياشارەوان، ياسىتەرەوان، لەگەل مىتەردا ناراست بىن و درق بىكەن ئەمۇ دەبىنە ھۆتى ناپەزايى و رق مىتەر و مال و گوند و شار و لات و سەرورەوان و بەگەرەنلى مەرزاپۇ و بۇوم نابۇود دەبن.

(۱) مەبەستى لەو پوپار و ئاوانە (جەيىحون) و (ھەرى پوودە) و (زەرۋەشانە) كە ھەمۇيان لە خوراسان و ئەفغانستانى ئەمەرۇن.

پالموانی جنگاودر که خاوندی دوو بازووی بههیز و توانایه.

۲۶

ئهود که دیوهکان سه رکوت دهکات و دژی تاوانباران و پهیانشکنیانه و پهربیه کان دهخاته تەنگەبەری.
ئهود که ئەگەر درۆی لەگەل نەکەن، هیزیتکی فرهوان بە ولات دەبەخشىت و ئهود ئەگەر لەگەللى پاست
بن و درۆنەکەن، سەرگەوتەن و پېرۆزى بە ولات، خەلات دهکات.

۲۷

ئهود کە فەر و پېرۆزى لە ولاتى دوزمن دور دەخاتەوە. ئهود کە لە دووی دوزمنانى تېكشکاوا و
ھەلاتتو دەکەویت و دەھزار زەخیمانلى دەدات و بىرپەداريان دەکات.
مېھر... ئەمە كەسەيە کە خاوندی دەھزار دیدەبانە و لە ھەممۇ شتەكان ئاگادارە و ھەرگىز ناخلەتىت.

کوردەتىتەم

۲۸

ئهود کە پارىزەرى ئەستۈونەکان و كۆلەكەي كۆشكە بەرزەكانە و ھېز دەدات بەدارەراكان تا راۋىستىتىن.
بنەمالەكان شاد بىكەن... ئهود کە رەھىي ھىستەر و خۇلماڭ دەبەخشىت و لەھەر مالباتىن دلپەنج بىتت،
پىشەيان ھەلدىكەنى.

۲۹

ئهى مېھر
ئەتۇ سەبارەت بە كۆمەلائى خەلک و سەرزوئىنەکان ھەم دلۇقانى و ھەم جەبىار.

ئهى مېھر

ھەر تۆى كە خولقىنەر ئاشتى و بەدىپەئىنەر جەنگى.

۳۰

ئهى مېھر

ئهود تۆى كە كۆشكى رازاوه و ژنانى جوان و بالىنجى پان و جىيوبانى باش و داخراو و كەزاوهى
شىكۆدار بەمۇرۇش دەبەخشىت. ئهود تۆى كە كاخى بەرز و ژنانى بەزىن جوان و گەردۇونەمى رازاوه و باشکۆ
عەتا دەكەيت بەپىاوه.

پەپەوانى راستى لە مالەكانى خۆياندا بەنيايش و ھىننانى پېشکەشى (زور) ستايىشت دەكەن.

۳۱

ئهى مېھر

ئىيەمە بەناوېردىن لەتۇ و پېشکەشى (زور) لە كاتى خۆيدا ستايىشت دەكەين.

ئهى مېھرى بەتوانا، تۆ بەدۇعاي راستى و ھاوردانى پېشکەشى (زور) عىبادەت دەكەين.

ئهى مېھر

تۆ بۆ كەس ناخلەتىت و لە فەریب بەدوورى. ئىيەمە بەھاوردانى ناوى تۆ و تەقدىمى پېشکەشى (زور)
ستايىشت دەكەين.

۳۲

ئهى مېھر

بىي و ستايىشى ئىيەمە بېزەمۇ...
ئهى مېھر

ستايىشى ئىيەمە قەبۇول بېنەرمۇو...

ئهى مېھر

بە خوازىيارەكانى ئىيەمە و دلام بەدرەوه و نيازەكانغان قەبۇول كە.
ئهى مېھر

سەرنجى پېشکەشەكانى (زور) بەدە و لە كاتى نيايشدا خۆقان پىن بنوينە و پۇوالەتت دەرخە.

ئهى مېھر

دوعاكان و پەسىنى ئىيەمە لە گەنجىنەمى عەفۇو و لېبۈوردندا دابنى و لە مالىي ستايىشدا، بىھىنە خوار و
بىيان پارىزە.

۳۳

لەسەر ئەو عەهد و پەيانەى كە لە نىيوان ئىيەمە و تۆدا بەستراوه كامپوامان بىكە.

ئەمە يە ئەوانەى لە تۆمان دەۋىت،

دەولەمەندى - توانايىي - سەرگەوتەن شادى - دادگەرى - ناوى چاكە - ئاسايس و ئارام بۇونى
دەرۈن - ھېزى ناسىن - زانستى بىلاھى - سەرگەوتەن بەو چەشىنە كە ئەھورا خولقاندۇویەتى - دەست
خىستنى كەسايەتى ناودار لە رۇوي راستىيەوه و تىنگەيشتن و دەركى و تەمى مىنەوى و تەعلیماتى
ئىلاھى.

۳۴

ئىيەمە سەرىپكەوین دلىرانە و شاد و خورەم بەسەر دوزمناندا و، ھەروۋا بەسەر ئەوانەى خراپىيان دەۋىت و
لە چاكە بەدۇورن.

يارمەتىمان بەدە ھەممۇ دوزمنان شىكەست بەدەين ج ئادەمیزاد بن و چ جادوو گەران و پەربىيەكان و
كەرىيەكان و كەرىيەنەكان.

کوردەتىتەم

۳۵

ئهود کە بەگوتارەكانى خۆى عەمەل دەكات، ئهود کە سويا و لەشكەر دەپازىتىتەوە، ئهود کە خاوندى

ههزار چشنه چالاکیه و ئەوه کە شاریارىئىکى بەتوانايە.

٣٦

ئەوه کە ئاگرى شەر ھەلەدگىرسىيېت، ئەوه کە سەركەوتن دەکاتە نەسيبى جەنگاوداران، ئەوه توانا دەدات بەجەنگاوداران تا بتسانن سەفى دوزمنان تىكىبدەن و تاقىمەكانى شەپخوازان و دوزمنان پەرش و بلاو بەكتەوه و لە يەكىان بېسىنېت دەلەخورىپ و ھەراس بخاتە ناو لەشكىرى دوزمنان.

٣٧

ئەوه کە دەتوانى درۆزىنە كان نابۇود بىكەت و سەريان لە لاشە جىا بەكتەوه و دوزمنان تۈوشى پەزارە و ھەراس بىكەت.
دەي با سەريان بەپىن چىن، ئەوانەي لەگەل مىيەدا درق دەكەن.

٣٨

ئەو مالانەي ھەراس ھىتەرن با وىران بن و لە مىرۇش خالى بن. ئەو مالانەي كە پەيانشىكىنەن و درقپەرستان و قاتلەكانى پاكىدىنان لە دا مۇلىان خواردۇو با بىرۇخىن...
گاڭلى ئازادى بىزۇتىنە كان كە لە مالىباتى پەيانشىكىنەدا بەدىل گىراون و خراوندە ئىزىز بارى عەرراپە، گىريان و نالانن.

٣٩

ھەركاتىن (مىيەر) واتە خاودنى دەشتەكانى پان و بەرين، دلىشكاو و ناپازى بىن و تىتەكوشابىتن خۇشحالى بىكەن... ئەوه تىرى كەمانى پەيانشىكىنەن لە ھەدەف ناكەۋىت ھەرچەند كە ئەو تىرانە بەپەلى بازوو شاهىن بېرازىنەوه و زىتىمى كەمانەكانىيان سەخت و كىشىراۋەپىت و تىرىهاۋەپىت بەئەزمۇون بىھاۋىپىت لە ھەدەف نادات... مەگەر مىيەر خۇشحال بىكەن. ھەركاتىن (مىيەر) خاودنى دەشتەكانى پان و بەرين، دلى ئىشىپىت و بۆخۇشحالى ئەو تىتەكوشابىتن، ئەوه بەزىدەكانى قەلماسكى پەيانشىكىنەن و درۆزنانى دېز بەمىيەر لە ھەدەف ناكەۋىت ھەرچەند كە ھاۋىتىزدىرى بەرد و ھەلسۇپۇرىنەرى قۆچەقانىيە^(۱) كە داراي بازرووي بەھىز و توانابىت.

٤٠

ھەركاتىن مىيەر، خاودنى دەشتەكانى پان و بەرين دلى شىكابىت و بۆ رازى كردنى ئەو تىن نەكۆشىن، ئەوه خىجىتى تىرى پەيانشىكىنەن ھەرگىز لە ھەدەف ناكەۋىت.

ئەگەر پەيانشىكىنەن بۆخۇشحالى و رازى كردنى مىيەر نەكۆشىن ھەرچەند (گۈرۈز) اى گران و قورس بۆ دوزمنان بخىن لە ھەدەف ناكەۋىت با ھاۋىتىزدىرى گۈرۈز، بەھىز و خاودن ئەزمۇون بىت، مادام كە مىيەر شاد

(۱) ئەوهى كە لە فارسىدا پىيى دەلىن (فلاخن) و لە كەرسەكانى شەرىپ رۆزگارانى راپىدوو بۇوه لە كورىدىدا بە(قەلماسك) و (قۆچەقانى) مەشهورە.

نەكمەن بەمرا مانگەن.

٤١

ھەركاتىن (مىيەر) خاودنى دەشتەكانى پان و بەرين شاد و رازى نەبىت درۆزنان و پەيانشىكىنەن تۈوشى ئاژاوه و دلەخورىپ دەبن و (رەشەن) تۈوشى ھەراسىيان دەكەت و (سرووش) اى پاك بەھاۋىكارى بىزەدانى پارىزەر سەھى ئەوان لەيەك جودا دەكتەوه و دەكتەوه كەندەللىنى نابۇودى.

٤٢

ئەو كاتە، درۆزىنە كان و پەيانشىكىنەكان بۇودەكتە مىيەر و دەلىن:
ئەي مىيەر، خاودنى دەشتە مەزىنەكان، ئەوانە چارەواكىنيان رفاندىن، ئەمانە بەشمېرى خوبان بازۇوانى بەھىزى ئىيمەيان قىتاند.

٤٣

ئەمچارە، (مىيەر) خاودنى دەشتە مەزىنەكان، ئەوان لەنپىو خاک و خۇلا دەتلىنىتەوه پەنجا - سەدە - سەد ھەزارە - ھەزارە دە ھەزارە - دە ھەزارە سەد ھەزارە، چونكە (مىيەر) خاودنى دەشتەكانى پان و بەيانشىكىنەكان.)
بەرين لەوان توپە و دلىشقاوه (مىيەر دىزى درۆزىنەكان و پەيانشىكىنەكان).

كوردەتى دەھەن

٤٤

ئەوه، كە مالەكەي، بەپانايى و ئەندازىدى ھەممۇ سەھرەزەپىنە و لە جىيەنەي خاکىدا بناگەي داناوه، مالىيەكە گەورە و ئاسوودە و بىن نياز لە ھەرچى شىتە، مالىيەكى درەشاوه كە پەنائىگاي فەرۋانە و دەتوانى زۆر كەس بخاتە پەنائى خۆى.

٤٥

ھەشت كەس لە يارانى (مىيەر) لە سەر لوتىكەي چىراكان و سەربورجەكان و دەكە دىدەوان دانىشتوون و چاودرۇان و دل پەرۇشى پەيانشىكىنەكان ئەوان بەتاپىت سەرەنچى ئەوه دەدەن كە بۇ يەكەم جار لە درۆپىي كرددەوە.

ئەوان، حىمامىيە و چاودەدىرى ئەوانە دەكەن كە ھېرىش دەبەنە سەر پەيانشىكىنەكان و درقپەرستەكان و قاتلىيسىنى پاكىدىنەكان.

٤٦

مىيەر، خاودنى دەشتەكانى پان و بەرين، خۆى بۇنىيگاھبانى و پاسدارى ئامادە كرددەوە و لە رۇوبەرپۇو و پىشى سەرەدە بەۋىتەي دىدەوانىتىكى نەخلەتاو سەرەنچى ھەممۇ لايدىك دەدات. بەم شىپوازە (مىيەر) زانا و تووانا و نەخلەتاو كە دە ھەزار دىدەوانى ھەيە بۆئىمداد يارمەتى و پاسدارى ئەوانەي كە خاودنى بېر و كرددەوە چاڭن، ئامادەيە.

كورده‌ی سیزدهم

۵۳

(بهندی حهوتم دوپات دکریتهوه)

ئهودی که دهسته‌کانی بوقایی (ئه‌هورام‌هزا) بەرز کرد و دەتە ئاخاوتەن.

۴

ئهی (ئافریدگاری) پاک کردار

ئەز پشتیوانی هەموو خولقیتاروە کان... ئەز نیگاهبانی هەموو ئەوانەم خەلق کراون، ئهی ئافریدگاری چاک کردار، مروشکان لە دعوا و نزاي خۆياندا يادى من ناكەن و لە پەسىنى مندا ھيچ نالىن و بەو شېپۇي باقى مەلايىكە تەکان تەقدیس دەکەن، بۆ منى ناكەن.

۵

ئەگەر مروشکان لە ستايىشى خۆياندا ناوى ئەز بەن و پەسنم بکەن و منىش وەکو باقى مەلايىكە کان حىساب کەن و بىخەن ئەڭىمەر، ئەودى منىش بەۋىانى ھەتاھەتايى و دروشاوهى خۆم بەو كاتەي پەيام بهستراوه، دەگەمە سەرىيان و لە بەرانبىر مروش پاکەكاندا خۆم پېشان دەدەم.

۵۶ و ۵۷ و ۵۸ و ۵۹... بەندەکانى ۳۰ و ۳۱ و ۳۲ و ۳۳ و ۳۴ و ۴ و ۵ و ۶ لەم بەشانەدا ھەمدىسان

(دەخوتىدىتەوه)

كورده‌ی چواردهم

۶.

(بهندی حهوتم دوپات دکریتهوه)

ئەو كەسەي ناوى چاک و ستايىشى چاک بوقائە سزاوارە.

ئەو كەسەي کە بېھرۈزى دلخوازى مروشکان بەوان عەتا دەكتات.

ئەودە کە دەھزار دىدەوانى ھەيمە... مىتەر توانا بەھەموو شىت کە ھوشيارە و نەخلەتاو...

كورده‌ی پانزدهم

۶۱

ئەودە کە ھەميشه راوېستاوه... پاسدارى بىتدار و دلىرى خاونەن ھەلۈيىتىت کە ئاواهەكان زىاد دەكتات و لە بەرانبەرى ژىنەفتىنى گىيان و نالىنى خەللىك بۆ وشكىسالى، بارانى فردونان دەبارىتنى و گىيا و چىمەن سەۋىز دەكتات.

ئەودە کە بوقەر سەرزوين ياساي هيتابە، ئەو كارزانى نەخلەتاو و ھوشيار کە ھەلېشىراوی يەزادەنە.

۶۲

ئەودە کە ھەرگىز ھېز و توانا بەمروشنى درقۇن و پەيامشكىن نادات و ھەروا ھيچ كاتى مروشنى درقۇن و

كورده‌ی يازدهم

۴۷

ئەوه، ناوادارى کە ئەگەر تۈورە بېيت دەتوانى لە نېباون جەنگاوهارانى دوو سەرزويندا، بەزىانى سوپايد خوتىپىز و خوئىن خۆر، سەفەكان و رەددەكانى سوپا تېك بېشىۋېتىت و چارهوا كان بخاتە سەرشىتى و بىان ئالۆزىنىت بەچەشنى كە نەزم لە دەستى سوپاھىيان دەر بچېت.

۴۸

ئەگەر (مېھر) بەزىانى سوپايد خوتىن خۆر دۆزمن، رەددەكانى جەنگاوهاران تېكبدات و ئەسپەكان بخاتە غار و ھەلېزىن، دەستەكانى پەيامشكىتانا لە پەشته‌وە دەپەستن و چاوابان لە ھەدىقە و دەدرەتىتىت و گۈچىكەكانيان كەر دەكتات و ھېز لە پایان دەستەتىتىتەوە، بەچەشنى كە ھيچ كەس نەتوانى پايەدارى بکات، بەم چەشىنە لە ئەگەر رۆزگارى ئەوانەي کە پېشت لە مېھر ھەلەتكەن.

كورده‌ی دوازدهم

۴۹

(بهندى حهوتم لەم بەشەدا دوپات دكەنەوه)

۵۰

ئەودە كە ئافریدگار، واتە (ئه‌هورام‌هزا) لەسەر نۇچىكەي كەزىتكى بەرز و درەشوابى خاودەن چەندىرىشتە، مەرقەد و ئارامگاى بۆ ساز کردوو، لەۋىدا كە شەو نىيە و تاريىكى نىيە، باي سارد و باي گەرم نىيە، نەخۆشىن و مردن نىيە و لە چەپەلى و پىسى خولقىتاراوى دىتو بەدوورە.

لەسەر چىاي (ھەردىيىتى) (۱۱) تەممۇز ھەلناسىت.

۵۱

ئارامگاھى سازكراوه کە ئىمىشساپەندان ھاواھەنگ لەگەل ھەتاودا بەرەوانى خۆش و بىرى پاکەوە دايان ناوه تا مىتەر بتوانىت لەسەر بەرزايى چىاي (ھەردىيىتى) سەرنجىجى جىهانى خاكىيى بدات.

۵۲

ئەگەر مروشنىكى حىلەباز و بەدەر، بېتە بەرەوە، مىتەر خاوهنى دەشتە مەزەنەكان، بەھەنگاوهى توند و بەپەله، گالىيسكەي خۆئى ساز دەكتات و ھاۋىرى لەگەل سرووش و (نەريپوسەنگ)دا دەكتەونە كار و ئەو مروشنىكى بەدەر بەنابۇود دەکەن، چ لە مەيدانى شەپەدا يان لە جەنگى دەستەوېخەدا، لە عەرۇزى ئەدەن و دېيکۈزىن.

(۱) Haraiti: وەکو مامۆستا پورداوود و مامۆستا دوستخواھ لە لاپەرەي ۲۰۷ ئەويىستادا نۇرسىيوبانە بەمەعنای (ھەرەزە) و ئەمەيش ناو و مەعنای كوردى چىاي ئەلپۈزە.

پهيانشكيتنه له نبيز جمهماوهدا مهزن و ريتزدار ناكات.

٦٣

ئهی ميهر... تو ده توانى خۆف و ترس بەسەر مرۆقى پهيانشكيتنداد زال كەيت، تو ده توانى له كاتىكدا پقت هەلەستى، هيئى بازوو و تەوانى لاقەكان و بىنايى چاوان و زىنهوايى گويچكە له پهيانشكيتنان و درگەستەوه.

ئەو كەسەي يىمانى بهمېھر ھەبىت، هەرگىز تىرى پەرلان و زەخمى نېيزىدى دۇزمانانى لىنى ناكەۋىت...
ئەو خاودنى دەھەزار دىدەوان و بەتوانان و ئاكاگارى ھەموو شتىن و هەرگىز ناخىلەتتىت.

كوردەي شانزدەھەم

٦٤

(بەندى حەوتەم لەم بەشەدا دووپات دەبىتەوه)
ئەوە كە بۆرەجى دىنى راستىن، لە ھەموو جىيگادا خۆى نواند و نورى خۆى گەياندە حەوت ولات و
پۈوناكى كردنەوه.

٦٥

ئەو لە نېيان چالاکەكاندا، چالاكتىرىن و لە نېيان پەيانناساندا وەفادارتىرىن و، لەناو دلىراندا، دلىرتىرىن و لەناو بويىشاندا بويىشىرىن و، لەناو فريادپەساندا فريادپەسترىنە.
ئەوە كەرەوە و گەلە دەبەخشىت و ھەروا شارياري و ئەولادى سالىح و لىيھاتوو و بىھرۇزى و كامەرانى و راستى دەبەخشىت.

٦٦

ئەوە كە خاودنى (ئەرت)اي چاڭ و (پارەندە) و سوارى عەپرابەي تىيرىھە دەبىت و هيئى پىياوانە و
(فەپى كەيانى) و هيئى ناسمانى ھەتاھەتايى و ھەروا نېرۇوى (دامسوپىشنى ئەپەمەن) و هيئى
(فرەوەھەر)اي پاكىدینەكان و هيئى (فرەوەھەر)اي ئەوەي مەزدەپەرستانى پاكىدین كۆئى كرددەوە ھەموويان
بارى و ياوارى ئەدەن.

كوردەي حەقدەھەم

٦٧

ئەوە كە بەسوارى عەپرابەي بەھەشتى خۆى كە خاودنى چەرخى بەرزە لە ولاتى (ئەرزىھى) يەوە روو
دەكتە ولاتى (خونىرەس) و لە هيئى زەمان و فەپى ئافەریدەي مەزدا و سەركەوتتى خولقىتىراوى ئەھورا
بەرخوردارە.

٦٨

عەپرابەي مىھەر بەھەزى (ئەرت)اي چاڭ و بلىينىپايەگا دەگەرېت دىنى (مەزدا) رېگاى بۆ مىھەر كرددەوە

و رېچەي بۆشكەند تا ئەو نورى سېپى و بەھەشتى و درەشاوه كە پاڭ و بىن سېبەر و ھۆشىيارە بتوانى
بەئاسوودەگى رېگاى خۆى بگىتىه بەر.

ئەسپەكانى مىھەر لە پانايى ئاسمانەكاندا بەھەلەپىن دەكەونە گەران (دامسوپىشنى ئەپەمەن) ھەميشە
درېبەندەكان و رېگاكانى مىھەر ئامادە دەكت و دىۋەكان و درقەرستانى (وەرىنە) تۇوشى ھەراسانى و
وەحشەت دەبن.

٦٩

نەكت ئىيمە خۆمان دوچارى شەرى مىھەر بکەين و لە خۆمانى (تۇورەكەين) چونكە ئەو دەتوانى لە
بەرانبەر حەربىدا ھەزار فيل و فەن بخاتە كار و دەھەزار دىدەوانى ھەيدە ئەوە (مىھەر)اي توانا لە ھەموو
شت ئاگادارە و بەھېچ لەونى ناخىلەتتىت.

كوردەي ھەزەھەم

٧٠

(بەندى حەوتەم لەم بەشەدا دووپات دەبىتەوه)

ئەوە كە (بەھرام) خولقىتىراوى ئەھورا، و ھەكىيە كانەي ديان تىيەز كە لە خۆى بەرەوانى دەكتات لە پىتشىيەوە
دەروات، ئەو و ھەكىيە كەنگالى تىيەزەوە دەتوانى بەيەك زەخىم حەربىنى خۆى لە پا بخات، يەكانى
تۇۋەر و چەنگاواھر كە هيچ كەس ناتوانى نىزىكى بكت و داراي سەرچاوى خال خال و پاي ئاسن و
چەنگالى لە ئاسنە و ھەروا كلک و چەنناكە و سەمەكانى لە ئاسنى تىيەن.

٧١

لە ھەلاتن و غاردا كەس ناتوانى بەرى كەھەشتى خاودنى ۋەپە و پالەوانىكە بەشىتەوە پىاوانە لە
مەيدانى رەزمدا دۇزمەن لە عەرز دەدات، كەچى يەشتا بپواي بەوە نېيە حەربىنى كوشتبىت لەبەر ئەوە،
ھەمدىسان زەخەمىت ترى لىت دەدات مۆخى سەرى و مۆغەردى پاشتى دەشكىتىن. مەغۇرى سەرچاوى
ھېئى زىيانە.

٧٢

پاش ئەوە (بەھرام) پەيکەرى پەيانشكيتەكان ھەلەدەرىت و پىشەكان و قىۋىشىك و خۇيىنى
تىيکلاو دەكت و ھەلىان دەرىزىت.

كوردەي نۆزەھەم

٧٣

(بەندى حەفتەم لېرەدا دووپات دەبىتەوه)

ئەوە كە دەستەكانى بەرزو ئاسمان بەرزو دەكتەوه و بەبىرى پاڭ و ھەوانى شاد و دەنگى بەرزو دەبىزىت.

ئەی (ئەھورامەزدا) (ئەسپەندەمینو) ئەی خولقىنەرى جىهانى خاکى... ئەی پاك.

٧٤

(بەندى پەنجا و پەنج لېرەدا دووپات دەبىتەمە)

٧٥

ئىمە خوازىيارى ئەدەپ پشتىپانى ولاتى تۆبىن. ئىمە نامانەۋىت لە مالىبات و گوند و شار و ولاتى خۆزمان جىا بىنەوە، كەوايە با (مېھر) خاودنى بازۇوى بەھېز بېتىھ پاسدارى مە و لە شەپى دۈرۈمنان بىان پارىزىت.

٧٦

تۆى كە بەر نىڭارى دۈرۈمنى رق ئەستىور و مرۆشى بېرچەوت دەبىتەوە و نابوودى دەكەيت. تۆى كە قاتلەكانى مەرۆشى پاك و بىن تاوان بەسىزى خىزان دەگەيىتىت... هەر تۆى فرىيادەسى بەتونانى حاجەقىندان... تۆى خاودنى ئەسپ و عەربابە جوان.

٧٧

ئەي مېھر... ئىمە داواي يارمەتىتلى دەكەين. دەي با بىگى بەھانامان، تا ئىمەيش بەپىشىكەشىرىدى (زور)اي فەرەوان و چاڭ بۇ رەزامەندى تۆ دەكۆشىن بەلّكولە سىبەرى حىيمىايدى تۆدا بتوانىن لە مالەكانى خۆماندا بەپىن گەزىند و بەئاسايسەوە بىن.

٧٨

ھەرتۆى كە پارىزەرى نىشتمانى ئەوپىش لە كاتىكدا، ئىمە بتوانىن مېھر خاودنى دەشتەكانى پانويەرين لە خۆمان راپىزەرى نىشتمان و ولاتى دۈرۈمنانىش كاول و خاپور دەكەيت. ئەز، لېرەدا داواي يارمەتىتلى دەكەم، ئەي مېھر بەھېز و بەتونا، تۆ لە ھەمۇو كات و لە ھەمۇو شوتىدا سزاوارى ستايىشى و لايەقى نيايشى... ئەي سەرەدى خاودن شىكتۇر مەزنى ئەم نىشتمانە... دەي با بىگەيتەھانامان و يارمەتىمان بەدەيت.

٧٩

كوردەھى بىستەم

ئەوهى كە لە (رەشن) مالى وەرگرت... ئەوهى كە (رەشن) بۇ ھاونشىنى و ھاوتاي ھەميسەھى خىزى مالى پىداوە.

٨٠

ئەي مېھر... تۆ نىگاھيان و چاودىپىرى مالىباتى، تۆ راگرى ئەو كەسەى درۆنەكات، تۆ پاسدارى بىنەمالە و پشتىپانى ئەو كەسانەى كە لە درۆ خۆ لادەدن.

ئەز، لە سىبەرى سەرەدىيىكى وينەتى تۆدا، باشتىن ھاونشىنى و سەركەوتى ئەھورايم دەست

دەكەويت. سەرئەنجام، تاقمى پەيانشىكىتىن لە گۇرپاپانى داوهرى ئەھورادا لە خاک و خۇل دەگەوزىن.

كوردەھى بىست و يەھەم

٨١

(بەندى حەوت و حەفتا و نۆلەم كاتەدا بۆ جارىتى تر دەخوينىنەوە)

٨٢

ئەوە كە (ئەھورامەزدا) ھەزار چەشىنە چالاکى پىتاوە و دەھەزار چاۋى بۆ تەماشاڭىن بىن بەخشىۋە و لە سىبەرى ئەو چالاکىيانە و ئەو چاۋانەيە كە دەتوانى پەيانشىكىتىن بختاتە زىزى سەرنج و ھەر ئەنەو نىعەمەتەنەي (ئەھورا) بە (مېھر) بەخشىۋە، بۆ كەس ناخالىتىت چونكە دەھەزار كەس دىدەوانى ھەيە و بەسەر ھەمۇو شىتىكدا زال و ئاگادار و بىنایە.

كوردەھى بىست و دووھەم

٨٣

ئەوە كە شەھرىيارى ولات، لە رۇوى راستىيەوە، دەستەكانى خۆى ھەللىتىناوە و لىيى دەپارىتەوە بۆ يارمەتى.

ئەوە كە شارەوان، لە رۇوى راستىيەوە، دەستەكانى بەرز كەردىتەوە داواي يارمەتى لىن دەكەت.

٨٤

ئەوە كەسىكە (خاودنى گوند) دەستەكانى بۆلای ئەو ھەللىتىناوە و لىيى دەپارىتەوە و داواي يارمەتى دەكەت.

ئەوە كە (خاودن مال) لە رۇوى راستىيەوە دەستەكانى بەرھەللىتىناوە و داواي يارمەتى لىن دەكەت.

لە ھەر لە كە دوو كەس بۆ پشتىپانى يەك ھەللىسن، لە رۇوى راستىيەوە دەستەكانىيان بەرەو (مېھر) بەرز بىكەنەوە و داواي يارمەتى بەكەن.

لە ھەر لە كە مافى ھەزارتىكى پەپەرى ئايىنى راستى لەزىزىن خرابىت و ئەوپىش لە رۇوى راستىيەوە دەستەكانى بەرز بىكەنەوە و داواي يارمەتى بەكەن.

٨٥

ئەوهى سكالاڭى ھەيە، پەنا بەرىتە بەر ئەو. ئەگەر بەدەنگى بەرز نىياش بىكات و دوعا و نزا بخۇپىتىتەوە، ئاوازى دەگاتە لاي ئەستىرەكانى زىزى عەرەز و لە دەورادەورى زەوين دەنالىت و لە حەوت ولاتى سەرەمىزدا بلازو دەبىتەمە.

٨٦

ھەروان چوارپاڭان يا گاپىتىك كە دىزرابىت و لە رەودى خۆى دوور خرابىتەوە، داواي يارمەتى كە مېھر

سلاو بتوئهی (میهرا) خاوهنی دهشته کانی پان و بهرين... ئهی (میهرا) ئهی خاوهنی هزار گویچکه و ده هزار چاو، هر توى سزاواری ستایش و لایهقى نیاش لەنیو بنەمالە کانی مروقایه تیدا.
ئهی خوش بەحالى ئەو مروقەی کە بە راستى نیاشى تۆبکات و، لە حالىكدا، پوشى لە دەستى گرتووه و بە دەستىكى تر (بەرسەم) و ئەسوجار شىرى خاوتىن و خاوهنی هیناواه بە دەستى پاک و شۇراوه و خاوهن و دەستە شۇرراوه و خاوتىن و (بەرسەم) ای بلاو كردووه و لەگەل (ھوم) ئامادە دەكتات و سروودى (ئەھونەو يېرىيە) دەخوتىتت.

(ئەھورامەزدا) ای پاک و (بەھمن) و (ئوردى بەھشت) و (شاريور) و (سپەندارمز) و (خورداد) و (ئەمورداد) ھەموويان، روويان كرده ئەم ئايىنە و بە دروستى مليان لى ناوه (ئەھورامەزدا) ای چاک و پاک بە فەرمان و دەستوورى دين، سەرەردى مروقە کانى لە بەھشتدا، بە میهراواه تا ئە و لە ناوه ھەمو خولقاواه کاندا فەرمانپەواي لەش و گيان بىن و بەچاکى و لياقه تەوه وەك باشتىنى خولقىزراوه کان بىت.

دەي باوابىن کە تۆ، ئهی میهرا، خاوهنی دهشته کانى پان و بهرين لەھەر دوو زەمانى ژياندا، پەنامان بەديت چ لە ژيانى جىهانى خاکى و چ لە ژيانى جىهانى بىن بىرانەوەدا.

بان پارىزە لە گەزندى درقىيە رست و دىبىي رق و تۈرۈبىي، لە دەستە، لەشكە کانى درقىيە رست كە درەشى خۇيتاوى ھەلددەن و لە ھېرىش ھېناتى دىبىي رق و تۈرۈبىي و ئەو ھېرىشە كە قىنىي فىلە بازى (و بىراتو) (۱۱) واتە ئەو خولقىزراوى ئەھرىيەن بەرپايد دەكتات.

دەي باوابىن کە تۆ ئەي میهرا، خاوهنی دهشته کانى پان و بهرين ھېز و توانا بەديت بەچارە ويکانمان و لەشى خۆمان ساخ كەيت تاكو بتوانىن دۈزىنە كانان لە دوورەوە بناسین و لە بەرانبەرى ھېرىشى واندا لە خۆمان بەرەوانى بىكەين و كەڭرەوان و بېرىچەۋەتە کانى رق ئەستوور بە يەك زەخم تىك بىشكىنин.

كوردەي بىست و چوارم

(بەندى حەوتەم لەم بەشەدا دووبات دېبىتەوە)

ئەوهى كە لە پاش داچۇرونى خۆر بە دەرەونى زەويندا دېتەدەر و دوو گۆشە ئەم عەرزى (گردويان) (۲۱) و دوورە قەراغ دەساویتە وە هەرچى كە لەناو زەوين و ئاسماندا ھەيء، سەرنج دەدات و دەيان بىنىتت.

(۱) vidatu: دىبىي مەرگ و ھاواکارى (aesma) يە.

(۲) بە راستى جىيگاى سەرسۈرمانە كە لە زانستى ئەمپەرى جىهاندا ناوى گالىلە، بەناوى كاشفى گىرىبۇنى زەوين سەبت كراوه، كەچى ئەويستا لە هەزاران سال بەر لەودا، چۇنایەتى شىكلى زەوينى پىشان داوه: ئەممە جىيگاى سەرەنجە و بە سەراحةت نۇرسىپىيەتى زەوين گەر و پانە. ع.ف.

کە (میهرا) دلاودر، خاوهنی دهشته کانى پان و بهرين، بەشۇن ئىيمەدا تاو دەدات و رەوهى گاگەل پۈزگار دەكتات؟

کە (میهرا) ئىيمە پۈزگار دەكتات و لە دەست مالىباتى درەنەجاقان دەدات و دىسانەكە دەمان گەپىنەتەوە بۆ ناوه بەنەمالە پەستان؟

(میهرا) خاوهنی دهشته کانى پان و بهرين لە هەركەس رازى بىت بە زۇوتىرىن كات دەگاتە ئىمىداد و پۈزگارى دەكتات. بەلام ئەوهى كە دلى مىھەرى ئازار داوه، لە هەر مەقام و رەددە بىت بەر غەزەبى دەكەۋىت و تۆلەتلى لى دەكاتەوە و مال و گوند و شار و ولات و دەزگاى پادشاھى ئەو خاپور دەكتات.

كوردەي بىست و سىئەم

(ھوم) ئەوهى ھېز و دەرمان دەبەخشىت... ئەو فەرمانپەواي دلۇقان و دلىپىتىنە، بەو چاوه زەدانەي لەسەر دوندى چىاى (ھوكەر) كە بەرۇتىن لوتکە كەھزى (ھەرىپىتى) يە (بەرسەم) و (زور) و گوتارى پەاست و بىتھەوشى ھېنابو و پېشىكەشى كرد بە (میهرا).

ئەوهى (ئەھورامەزدا) ای پاک، ئەوهى لە ژمارەدى (زەوت) (۱۱) دا ھېنايە حىساب، تا بەسىدا و ئاوازى بولىتىن (يەسنا) بەھۆنەتەوە و ستایش بکات.

ئەو، بەھۆنەي (زەوت) كە چالاكانە ستایشى (مەزدا) دەكتات و (يەسنا) دەھۆنەتەوە بە دەنگى بەر ز بەستايىشى (ئەھورا) و ئىيىشاسپەندان مەشغۇلە و دەنگى خۆى دەگەيىتە نۇرگە ئەنگەزىز ئەو ئاوازە بە دەورادورى زەويندا دەگەپىت و لە حەوت ولاتى سەرەزدا بلاو دەبىتەوە.

ئەو كەسەي كە بەھۆنەي يەكم (هاونان) (۲۲) شەرەتى (ھوم) و ئەستىپەرى نىشاندارى مىيەنەوى لەسەر دوندى چىاى (ھەرىپىتى) پېشىكەشى كرد. (ئەھورامەزدا) بەو شەرەتە كە بە جوانى ئاۋىتە كرابىو، ئافەرىنى و تەيىمىشاسپەندان ئافەرىنىان دووبات كرددە و خۆر، واتە خاوهنی چارەواكانى بە تاواو و تۇندرەوە لە دوورەوە، مۇزىدەي سەتايىشى پىتدا.

(۱) (زەوت) دەتوانىن وەكىو زابىت يان كارىبە دەست مەعنائى بىكەين و يەكى لەو مۇيەدانى بۇوە كە لە ئاۋىرگادا مەراسى ئېجرا كردووە.

(۲) (هاونان) مەزىتلىرىن پېشىمەوای دروستكەرى (ھوم) بۇوە و دەتوانىن بەناوى بەرپرسى (هاونە دەستە) ناوى بەرین كە ھومىيان كوتاوه. ع.ف.

گورزه‌یه کی سه‌د گری و سه‌دتیغه له دهست ده‌گریت و دهی هاویتیت بو ره‌قیبه‌کان و دهیان خات.
ئه‌و گورزه له (ئاسنی) داریشراوی زرد و زیپری ئاولیتله و رهق دروستکراوه و قایترین و چاکترین
که‌رسه‌ی جهنگه بو سه‌رکه‌وتون به‌سهر دوزمندا. (۱۱)

ئه‌هريمنه‌نى سياچاره و به‌دکاره له بهرانبه‌ر ئه‌مودا توشى پەزاره و هه‌راس ده‌بیت. (بوشاسب) اي
ده‌ستدریت له بهرانبه‌ریدا و دحشهت ده‌کات... نه‌ک هه‌ر ئه‌و بەلکو، ته‌واوى دیوه‌کان ج ئه‌وانه‌ی دیارن يان
ئه‌وانه‌ی خوبیان ده‌شارده‌وه و درق‌په‌رستانی (وھینه) له بهرانبه‌ر ویدا ده‌که‌ونه هه‌راس.

نه‌که‌ین ئيمه‌ومانان خۆمان توشى شەپ بکەين له‌گەل ميپهري خاوند ده‌شته‌كاندا.
ئه‌ي (ميپه) خاونى ده‌شته‌كانى گهوره... نه‌که‌يت ليمان توره بى و زه‌خمدارمان بکەيت چونكه تۆ
به‌ھيزترين و چالاكترين و توندترین و سه‌رکه‌توو ترین ئيزه‌دانى كه له دونيادا خوت پيشان دددیت... ئه‌ي
ميپه... ئه‌ي خاونى ده‌شته‌كانى گهوره.

كورده‌ي بیست و پهنجو

(به‌ندى حەوتەم دووپات دېبىتەوه)
ئه‌وه‌ي كه هەممۇ دیوه‌کانى داشارراو و درق‌په‌رستانى (وھينه) له بهرانبه‌ریدا ده‌ترىن، ئه‌و سه‌رودرى
ولات، ئه‌و ميپه، خاونى ده‌شته‌كانى پان و بەرين، بھسوارى له‌لاي راستى ئەم زه‌ۋىنە گرد و دووره
قەراخدا دېتىه دەرق.

بەلاي راستىدا (سرووش) اي نىك و پاك سوار بوجه و بەلاي چەپيدا (رەشەن) اي پېكمۇته و بالا بەرزا
سواره و بەددورياندا له هەر لاؤ و فريشتەكان و ئاودكان و گياب و فرهوده‌هەكانى پاك له جمولاندان.

ميپه، دلىر و خاون شكت، بەھاپىيەكانى خوتى پىشىكەش ده‌کات تيرى بچووك بەئەندازەي پەلى
شەھىن و پازاوه.

چون ميپه بھسوارى ده‌گاته سەرزەۋىنى پەيانشىكىتەكان، سەرەتا گورز دەخات بو ئەسپەكان و پياوه‌كان
و توشى هەراسىيان ده‌کات و ئەمچار ئەسپەكان و پياوه‌كان لە پىن دەخات و مەرگىيان بەنەسىب ده‌کات.

(۱) شىپوازى تاواندىنەوهى بەردى ئاسن (زەوب ئاهمن) و تېكەلکەرنى ئاسنی زرد (برنج) له‌گەل (زىپ)
ئالىتون(دا پيشاندەرى سەنەتعەتى دروستکردنى كه‌رسه‌ي شەر لە چاخى زەردەشتدا بوجه.
ع.ف.

كورده‌ي بیست و شەشەم

(به‌ندى حەوتەم دووپات دەكەنەوه.)

ئه‌وه‌ي كه بھسوارى ئەسپى سپى، نىزىدى سەرتىز بەچىپوی بەرزا و تىرى دوورهاویتى لە ده‌سته، ئه‌و يەل
و پالله‌وانى جەنگاودر و چلاڭ.

ئه‌وه‌ي كه ئه‌هورا ئه‌وه‌ي بۇ نىيگاھبانى و پاسدارى و بىتھرۇزى مەرۆف داناوه، ئه‌و كه پاسدار و دىدەوانى
چاڭ زيانى جەماوەرە، ئەوه كه هەركىز خەوى لىن ناکەمۈت و بەدلەتكى زىندۇو، بوجەتە نىيگاھبانى
خولقىنراوەكانى (مەزدا) و لەسەر پەيمانى خوتى راۋىستاوه.

كورده‌ي بیست و حەوتەم

(به‌ندى حەوتەم دووپات دېبىتەوه)

ئه‌وه‌ي كه بازوجوھ كانى هەرە بلىنىدەن و پەيانشىكىتەكان ئەگەر بىشكەنە هيىدىستان يان له رۆزئاواي جىهان
و دىيان لە ليوارى رووبارى (ئەددەنگ) يا لەناو دلى عەرزدا، پەيدا ده‌کات و دىيان كۈزىت.

ميپه، بەو بازوجوھ بولىنىدەن، دەچىتە شەپى ئه‌و پەستەي كه له رېگاى راست لايداوه يان ئه‌و دەرۇون
رەشمەي كه لەپەر خۆچەوە و دەزانىت، ميپه كۆپۈر بوجە و كەرده‌وهى خرابىي من ئاگادارنىپە... گرفتارى
ده‌کات و بەسزاي خوتى دەگەينىت.

ئەز له دەرۇونى خۆمدا و اپىر دەكەمەوه. له هەممۇ جىهاندا كەس نىيېيە بتوانى ھاوتاپى ئەندىشەي
چاڭ (ميپه) بکات و كەر بەر ئەندىشى بکات. له هەممۇ جىهاندا كەس نىيېيە وەك (ميپه)
خاونى و تارى مىنەوي بېت و كەر بەر ئەندىشى بکات.

كەس نىيېيە كەر جىهاندا بتوانى وەك (ميپه) خاونى كەردارى چاڭ بى و كەر بەر ئەندىشەي بکات.

لە هەممۇ جىهاندا كەس نىيېيە وەك (ميپه) مىنەوي خاونى گۇچىچكەمى ژنەواي ئاپاسته بەھەزار
كارزانى بېت و كەر بەر ئەندىشى بەھەدار بېت.

ھەر كەس درق بېتىت (ميپه) ئاگاي لېپەتى و دەبىتى و ھەنگا و ھەلەدگەرتى بەرەپېش، ميپه
تowan، بەرەو پېش دەپوات بەسەرنج و قماشاي رووناڭ و جوان و بەچاوه تېرىشىنەكانى بەرەكەران تا
كەپانى دنيا دۈرۈن دەخات.

کام کمس من ستایش دهکات؟
کیبیه ئەوهى درە دهکات؟

کام کمس بەچاکى ناوى من دهبات و ستایشم دهکات؟
کام کەسە بەخراپى ناوى من دهبات؟
بەکام کەس شكۆ و مەزايەتى و لەش ساخى بېھىشمى؟ من كە دەسىلەلاتى كارىكى وام ھەيە.

بۇكامە كەس نەوادە و رۆلە پېتكەوتوو گەورە بىكمۇ؟ بەکام کەس (بىن ئەوهى ئاگاى لىنى بىن) شاريارى بەدىسىلەلات و بەھىزەرلىقەن سۈپىاى فەروان و كەرسەسى جەنگ و بەرەوانى بېھىشى؟ شاريارى بىن و ئىتە پادشاھىكى بەتواتا كە قادر بىن رەقىبان سەركوت بکات، يەك پادشاھى دلاور و سەرەكتۈرۈش و شەكەست نەناس كە چۈن تۈورىپىن و رېقى ھەلسىت، فەرمان دەركات و بىن ماتالى بۇون فەرمانەكانى ئىجرا بىكەن و بەم شىيەرەن ۋە مەمگىنى مەيھەن ئارام بکات و شادى بۇ بگەرنىتەرە.

كاماھە كەس بەنە خۆشىن و مەرگ مويتەلا بىكمۇ؟
کام کمس تۈوشى هەزارى و خوارى بىكمۇ و بەو دەردە ئەشكەنچەي بىدمۇ؟
ئەز كە دەسىلەلاتى كارىكى وام ھەيە - رۆلە دلاورەكانى ج كەس بەزەخمى مەرگ دوچار بىكمۇ؟

كوردەھى بىست و ھەشتەھە

ئەۋە (مەيھەر) كە سپەر و زىيەھى زېپىنى لە بەركىدۇر و قامچى ھەلگىر تۈرۈ و عەپرابەھى تاوداۋە، ئەۋە سەرەدرى بەھىزىر و دلىر و پالەوانى جەنگاۋەر.

(بەندى ۶، ۵، ۴، ۳، ۲، ۱، ۰، ۹، ۸) كە مەيھەر بىز دىدارى نىشىتمانى راستىزان و پېشى گەر تۈرۈ، رۆشىن و نۇورانىيە، دەشتەكانى پان و بەرین و قىزلى، قەراخەكانيان گەرتۈرۈ و چوارپايان و ئادەم مىزازان بەسەرىبەستى لەوى دەگەرنى.

دەپى با وا بىن كە ھەر دۇر مەزىن (مەبەر) و (ئەھورا) لەو كاتەيدا كە دەنگى شەلاق ھەلدەستى و ئەسپەكان شەيھە دەكىيەن و تىرى لە كەمانە كان پىتاو دەكىرىن، بىنە يارمەتىمان. لەو كاتەي رۆلەي

ئەوانەي بەررووی ناخۆشەوە پېشىكەشى (زور) يان بۆ مىتەر ھىتىن دەكۈزۈتن و لە خاڭ و خوتىن دەگەوزىتن.

كوردەھى بىست و ھەھە

بەندى حەوتەم لېرىدا دوپات دەكەنه وە.

ئەي مىتەر، خاۋەننى دەشتە كانى پان و بەرین، ئەي سەرەدرى كە پېتەندىت ھەيە بەمالى خودا و كۈيەخا و شارەوان و ستوورەوان و (زەردەشتوم) (۱)

ئەندازەكانى، پەيانى مىتەر لە نېیوان ھاوسەراندا ۲۰ و لە بەين دوو ھاوا كاردا ۳۰ و بەينى دوخويش ۴ و لە نېیوان دوو جىرياندا ۵ و لە بەينى دوو پېشەوابى دىننیدا ۶ و بەينى شاگىرددە ماامۇستا ۷ و لە نېیوان خەزىزور و زاۋادا ۸ و لە بەينى دووبىرادا ۹ ئەندازەيە.

ئەندازەي پەيانى مىتەر لە نېیوان باب و دايىك و ئەمولادان ۱۰۰ و لە بەينى دوو لەلاتدا ۱۰۰۰ و لە نېیوان ئۆممەتى دينى مەزادا ۱۰۰۰۰ مىتەر خاۋەننى دەسىلەلاتىكى وايە و ھەمېشە وادىبىت.

تا ئەو كاتەي كە خۆر لەسەر لوتكەي (ھەرا) سەر دېنیتەدرە و ئىسوارە لە پاشتى كەزىدا رۆدەچىت، ئېيمەيش بەنۈزۈر و ستايىشى پېشىن و ئاخىرى (پەسپىن) روودەكەينە بارەگاى مىتەر و بەو شىيە نزدىكى دەكەين.

ئەي سپېتەمان

ھەرچەند (ئەھرىيەن) ناپازى و رېقاوى بىن، من بەستايىش و نوتىشى بەيانى و ئىسوارە خۆم لە بارەگاى مىتەر نىزبىك دەگەمەوه.

كوردەھى سى

ئەي سپېتەمان

ستايىشى مىتەر بىكە و بەئۆمەت و پەپەرەوانى خۆت ياد بىدە كە چوارپاى گەورە و بچۇوك و ئەۋ بالىندانەي كە بەشانپەرى خۇزىان دىنەنە ھەلۋىن، پېشىكەشى مىتەر بىكەن.

(مەتەر) نىگاھبان و پېشىوانى ھەممۇ مەزادپەرسەتائى پاكىدىنە. (ھەممۇ) بىكەنە پېشىكەش و دەپىت (زەوت) بىداتە بارەگاى مىتەر مەرۋىشى پاكىدىن دەتوانى لە (زور) اى كە پەپەرەوانى زەردەشت (بە دايى

(۱) زەردەشتوم: مەزىتىن پېشىدا بەجىتىشىنانى زەردەشت دەلىن.

ئایینی) دروستیان کردووه بخواته و کاری بکات که میهر خاوه‌نی داشته‌کانی پان و بهرین ستایشی خوی خوشحال و شاد بکات تا توانی رهانی ئارام بیت.

۱۲۱

زهدهشت له ئەھورامەزدای پرسیار کرد:
ئى (ئەھورامەزدا)

مرۆشی پاکدین چون دەبى لەو (زور) ای چاک ئایینی دروستی کردووه، بخواته و کاریکى وا بکات میهر، خاوه‌نی داشته‌کانی پان و بهرین کە ئەو پیاوە ستایشی کردووه شادومان و رازى بیت؟

۱۲۲

(ئەھورامەزدا) گوتى:

دەبى لەسەرى کاتدا سى شەو و سى رۆز لەشى خۆيان بشۇرن و لە سزاى تاوانەکاندا ۳۰ زەريە قەمچى لە خۆيان بەدن. بۆستايىش و نيايشى میهر، خاوه‌نی داشته‌کانی پان و بهرین دەبى لە کاتى خوبىدا دوشەو و دوو رۆز لەشى خۆي بشۇرىت و لە پاداشى تاوانەکاندا بىست زەريەتى قەمچى بەدن لە خۆيان، كەسىن کە بۆ ھۆزىنىەوهى (ستەوت يەسنا) و (ويسپر) شايىتە و سزاوار نەبیت، مافى ئەودى نېبىه بۆ خوشحالى میهر (زور) بخواته.

(بەندى ۴، ۵، ۶، لەم بەشەدا دەخۇنرىتەوه.)

كوردەسى و يەك

۱۲۳

(بەندى حەوت دوپات دەبىتەوه.)

ئەوە کە (ئەھورامەزدا) لە (گەرزەمان) (۱۱) ئۇورانيدا ستايىشى کرد.

۱۲۴

بازووه‌کانى میهر، خاوه‌نی داشته‌کانى پان و بهرین، كە بۆ نىگاھبانى پاکدینان ئاۋەللايە، لە (گەرزەمان) ئۇورانى دىنەخوار میھر و اته چەرخىتەرى عەرپابى رازاوه و جوان كە بەزىر و زىو و جەواھىرى گران رازاوه تەوه.

۱۲۵

ئەم گەردوونە (عەرپابى) بەھۆى چوار چاره‌وای سپى و نەمر کە خواردنى ئەوان لە ئاو و لەھەپى بەھەشتە، رادەكىشىتەت.

نالى پاي بەرۋىيان زىپىن (ئالتىن) و نالى پاي دوايان لە زىو (نوڭرە) يە و ھەمۈيان لغاري چەنگداريان هەيە لە ئاسنى گرانقىممەت و بەھ شىۋە ئەسپەكان لەكىن يەك راواھستاون.

(۱) گەرزەمان: Carzman: پەزىزلىن جىتكەرى خودا: عمرشى ئەعلا.

۱۲۶

لای راسته و (رەشەن) پاک و دادگەر کە باشتىن پشتىوانە ئەسپى غارداوه و لای چەپ (چىستا) اى دروستكىدار، و اته ئەودى هيئەرى پىتشكەشى (زوراھ و جلويمىركى سپى لمبه‌ردايە و لمگەل (ئەپەمن) چاره‌وایان تاوداوه.

۱۲۷

(دامسوپىش ئەپەمن) دلىر، سواربىووه و بەويتەپ بېرىنگى ددان تىيىز كە لە خۇى بېرىنگى دەكت، دىتەدر ئەو يەكانەيەكى نىيەر و بەچنگالى تىيىز خۇيەوه، كە پەقىب بەيەك زەريەت دەختاھە كامى مەرگ و نەمان بېرىدەكىكى رقاوى و تۈورە كە نزىك بۇونەوه لە دۇزارە، رۋالەتى خالى خالە دلاوەر و چالاک و سوارچاکە لە پشت سەرىيەوه (میھر) و (ئازدر) و (فەر) ئىواناي كەيانى، ئەسپى خۆيان غار دەدەن.

۱۲۸

لەنیو گەردوونە میھردا كە خاوه‌نی داشته‌کانى پان و بەرين، يەك ھەزار كەمانى خوشساخت دانراوه كە زۆرىيە ئەم كەمانانە زىدارن بەزىتە گاواسن كە بەھىزى بىر و ئەندىشە بەرەو سەر دىۋەكەن دەھاۋىتىزىت.

۱۲۹

لە گەردوونە میھردا ھەزار تىير لە پەپى كەركەس دانراوه كە بەئىسکى زىپىن و كونكرار ۋازانەتەوه و زۆرىيەيان لە ئاسن سازكراون.

ئەم تىيرانە بەھىزى ئەندىشە دەپن و بەرەو سەر دىۋەكەن دەھاۋىتىزىن.

۱۳۰

لە گەردوونە میھردا، يەك ھەزار نىزىدى تىيىز و خوشساخت دانراوه كە بەھىزى برووا و ئەندىشە بەرەو كەللەي دىۋان دېيھاۋىتىن.

لە عەرپابى میھردا، يەك ھەزار تەھرۇنى دووتىغە خوشساخت دانراوه كە بەپەلە و ھىزى ئەندىشە بەرەو كەللەسەرى دىۋەكەن، دەھاۋىتىزىن.

۱۳۱

لە گەردوونە میھر، خاوه‌نی داشته‌کانى پان و بەرين، يەك ھەزار خنجىپى دوو سەر و خوشساخت دانراوه كە بەخىتايى ئەندىشە دەپەپىت و بەرەو كەللەي دىۋەكەن پر تاودەكتىن.

لە گەردوونە میھرى خاوهن داشته‌کاندا، يەك ھەزار (گۈزى) ئاسن و خوشساخت ھەيە كە بەخىتايى و سورەتى ھىزى ئەندىشە دەپەپىن و بەرەو كەللەسەرى دىۋان دېيھاۋىتىن.

۱۳۲